

Školní vzdělávací program **PODKOVIČKA**

ZŠ Charlotty Masarykové Praha 5 – Velká Chuchle, Starochuchelská 240

Základní škola Charlotty Masarykové, Praha 5 – Velká Chuchle

PODKOVIČKA

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Vzdělání, které cvičí v práci, a vědomosti, kterých možno užívatí prakticky, působí, že se člověk stává samostatným a že si dovede pomoci.“

(citát z knihy Charlotty Masarykové Listy do vězení)

č. j.: 246/2024

30. 08. 2024

1. Obsah

1.	Obsah.....	2
2.	Identifikační údaje.....	4
2.1.	Údaje o škole, zřizovatel, platnost dokumentu.....	4
2.2.	Seznam použitých zkratk ve školním vzdělávacím programu (ŠVP).....	5
3.	Charakteristika školy	6
3.1.	Úplnost a velikost školy	6
3.2.	Umístění školy	6
3.3.	Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky	6
3.4.	Charakteristika žáků a pedagogického sboru	7
3.5.	Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty.....	7
3.6.	Spolupráce se Školní radou, rodiči žáků, místními a regionálními partnery, PPP a jinými institucemi	8
4.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
4.1.	Zaměření školy.....	8
4.2.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	10
4.3.	Zabezpečení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	13
4.4.	Začlenění průřezových témat	14
4.5.	Začlenění doplňujících témat	15
5.	Učební plán.....	16
5.1.	Učební plán pro 1. stupeň	16
5.2.	Učební plán pro 2. stupeň	18
5.3.	Organizace výuky	20
6.	Učební osnovy	21
6.1.	Český jazyk, Cizí jazyk, další cizí jazyk	21
6.1.1.	Český jazyk.....	21
6.1.2.	Anglický jazyk.....	71
6.1.3.	Německý jazyk	83
6.2.	Matematika a její aplikace.....	91
6.2.1.	Matematika	91

6.3.	Informační a komunikační technologie	129
6.3.1.	Informatika	129
6.4.	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	148
6.4.1.	Prvouka	148
6.4.2.	Přírodověda	163
6.4.3.	Vlastivěda	173
6.5.	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	181
6.5.1.	Dějepis	181
6.5.2.	Výchova k občanství	198
6.5.3.	Finanční gramotnost.....	223
6.6.	ČLOVĚK A PŘÍRODA	230
6.6.1.	Fyzika	230
6.6.2.	Chemie	242
6.6.3.	Přírodopis.....	258
6.6.4.	Zeměpis.....	277
6.7.	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	303
6.7.1.	Tělesná výchova.....	303
6.7.2.	Výchova ke zdraví	318
6.8.	UMĚNÍ A KULTURA.....	334
6.8.1.	Hudební výchova	334
6.8.2.	Výtvarná výchova	352
6.9.	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	367
6.9.1	Pracovní činnosti	367
7.	Povinně volitelné předměty	384
8.	Průřezová témata	384
10.	Hodnocení žáků	400
11.	Vlastní hodnocení školy.....	421
12.	Přílohy.....	422

2. Identifikační údaje

2.1. Údaje o škole, zřizovatel, platnost dokumentu

ŠKOLA: **Základní škola Charlotty Masarykové, Praha 5 – Velká Chuchle**
Starochuchelská 240/38
159 00 Praha 5 – Velká Chuchle
<https://zschuchle.cz>

ŘEDITEL ŠKOLY: Ing. Dominika Ondrášková
ondraskova@zschuchle.cz
tel.: 257 941 039

ZŘIZOVATEL ŠKOLY: Městská část Praha – Velká Chuchle
U Skály 262/2
159 00 Praha 5 – Velká Chuchle
tel.: 257 941 041

IČ: 70107521
DIČ: 005 – 70 10 75 21
IZO: 102 385 441
IDENTIFIKÁTOR PRÁVNICKÉ OSOBY: 600038432

KOORDINÁTOR ŠVP: Ing. Dominika Ondrášková

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2024

PODPIS ŘEDITELE ŠKOLY, RAZÍTKO:

Školní vzdělávací program byl zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ve znění opatření č.j. MSMT-12464/2023.

2.2. Seznam použitých zkratk ve školním vzdělávacím programu (ŠVP)

Názvy vyučovacích předmětů:

Český jazyk	Čj
Anglický jazyk	Aj
Německý jazyk	Nj
Matematika	M
Informatika	Inf
Dějepis	D
Fyzika	F
Chemie	Ch
Přírodopis	Př
Zeměpis	Z
Hudební výchova	Hv
Výtvarná výchova	Vv
Tělesná výchova	Tv
Pracovní činnosti	Pč
Prvouka	Prv
Přírodověda	Př
Vlastivěda	VI
Výchova k občanství	Vo
Výchova ke zdraví	Vz
Finanční gramotnost	Fg

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
Multikulturní výchova	MuV
Environmentální výchova	EV
Mediální výchova	MeV
Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	EVVO
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	RVP ZV
Výchova k občanství	Vo
Výchova ke zdraví	Vz

3. Charakteristika školy**3.1. Úplnost a velikost školy**

Základní škola Charlotty Masarykové, Praha 5 - Velká Chuchle je městská škola v městské části Praha - Velká Chuchle, založená v roce 1933. Je úplnou základní školou, která poskytuje vzdělání cca 360 dětem v 1. až 9. postupném ročníku. Výuka probíhá na 1. i 2. stupni v jedné či dvou třídách v ročníku. Škola nemá žádnou specializaci – umožňuje vzdělání všem dětem s přihlédnutím k jejich možnostem a schopnostem.

3.2. Umístění školy

Škola je umístěna ve výhodné poloze pro děti z městské části Velká Chuchle a díky školní autobusové lince i dětem z městských částí Zbraslav, Radotín, Slivenec a ze Středočeského kraje.

3.3. Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Od školního roku 2019/2020 probíhá výuka v rekonstruované historické budově (A) rozšířené o novou část (C), která byla vystavěna podle návrhu architekta Ing. Jana Lipovčana, a v samostatném pavilonu (B) z roku 2012, jenž vznikl dle návrhu architekta Petera Gromskiho. Budovy A a B jsou propojeny koridorem. Ve všech částech školy se nachází celkově 17 kmenových tříd a dále specializované učebny: přírodovědná učebna, cvičná kuchyňka, počítačová učebna s kvalitním zázemím, učebna anglického jazyka, animační místnost, školní knihovna a relaxační místnost. Všechny kmenové třídy, přírodovědná, jazyková a počítačová učebna mají k dispozici interaktivní tabuli.

Součástí nově zrekonstruované školy je i nová tělocvična s pryžovým povrchem. Pro potřeby dělené tělesné výchovy využívá škola místní sokolovnu, venkovní víceúčelové hřiště v těsné blízkosti školy a v jarních a podzimních měsících chuchelský Areál zdraví nebo hřiště Čechoslovan Chuchle Praha, z.s. Školní družina získala pro svoji práci jednu velkou hernu. Při rozsáhlé rekonstrukci vzniklo v areálu školy pro potřeby školní družiny i nové hřiště s

multifunkční sestavou a hrazdou. Škola je vybavena kvalitní audiovizuální technikou. Všechny prostory školy jsou zasíťovány. Vybavení pomůckami je vyhovující, pravidelně je podle finančních možností školy doplňováno a obnovováno. Ve třídách je polohovací nábytek.

Od uvedeného školního roku mohou strážníci využívat služeb nadstandardně vybavené školní kuchyně, která plně odpovídá hygienickým normám. Jejich služeb využívají i cizí strážníci. Díky přestavbě školy se mohou žáci stravovat v nové velké jídelně. Žákům je k dispozici občerstvovací automat s nápoji.

Prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů jsou vybaveny dostatečně, odpovídají normám. Škola má bezbariérový přístup.

V srpnu 2024 je v plánu vybudování venkovní učebny, která má sloužit pro uskutečňování výuky pod širým nebem.

3.4. Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Od školního roku 2010/2011 narůstá výrazně počet žáků, většina žáků přichází ze spádové oblasti, 10 % celkového počtu tvoří žáci z okolních městských částí a Středočeského kraje, kteří hledají klidné a vstřícné prostředí menší školy. Škola má dlouholeté zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – se žáky se specifickými poruchami učení, sluchově postiženými a žáky s Aspergerovým syndromem i s autismem. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení OPPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

V pedagogickém sboru převažují ženy, sbor je poměrně věkově vyvážený, tvoří jej vedení školy a učitelé včetně asistentů pedagoga a vychovatelek školní družiny. Ve škole pracuje výchovný poradce, kariérový poradce, školní metodik prevence, školní psycholog, speciální pedagog, pedagog volného času a metodik environmentální výchovy. Všichni učitelé se každoročně účastní seminářů s různou tematikou podle potřeby školy.

3.5. Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

V současné době nemá škola navázanou žádnou mezinárodní spolupráci. Organizuje však pravidelně pro žáky jazykové zájezdy do Velké Británie, kde děti bydlí v místních rodinách a dopoledne navštěvují jazykovou školu.

Pravidelně se žáci zapojují do Klubu mladých diváků a Klubu mladých čtenářů.

Při organizování projektů je kladen důraz na celoškolské akce. K dlouhodobým projektům patří projekt Škola školce a školka škole, projekt Patroni, předvánoční setkání, velikonoční jarmark, závěrečná akademie, závěrečné prezentace žáků 5. a 9. ročníku.

Vyučující cizích jazyků zajišťují pro žáky naší školy poznávací školní výlety, zahraniční zájezdy a školy v přírodě.

Pro žáky 2. a 3. tříd je organizován plavecký výcvik, pro žáky 5. tříd adaptační kurzy, pro žáky 7. tříd cyklistický kurz, pro žáky 8. tříd lyžařský kurz, pro žáky 9. tříd vodácký kurz a další akce související s výchovně-vzdělávací činností školy. Škola zajišťuje i environmentální a dopravní výchovu.

Žákyně a žáci se zapojují v rámci práce ve Školním parlamentu do aktivní spolupráce s vedením školy na posilování chodu a rozvoji školy.

Škola věnuje pozornost i zdravému životnímu stylu a rozvíjí sociální inteligenci žáků. Škola pravidelně a systematicky zajišťuje ve spolupráci s organizací Život bez závislosti nadstandardní prevenci rizikových jevů pro žáky všech ročníků.

Pravidelně se žákyně a žáci účastní vědomostních, sportovních i uměleckých soutěží a olympiád. Mimořádně úspěšné je každoroční pořádání školního kola recitační soutěže Pražské poetické setkání.

Je nastaven systém pravidelného testování (Scio) určených ročníků v matematice, českém a anglickém jazyce, v obecných studijních předpokladech a v klíčových dovednostech.

3.6. Spolupráce se Školní radou, rodiči žáků, místními a regionálními partnery, PPP a jinými institucemi

Školská rada byla zřízena k 1. 1. 2006. Schází se minimálně dvakrát v roce, zabývá se činnostmi danými školským zákonem a pomáhá škole řešit aktuální problémy. Škola spolupracuje s občanským sdružením Sdružení rodičů. Každá třída má ve výboru sdružení svého zástupce. Sdružení rodičů pomáhá škole finančně zajišťovat školní akce a významně se podílí na vybavení školy novými pomůckami. Škola organizuje nejméně třikrát do roka třídní schůzky a jeden konzultační den, komunikuje s rodiči žáků formou individuálních konzultací a pomocí anket a dotazníků zjišťuje názory rodičů na dílčí problémy ve vzdělávání. Vedení školy a školní poradenské pracoviště úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s Obvodní pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 5, speciálně pedagogickými centry, s odborem sociální péče městské části Praha 16, s Městskou policií, etopedem a dalšími odborníky podle potřeby. Se svým zřizovatelem se ředitel školy pravidelně schází a konzultuje organizační záležitosti. Některé výchovně vzdělávací cíle a volnočasové aktivity realizuje škola ve spolupráci s místní mateřskou školou, s ostatními školami Prahy 16 a dalšími organizacemi.

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

4.1. Zaměření školy

Hlavním cílem naší školy je rozvoj všestranné osobnosti žáků s respektováním jejich individuálních zvláštností (především nadaných dětí a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami).

Základní škola se nachází ve Velké Chuchli, proto byla vybrána podkova jako symbol školy. Slovo PODKOVIČKA se stalo motivačním názvem školního vzdělávacího programu, kdy každé písmeno tohoto slova představuje životní dovednost, ke které chceme naše žáky vést.

P **přátelství:** Zajímat se a respektovat druhé, tolerovat odlišnosti, projevovat úctu a solidaritu, pomáhat.

O **odpovědnost:** Přijímat odpovědnost za své činy a učení, chápat důsledky svého jednání.

D **dobrý úsudek:** Reagovat vhodně podle situace, dávat věci do souvislostí, být schopen vzít v úvahu zkušenost.

K **komunikace:** Číst, psát, domluvit se ve více jazycích, argumentovat svůj názor, prezentovat a mluvit na veřejnosti.

O **organizování:** Organizovat a plánovat svůj proces učení a vlastní práci, vytvářet projekty a vlastní portfolio.

V **vytrvalost a úsilí:** Překonávat překážky, nevzdávat se v případě obtíží, být schopen se vyrovnat s nejistotou.

I **iniciativa a pružnost:** Účastnit se dění, vyjadřovat vlastní názor, být flexibilní při náhlých změnách, být aktivní částí skupiny.

Č **čestnost a smysl pro humor:** Upevňovat dobré mezilidské vztahy a příjemnou atmosféru v kolektivu, rozlišovat správné a špatné.

K **kooperace:** Navazovat a udržovat kontakty, být schopen práce v týmu, usilovat o prospěch všech zúčastněných.

A **aktivita a zvědavost:** Zajímat se o svět okolo, získávat informace z různých zdrojů, nebýt lhostejný, nalézat netradiční řešení.

4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

(Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.)

Kompetence k učení

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání

- Ve výuce klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací (v literatuře a na internetu).
- Učíme žáky plánovat, organizovat a hodnotit jejich činnosti.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákům, snažíme se jim dát šanci prožít úspěch.
- Na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost žáků: využíváme možnosti projektového vyučování (upřednostňujeme celoškolské projekty), na konci 5. a 9. ročníku zpracují žáci oborovou práci, zúčastňují se různých soutěží a olympiád, samostatně organizují školní akce.
- Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Volíme netradiční a nové formy výuky založené na pozorování přírody a živých organismů.
- V 1. ročníku užíváme metody výuky čtení: analyticko-syntetická, v níž je možno použít splyňavé čtení – sfumato, a genetická.
- Pracujeme s interaktivní tabulí.
- Při hodnocení se snažíme používat pozitivní motivaci.

Kompetence k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Vytváříme praktické problémové úkoly a situace a učíme žáky tyto problémy řešit.
- Používáme ve výuce netradiční úkoly.
- Podporujeme různé i originální způsoby řešení problémů.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Vedeme žáky k vhodnému využívání různých informačních zdrojů.
- Žáci mohou své myšlenky a nápady prezentovat ve školním časopise Školník.
- Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.
- Předkládáme žákům problémy z oblasti ochrany prostředí a vedeme je k hledání různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Vedeme žáky k rozvíjení komunikačních dovedností v mateřském a cizím jazyce.
- Podporujeme rozvoj komunikačních dovedností v informačních a komunikačních technologiích.

- Klademe důraz na kultivovanou úroveň komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Vedeme žáky ke vhodné komunikaci v oblasti sociálních vztahů. Využíváme různých školních akcí k posílení přátelských vztahů mezi třídami a jednotlivci (patronství mezi třídami, školy v přírodě, lyžařský výcvik, tvůrčí dílny, sportovní soutěže, branný závod).
- Učíme žáky prezentovat své názory, vhodnou formou je obhajovat a zároveň naslouchat názorům jiných.
- Vyžadujeme důsledné dodržování pravidel stanovených ve školním řádu a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Vyžadujeme, aby žáci jasně formulovali svůj názor a srozumitelně odpovídali na otázky týkající se přírody.

Kompetence sociální a personální

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- Používáme různé metody výuky: frontální vyučování, práce ve dvojicích a ve skupinách, metody kritického myšlení.
- Učíme žáky pracovat v týmech.
- Učíme žáky hodnotit práci týmu, svoji práci a práci ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně sledujeme sociální vztahy ve třídě.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Klademe důraz na schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím při práci v kolektivu.

Kompetence občanské

připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- Vedeme žáky k sebepoznávání, sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Využíváme modelových příkladů k demonstrování pozitivních a negativních projevů chování lidí.
- Využíváme pomoci a zkušenosti odborníků – OPPP, OPD, Policie ČR...
- Kázeňské přestupky se snažíme řešit individuálně, rozumně a spravedlivě.
- Seznamujeme žáky se základními právními normami.
- Nabízíme žákům různé zájmové aktivity jako protiváhu nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Při výuce využíváme místních historických souvislostí a přírodních podmínek, vedeme žáky k pozitivnímu vztahu ke své obci.
- Učíme žáky chránit životní prostředí, odpovědně jednat vůči přírodě, respektovat život ve všech jeho formách.

Kompetence pracovní

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit je používat při práci vhodné materiály a chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- Vedeme žáka k pozitivnímu vztahu k práci, dobrou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme tvořivé pracovní prostředí.
- Vedeme žáky k dodržování určených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností.
- Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi.
- Pomáháme žákům s výběrem jejich budoucího povolání a s volbou vhodného dalšího studia.
- Vedeme žáky k osvojení praktických dovedností pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a k jejich uplatňování v každodenním životě.

Kompetence digitální

připravit žáky na každodenní život v digitálním světě, zajistit jim, že se v něm dokáží orientovat a plnohodnotně využívat digitální technologie při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších školních i osobních problémů

- Učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost.
- Používáme ve výuce digitální pomůcky a technologie a seznamujeme s nimi žáky.
- Vedeme žáky k tomu, aby používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (např. při distančním vzdělávání)
- Učíme žáky pohybovat se v digitálním prostředí s důrazem na otázky související s duševním vlastnictvím, autorským právem.
- Požadujeme, aby žáci uměli používat digitální zařízení, aplikace a služby citlivě, efektivně a v přiměřené míře.
- Podporujeme žáky v samostatnosti při rozhodování, které digitální technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít a jak.
- Připomínáme opakovaně žákům negativní dopad nadměrného užívání digitálních technologií na jejich tělesné a duševní zdraví.
- Vedeme žáky k tomu, aby v digitálním prostředí jednali vždy eticky a s ohledem na druhé.
- Pomáháme žákům rozlišovat špatné a dobré v digitálním prostředí a klademe důraz na kybernetickou bezpečnost.

Připravuje žáky na život ve světě digitálních technologií. Žák dokáže sebejistě, kriticky a odpovědně používat digitální technologie a interagovat s nimi při výuce, v práci a při účasti na dění ve společnosti. Zahrnuje informační a datovou gramotnost, komunikaci a spolupráci, mediální gramotnost, tvorbu digitálního obsahu (včetně programování), bezpečnost (včetně schopnosti snadno se pohybovat v digitálním prostředí a kompetencí souvisejících s kybernetickou bezpečností), otázky související s duševním vlastnictvím, řešení problémů a kritické myšlení.

4.3. Zabezpečení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro výuku žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními vytváříme podnětné a vstřícné prostředí, máme pedagogické pracovníky vyškolené pro práci s těmito žáky.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána zejména:

- a) v oblasti metod výuky:
  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
  - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- b) v oblasti organizace výuky:
  - střídání forem a činností během výuky
  - využívání skupinové výuky
  - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou v naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy. Škola může vzhledem ke svému vybavení přijmout i tělesně postižené žáky.
- Pro děti s individuální integrací do základní školy vypracujeme plán pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP), kterým se řídí vyučující, rodiče a žák.
- PLPP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu.
- IVP sestavuje výchovný poradce na základě doporučení ze školského poradenského zařízení. Při sestavování IVP spolupracuje výchovný poradce s třídním učitelem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu.
- Při výuce žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními a při jejich hodnocení se řídíme doporučeními uvedenými ve zprávě ze školského poradenského zařízení. Volíme výchovné a vzdělávací strategie, které konzultujeme s odbornými pracovišti.
- V případě, že se u žáka projeví specifická porucha chování, spolupracujeme s etopedem.
- Pro žáky se specifickými poruchami učení organizujeme ve spolupráci se speciálním pedagogem nápravy poruch učení v odpoledních hodinách přímo ve škole, ve vhodných případech používáme při nápravě poruch čtení metodu sfumato.
Dětem s vadou řeči nabízíme spolupráci s odborníky.
- Na obou stupních základní školy pomáhají žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními jednotliví učitelé individuálně podle potřeby žáka a jeho zájmu.
- Ve škole je zřízena funkce asistenta pedagoga.
- Předmět speciálně pedagogické péče poskytujeme na základě doporučení školského poradenského zařízení konkrétnímu žákovi.
- V oblasti sexuální výchovy škola respektuje specifika zdravotního postižení a jim úměrné způsoby komunikace, předává žákům informace takovým způsobem, který jsou schopni přijmout a zpracovat. Dbá na správnou terminologii, upřednostňuje práci v menších skupinkách pod vedením učitele

s možností bezprostřední komunikace. Škola se zaměřuje na vytváření pozitivních postojů žáků k sobě samým, vytváření optimálních mezilidských vztahů, kultivování citů a sexuálního pudu, hygienu, antikoncepci a prevenci pohlavně přenosných nemocí. Těsně spolupracuje s rodinou.

Žáci nadaní a mimořádně nadaní

- Pro nadané a mimořádně nadané žáky sestavujeme plán pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP).
- PLPP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu a rodičem dítěte. PLPP má písemnou podobu.
- IVP sestavuje výchovný poradce na základě doporučení ze školského poradenského zařízení. Při sestavování IVP spolupracuje s třídním učitelem nebo učitelem konkrétního vyučovacího předmětu a s rodiči nadaného žáka.
- U žáků mimořádně nadaných uplatňujeme vhodné formy a metody práce tak, aby umožnily individuální rozvoj schopností žáků (náročnější úkoly, práce s naučnou literaturou, počítačové vzdělávací programy, zadávání specifických úkolů, projektů, zapojení do mimoškolní činnosti a školních akcí, účast v olympiádách a soutěžích).
- Podporujeme rozvoj schopností nadaných dětí tím, že jim poskytujeme materiály, čas a uspořádání prostoru pro volbu a plánování zadaných činností.
- Nadaný žák se může účastnit výuky jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících.
- Spolupracujeme s odbornými pracovišti a dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům chování.
- Umožňujeme prezentace vlastních prací při příležitosti veřejných vystoupení na půdě školy (předvánoční setkání, akademie apod.).

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

- V případě podpůrného opatření, které spočívá v úpravě očekávaných výstupů vzdělávání pro žáky s LMP od 3. stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů vzdělávání daná RVP ZV.
- Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů vzdělávání i obsah vzdělávacích předmětů pro daný školní rok musí být rozpracován v IVP s přihlédnutím k individuálním vzdělávacím potřebám konkrétního žáka.
- V IVP žáků s LMP, pokud to lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem, lze nahradit na základě doporučení školského poradenského zařízení části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo nahradit celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru jiným.

4.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tematických okruhů průřezového tématu do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů. Průřezové téma Environmentální výchova je dále rozpracováno ve školním programu EVVO.

4.5. Začlenění doplňujících témat

Školní program Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je samostatným dokumentem, úzce provázaným se školním vzdělávacím programem, a je přílohou ŠVP Podkovička.

Od školního roku 2013/2014 byla do školního vzdělávacího programu dopracována nebo upravena některá aktuální a důležitá témata: dopravní výchova, ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, korupce a obrana vlasti. Byla zdůrazněna problematika zdravého životního stylu a aktivní ochrany zdraví včetně sexuální výchovy. Na sexuální výchovu pohlížíme z hlediska biologického, sociálního a psychologického. V souladu s vývojovými předpoklady žáků a jejich poznávacími možnostmi směřujeme výuku k osvojení odpovědného chování, rozhodování a komunikaci v situacích souvisejících s reprodukčním zdravím, partnerskými vztahy, rodinným životem a rodičovstvím. Sexuální výchova je provázána s celým výchovně vzdělávacím procesem ve škole a je vždy založena na principu důvěry žáků v učitele, na přiměřenosti a citlivosti při probírání jednotlivých témat sexuální výchovy s ohledem na zralost žáků i další specifika vyplývající z rodinného prostředí. Důležitá je proto spolupráce školy s rodinou.

Dalším potřebným tématem v současné době je orientace ve světě financí, bankovníctví. Žáky vedeme v předmětu **Finanční gramotnost** k tomu, aby se přiměřeně svému věku orientovali v problematice peněz a cen, a aby tak byli schopni ve svém budoucím životě odpovědně spravovat svůj osobní či rodinný rozpočet.

Součástí předmětů Informatika, Výchova k občanství a Český jazyk je v 9. ročníku společný povinný výstup - zpracování **Závěrečné práce na vybrané téma** a její obhajoba před hodnotící komisí. Rozsah a forma závěrečné práce i její obhajoby a hodnotící kritéria jsou popsány v samostatném dokumentu vydaném v příslušném školním roce. Tímto reagujeme na důležitá témata prezentačních a komunikačních dovedností žáků, které jsou dnes již běžnou součástí nutných požadavků na úspěšné začlenění se na trhu práce.

Témata dopravní výchovy, ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, zdravého životního stylu, aktivní ochrany psychického i fyzického zdraví jsou i pevnou součástí Školního preventivního programu, jsou naplňována ve spolupráci s různými občanskými sdruženími (např. Člověk bez závislostí, Helpík, Záchraná technická služba), s Policií ČR, s BESIPem, místními organizacemi (např. SDH Velká Chuchle) apod. **Školní preventivní strategie je přílohou ŠVP Podkovička.**

5. Učební plán5.1. Učební plán pro 1. stupeň

Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací Oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD*
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8+1	8+2	7+2	5+1	5+2	41	8
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3+1	3+1	3+1	12	3
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie		Informatika				1	1	2	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2			12	0
		Přírodověda				1,5	1,5		0
		Vlastivěda				1,5	1,5		0
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celková povinná časová dotace			20	22	25	25	26	118	16
z toho disponibilní časová dotace			1	3	4	4	4	16	

* DČD disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu.

V rámci předmětu se realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní a Mediální výchova. Předmět je posílen v 1. a ve 4. ročníku o 1 vyučovací hodinu z DČD a ve 2. až 3. a v 5. ročníku o 2 hodiny z DČD.

Matematika

Ve 2. až 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z DČD k realizaci povinného vzdělávacího obsahu.

Anglický jazyk

Ve 3. až 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z DČD k realizaci povinného vzdělávacího obsahu a rozvoji komunikačních dovedností u dětí mladšího školního věku.

Tělesná výchova

Ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání (v rozsahu 20 vyučovacích hodin v ročníku). Předmět není posílen z DČD, neboť díky vhodné poloze školy jsou tělesné aktivity součástí ostatních předmětů.

Vlastivěda a Přírodověda

Celková tříhodinová dotace pro uvedené vyučovací předměty se rozdělí na 1 a 2 hodiny a v pololetí se časové dotace vystřídají.

Informatika

Od školního roku 2023/2024 je zařazena 1 hodina do 4. ročníku. Od školního roku 2024/2025 je zařazena 1 hodina také do 5. ročníku.

5.2. Učební plán pro 2. stupeň

Učební plán pro 2. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD*
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	3+2	4+1	4+1	4+1	20	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	2+0	2+0	2+0	6	0
Matematika a její aplikace		Matematika	3+1	4+1	4+1	4+1	19	4
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	1	2	2	2	7	0
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	0+1	4	1
		Finanční gramotnost	0	0	0+1	0+1	2	2
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	1	1	6	0
	Chemie	Chemie			2	2	4	0
	Přírodopis	Přírodopis	2	1	1+1	1+1	7	2
	Zeměpis	Zeměpis	2	1+1	1	1+1	7	2
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0+1	0+1	4	2
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	0	3	0
Volitelné předměty			0	0	0	0	0	0
Celková povinná časová dotace			28	30	32	32	122	18
z toho disponibilní časová dotace			3	3	5	7	18	

* DČD disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu**Český jazyk**

V 6. až 9. ročníku je předmět členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. Předmět je posílen v 6. ročníku o 2 hodiny z DČD a v 7. až 9. ročníku o 1 hodinu z DČD. Disponibilní hodiny jsou v 6. až 8. ročníku určeny k realizaci povinného vzdělávacího obsahu. V 9. ročníku je disponibilní hodina využita podle aktuálních potřeb dané třídy k přípravě na přijímací zkoušky nebo k upevňování základního učiva.

Další cizí jazyk

Vyučovací předmět Německý jazyk je zařazen do 7. – 9. ročníku s dvouhodinovou časovou dotací. Pro výuku Dalšího cizího jazyka bylo využito 6 disponibilních hodin.

Matematika

V 6. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z DČD, v 6. ročníku je hodina určena k realizaci povinného vzdělávacího obsahu a v 9. ročníku je hodina využita podle aktuálních potřeb dané třídy k přípravě na přijímací zkoušky nebo k upevňování základního učiva.

Výchova k občanství

V 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z DČD, hodina je určena k realizaci průřezového tématu Výchova demokratického občana se zaměřením na základy práva.

Přírodopis

V 8. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z DČD k realizaci povinného vzdělávacího obsahu a průřezového tématu Environmentální výchova.

Zeměpis

V 7. a 9. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z DČD k realizaci povinného vzdělávacího obsahu.

Finanční gramotnost

V 8. a 9. ročníku je jedna disponibilní hodina věnována realizaci předmětu Finanční gramotnost, který rozvíjí orientaci žáků ve světě soukromých i veřejných financí, cen, rozpočtu domácnosti, státního rozpočtu bankovníctví či práv spotřebitele.

5.3. Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45minut). Učitelé (zejména 1. stupně ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování týdenní časové dotace na jednotlivé předměty v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i v blocích při dodržení hygienických zásad.

U vyučovacích předmětů s jednohodinovou časovou dotací je možné ve vhodných případech organizovat výuku 1x za 14 dnů jako „dvouhodinovku“ v kombinaci s jinými jednohodinovými předměty.

6. Učební osnovy

6.1. Český jazyk, Cizí jazyk, další cizí jazyk

6.1.1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Cíle vyučovacího předmětu Český jazyk:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností
- využívání různých zdrojů informací
- získávání základů kultivovaného vyjadřování a efektivní mezilidské komunikace
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a literatuře

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Český jazyk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale je pro přehlednost rozdělen do tří specifických složek: komunikativní a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Cíle Komunikační a slohové výchovy:

- rozvoj komunikativních schopností žáků, jejich fantazie a tvořivosti
- praktické využívání jazykových poznatků a dovedností ve stylistických činnostech

Cíle Jazykové výchovy:

- získání dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka poznávání jeho dalších forem
- rozvíjení přesného a logického myšlení
- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu

Cíle Literární výchovy:

- postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky
- rozezná základní literární druhy a formulují vlastní názory o přečteném díle
- učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti
- dospívají k takovým poznatkům, které je mohou pozitivně ovlivnit a obohatit jejich duševní život

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. – 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu.

Od 1. do 9. ročníku je předmět posílen o hodiny z DČD.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk jsou začleněna všechna průřezová témata.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmy, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

Vzdělávací obsah Literární výchovy je úzce propojen se vzdělávacími obsahy předmětů: Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda, Dějepis, Výtvarná výchova a Hudební výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

UČITEL	ŽÁK
<ul style="list-style-type: none"> - propojuje vzdělávací obsahy komunikační a slohové, jazykové a literární výchovy - podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků - využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků - volí aktivizující metody a formy práce, které podporují zájem žáků o český jazyk - při zadávání slohových prací a výběru témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu - vede žáky ke zvládnutí základních pravopisných jevů - vede žáky ke zdokonalování vyjadřovacích schopností a dovedností - zařazuje průřezová témata - zohledňuje pracovní tempo jednotlivých žáků - volí různé metody práce a hodnocení žáků se SVP 	<ul style="list-style-type: none"> - využívá různé informační zdroje - využívá možnosti výpočetní techniky - pracuje s vlastními chybami - prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě, např.: ve školním časopise, webových stránkách školy apod. - své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení - učíme žáky vyhledávat a třídit informace a využívat je při tvůrčích činnostech i v praktickém životě
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k samostatnému řešení problému - působíme na žáky, aby byli schopni svá rozhodnutí obhájit a uvědomit si vlastní zodpovědnost za svá rozhodnutí
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na schopnost žáků formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - vedeme žáky k pozitivní prezentaci reprezentaci svojí osoby i svojí školy na veřejnosti (vítání občánků Velké Chuchle, vánoční setkání učitelů, žáků, rodičů, přátel školy, akademie na konci školního roku, recitační soutěž apod.)
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky pracovat v týmech a vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - vedeme žáky ke kritickému hodnocení a sebehodnocení práce, podporujeme jejich sebedůvěru a sebeúctu
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - žáci by měli chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, chápat jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa, projevovat pozitivní postoj k uměleckým

	<p>dílům, smysl pro kulturu a tvořivost</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, dbát na kvalitní životní prostředí, chránit zdraví
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme - při výuce vytváříme klidné, podnětné a tvořivé pracovní prostředí - různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi a cíleně vyjasňujeme představu o reálné podobě jejich budoucího povolání a volbě vhodného dalšího studia
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů) - klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů, na kritické posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací - učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce - umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov) - vedeme žáky k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství zejména při tvorbě a naplňování závěrečných prací a přípravě vlastních výstupů v digitálním prostředí

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Český jazyk a literatura

1. stupeň

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 1.1 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- 1.2 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- 1.3 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- 1.4 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- 1.5 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- 1.6 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- 1.7 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- 1.8 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- 1.9 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- 1.10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- 1.11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 1.12 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- 1.13 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- 1.14 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- 1.15 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- 1.16 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- 1.17 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- 1.18 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- 1.19 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- 1.20 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- 1.21 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- 2.1 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- 2.2 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- 2.3 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- 2.4 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- 2.5 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- 2.6 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- 2.7 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- 2.8 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 2.9 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- 2.10 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- 2.11 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- 2.12 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- 2.13 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- 2.14 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- 2.15 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- 2.16 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- 2.17 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 3.1 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- 3.2 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- 3.3 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- 3.4 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 3.5 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- 3.6 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- 3.7 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- 3.8 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- 4.1 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- 4.2 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- 4.3 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- 4.4 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- 4.5 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- 4.6 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- 4.7 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- 4.8 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- 4.9 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- 4.10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA**Očekávané výstupy**

žák

- 5.1 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- 5.2 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch
- 5.3 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- 5.4 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- 5.5 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- 5.6 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- 5.7 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- 5.8 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA**Očekávané výstupy**

žák

- 6.1 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- 6.2 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- 6.3 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- 6.4 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- 6.5 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- 6.6 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- 6.7 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- 6.8 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- 6.9 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

Český jazyk - 1. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - skládá a čte slabiky, slova - správně řadí slova ve větě - plynule čte jednoduché věty - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost -v krátkém mluveném projevu správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - uvolňuje ruku, nacvičuje správné držení těla, psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky, - píše správné tvary písmen malé a velké abecedy, číslic, 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Čtení: nadpis, článek, řádek, odstavec Poslech, vyprávění, dramatizace, recitace</p> <p>Naslouchání</p> <p>Mluvený projev: oslovení, pozdrav, prosba, omluva, poděkování, blahopřání, vzkaz</p> <p>Písemný projev</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek</p> <p>MeV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</p>	<p>OVO: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.7., 1.8., 1.9., 3.1., 3.2.,</p>

<p>interpunkční znaménka</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje písmena do slabik, slov - píše jednoduché věty, používá velká písmena u vlastních jmen a na začátku věty - přepisuje tiskací písmena do psací podoby - píše podle diktátu jednotlivá písmena, slova, jednoduché věty <ul style="list-style-type: none"> - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, říkadla, rozpočítadla	<p>Literární výchova</p> <p>Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>		
---	--	--	--

Český jazyk – 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte jednoduchý text - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - správně řadí slova ve větě - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen, číslic, znamének - správně spojuje písmena i 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Čtení</p> <p>Naslouchání</p> <p>Mluvený projev</p> <p>Písemný projev: adresa, pozdrav, dopis</p>	<p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola – aktivní zapojení žáků do žákovského parlamentu</p> <p>VMEGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 1.7., 1.8., 1.9., 1.11. 2.1., 2.2., 2.4., 2.7., 2.8. 3.1., 3.2., 3.3.</p>

<p>slabiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše jednoduché věty - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - dělí slova na konci řádku podle stavby slova - poznává významy slov, určuje slova nadřazená, podřazená, souřadná - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy - vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat - odůvodňuje a správně píše i – y po tvrdých, měkkých souhláskách - aplikuje v praxi výslovnost a 	<p>Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Abeceda</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Druhy vět</p> <p>Pravopis</p>		
---	--	--	--

<p>psaní slov se skupinami dě, ě, ně, bě, pě, vě, mě, ú / ů mimo morfologický šev</p> <p>- odůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch</p> <p>- čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>- vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění</p>	<p>Literární výchova</p> <p>Poslech literárních textů. Zážitek čtení a naslouchání.</p> <p>Tvořivá činnost s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod.</p> <p>Základní literární pojmy: rozpočítadlo, báseň, pohádka, hádanka, říkanka</p>		
--	--	--	--

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - používá správně slovní přízvuk - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - píše věcně i formálně správně jednoduché sdělení - provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu - rozlišuje zvukovou grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu (protikladná, antonyma nebo opozita), slova významem stejná nebo 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Čtení</p> <p>Naslouchání</p> <p>Mluvený projev</p> <p>Písemný projev Žánry písemného projevu: pozvánka, vzkaz</p> <p>Jazyková výchova Zvuková stránka slova</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	<p>MuV</p> <p>Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>MuV</p> <p>Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1., 1.2., 1.6., 1.7., 1.9., 1.10. 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.7., 2.8. 3.1., 3.2., 3.3., 3.4.</p>

<p>podobná (souznačná, synonyma), slova souzvučná (homonyma), vyhledává v textu slova příbuzná</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - pozná podstatné jméno, rozlišuje rod, číslo, pád - pozná sloveso, rozlišuje osobu, číslo, čas - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně i – y po tvrdých, měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, 	<p>Tvarosloví Slovní druhy: ohebné, neohebné</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Skladba</p> <p>Pravopis</p>		
--	--	--	--

<p>pě, vě, mě, ů – ú mimo morfologický šev</p> <ul style="list-style-type: none"> - velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - využívá vlastní výtvarný doprovod 	<p>Literární výchova Poslech literárních textů. Zážitekové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod. Základní literární pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér</p>		
---	---	--	--

Český jazyk - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - porovnává významy slov, zvláště slova jednoznačná, 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Čtení</p> <p>Mluvený projev</p> <p>Písemný projev Žánry písemného projevu: zpráva, omluvenka, popis</p>	<p>MuV Kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky poznání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>MuV Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</p> <p>MuV Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</p>	<p>OVO: 1.12., 1.14., 1.15., 1.16., 1.19., 1.21. 2.9., 2.10., 2.11., 2.12., 2.13., 2.14., 2.15., 2.16 3.5., 3.6., 3.7., 3.8.</p>

<p>mnohoznačná a víceznačná</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - určuje vzor u podstatných jmen - u sloves rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici - užívá vhodných spojovacích výrazů v souvětí a podle potřeby je obměňuje - píše správně i – y po obojetných souhláskách uvnitř vyjmenovaných a příbuzných slov 	<p>Jazyková výchova</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Skladba</p> <p>Pravopis</p>		
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární výchova Poslech literárních textů. Zážitkové čtení tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod. Základní literární pojmy: verš, rým, přirovnání.		
---	---	--	--

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - dokáže k textu přiřadit nadpis - posoudí přečtený text - dokáže vyhledat odpověď na zadanou otázku - vystihne hlavní myšlenku textu - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové příčinné souvislosti příběh, sdělení - dokáže vytvořit větu, která může být považována za závěr čteného textu - rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl nebo vyznění - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický hovor, zanechává vzkaz na záznamníku 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <p>Čtení</p> <p>Naslouchání</p> <p>Mluvený projev</p>	<p>MuV</p> <p>Kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo etnik žijících v místě školy)</p> <p>MeV</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti</p> <p>MeV</p> <p>Tvorba mediálního sdělení – tvorba vhodného sdělení pro školní časopis, rozhlas</p>	<p>OVO:</p> <p>1.12., 1.13., 1.14., 1.15., 1.16., 1.17., 1.18., 1.19., 1.20., 1.21.</p> <p>2.10., 2.11., 2.12., 2.13., 2.14., 2.15., 2.16., 2.17.</p> <p>3.5., 3.6., 3.7., 3.8.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná úplnost a srozumitelnost - změni dialog na vzkaz - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - posoudí možnost ovlivňování při rozhodování - posoudí, čeho chtěla reklama dosáhnout - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - zvládá různá řešení – oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílnost adresáta - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - dovede se vhodně představit ostatním dětem, dospělému - rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost - při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění - sestaví popis předmětu (zvířete, osoby) a popis pracovního postupu 	<p>Písemný projev.</p> <p>Žánry písemného projevu: vypravování, inzerát, jednoduché tiskopisy</p>		
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - napíše soukromý dopis se všemi Náležitostmi - v ukázce dopisu doplní, co chybí - píše správně po stránce obsahové I formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - dokáže vybrat z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu - nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zbarveným, nespisovné slovo slovem spisovným - vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy			
--	--	--	--

<p>rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího času) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech v mluveném i psaném projevu - rozliší, zda věta je / není napsaná gramaticky správně - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným - doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) - vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie) - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně mění větu 	Skladba		
---	---------	--	--

<p>jednoduchou v souvětí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší větu jednoduchou a souvětí - rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku <p>- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <ul style="list-style-type: none"> - nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován - spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu <p>- píše i – y po obojetných souhláskách</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně píše/doplní i-y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných - píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického <p>- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem)</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá na základě znalosti shody přísudku s podmětem správné tvary přičestí minulého v mluveném i psaném projevu -doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen) 	Pravopis		
--	----------	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku - řekne, jak na něj vylischnutá nebo přečtená ukázka působí - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - přednese a volně reprodukuje text - vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma - napíše pohádku, bajku - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - rozhodne, z kterého druhu/žánru je úryvek-řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu, encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky) - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka, rozhodne, zda ukázka je poezie nebo próza 	<p>Literární výchova</p> <p>Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod. Základní literární pojmy: bajka, povídka.</p>		
---	--	--	--

Český jazyk – 6. ročník **Komunikační a slohová výchova**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní slohové útvary. - porovná projev mluvený a psaný, vyhledá jejich rozdílné znaky. - najde nespisovné výrazy a nahradí je spisovnými. - k vybraným výrazům najde vhodná synonyma. <p>Rozhodne o vhodnosti/nevhodnosti použití nespisovného výrazu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduché sdělení, inzerát, objednávku. - vyplní jednoduchý tiskopis. - souvisle reprodukuje děj. - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost. - tvoří vlastní vypravování, používá prostředky oživující vypravování. - vhodně užívá přímou řeč, rozezná řeč přímou a nepřímou. - popíše charakteristické vnější znaky osoby, hlavní povahové vlastnosti - užívá přesná, názorná pojmenování - zpracuje jednoduchý pracovní postup, popis předmětu - dodržuje zvolený postup popisu. - podá stručnou, jasnou, přehlednou a úplnou informaci. 	<p>Slohové útvary – vypravování, popis, zpráva, oznámení</p> <p>Projev mluvený a psaný</p> <p>Jednoduché komunikační žánry, tiskopisy</p> <p>Vypravování</p> <p>Přímá a nepřímá řeč</p> <p>Popis osoby, předmětu, děje, pracovního postupu</p> <p>Oznámení a zpráva</p>	<p>OSV Sebepoznání a sebepojetí Komunikace MuV Kulturní diference</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení</p>	<p>4.4, 4.5, 4.8, 4.10</p>

<p>- sestaví správně po formální stránce soukromý dopis, používá kultivovaný písemný projev.</p> <p>- užívá vhodné jazykové prostředky vzhledem k adresátovi dopisu</p> <p>- vyhledá klíčová slova a hlavní myšlenky textů, heslovitě nebo souvislými větami je zaznamená.</p> <p>- posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu.</p> <p>- vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku.</p>	<p>Dopis soukromý</p> <p>Výpisky, výtah</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p>	
--	---	---------------------------------------	--

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná spisovná a nespisovná slova. - seznamuje se se základními jazykovými příručkami. - zdůvodňuje a procvičuje pravopisné jevy morfologické, syntaktické a lexikální. - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, vybere správnou výslovnost z dané nabídky, správně intonuje podle druhu věty - spisovně vyslovuje česká slova a seznamuje se s výslovností běžně užívaných cizích slov - rozliší slova ohebná a neohebná - správně zařadí slova ke slovním druhům ohebným - určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovtvorného základu - určuje slovní a mluvnické významy podstatných jmen - rozlišuje podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní 	<p>Obecná poučení o jazyce (národní jazyk, spisovný a nespisovný jazyk)</p> <p>Práce s jazykovými příručkami (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny)</p> <p>Pravopis</p> <p>Spisovná výslovnost Zvuková stránka slova a věty (slovní a větný přízvuk, pauza, intonace)</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Podstatná jména, druhy podstatných jmen</p>	<p>OSV Komunikace v různých situacích, efektivní strategie</p> <p>VMEGS Jsme Evropané – Evropská unie</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – chráněné oblasti, ochrana přírody</p>	<p>5.1, 5.3, 5.4, 5.7, 5.8</p>

<ul style="list-style-type: none"> - užívá správné tvary podstatných jmen podle vzorů - utváří správné tvary přídavných jmen - rozezná druhy přídavných jmen, určuje jejich mluvnické významy - tvoří 2. a 3. stupeň přídavných jmen - určuje mluvnické významy sloves - rozlišuje tvary určité a neurčité, jednoduché a složené - tvoří spisovné slovesné tvary - vyhledá základní skladební dvojice - rozliší holý, rozvitý, několikanásobný podmět a přísudek - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - rozdělí větu jednoduchou na část podmětnou a přísudkovou 	<p>Přídavná jména – druhy, stupňování</p> <p>Slovesa</p> <p>Skladba Základní skladební dvojice Věta jednoduchá a souvětí</p>		
---	--	--	--

Český jazyk – 6. ročník **Literární výchova**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, zapamatuje si z něj podstatná fakta, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, dokáže pracovat s textem: najde hlavní myšlenku, určí námět, charakterizuje hlavní postavy, posoudí jejich jednání a vzájemný vztah - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku, řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem, pokusí se vyslovit vlastní názor na přečtenou knihu - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, přednese a volně reprodukuje text, vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma - naučí se recitovat několik básní 	<p>Zase ve škole</p> <p>Nekonečný vesmír</p> <p>Ufo mezi námi</p> <p>Svět před miliony let</p> <p>Naši prapředci</p> <p>Pohádky má každý rád</p> <p>Zimní radování</p> <p>A je tu civilizace</p> <p>Máme rádi zvířata</p> <p>Svět kluků a holek</p>	<p>MuV Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <p>EV – vztah člověka a zvířat, divoká příroda</p>	<p>6.1, 6.3, 6.6, 6.8, 6.9</p> <p>F Robotizace</p> <p>Z Práce s mapou</p> <p>Př Zvířata</p>

<p>nebo úryvků z prózy vhodných pro svůj věk</p> <ul style="list-style-type: none"> - při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy, rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza, rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, rozhodne, jakého typu je úryvek - umělecký (poezie, komiks, pohádka), neumělecký (naučný text, návod k použití) - podle možností navštěvuje různé kulturní akce, zapojuje se do kulturních akcí pořádaných školou, obcí 	<p>Ve starověkém Řecku a Římě</p> <p>Žijí s námi</p> <p>Chvilí tajemna a napětí</p> <p>V říši fantazie</p> <p>Prázdniny jsou za dveřmi</p>	<p>MuV Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p> <p>OSV Rodina</p>	<p>Vv Výtvarné zpracování literárních děl</p> <p>D Podstatná, důležitá data českých dějin</p> <p>Vo Česká státnost</p> <p>Vo Významné osobnosti našeho státu, naší historie</p> <p>Vv Výtvarné zpracování literárních děl</p>
---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - užívá vhodně frazeol. spojení - sestaví v předepsané formě úřední dopis v dané modelové situaci - zpracuje výtah z odborného textu - vytvoří otázky k textu a formuluje výstižné odpovědi - samostatně připraví referát a přednese jej - podá základní informaci k danému aktuálnímu tématu - připraví článek do školního nebo místního časopisu, na webové stránky školy	Úřední dopis (žádost, objednávka, stížnost) Výtah, referát		
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - používá základní jazykové příručky a seznamuje se s nabídkou různých typů výkladových slovníků - orientuje se v odborném textu - rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby - zhodnotí užívání slov z časového hlediska - vyhledá slovo základové, vyznačí slovotvorný základ, určí slovotvorný prostředek - tvoří slova příbuzná - rozliší i vytváří slova složená - najde slovo přeneseného pojmenování, pozná jeho význam - odvozováním utváří podstatná a přídavná jména, slovesa - vyhledá ve větě základní skladební dvojici nebo základ věty, určí druh přísudku - vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem - vyjadřuje dané situace pomocí věty dvojčlenné a jednočlenné - rozezná rozvíjející větné členy - pracuje s logickou strukturou věty 	<p>Jazykové příručky</p> <p>Nauka o tvoření slov</p> <p>Skladba Věty dvojčlenné, jednočlenné, větný ekvivalent Rozvíjející větné členy</p>	<p>OSV komunikace – dovednosti pro sdělování, dialog</p> <p>MeV Vliv médií, role médií</p>	
---	--	---	--

Český jazyk – 7. ročník **Literární výchova**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy	
<p>Žák:</p> <p>rozdívá praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) i věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, zapamatuje si z něj podstatná fakta, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p> <p>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, dokáže pracovat s textem: najde hlavní myšlenku, určí námět, charakterizuje hlavní postavy, posoudí jejich jednání a vzájemný vztah</p> <p>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku, řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem, pokusí se vyslovit vlastní názor na přečtenou knihu</p> <p>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, přednese a volně</p>	D jako dětství, D jako domov	MuV Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	6.1, 6.3, 6.6, 6.8, 6.9 Z Nářeční a nadnářeční celky podle území	
	Dobrodružství nás láká	OSV Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině Hodnoty, postoje, praktická etika		
	Když začal středověk	VMEGS Evropa a svět nás zajímá		D, Vo Kořeny filozofie
	Cesty po světadílech	EV – vztah člověka a zvířat, divoká příroda		D, Tv, Hv Hymny hrané na sportovištích Z Nářeční a nadnářeční celky podle území
	Ze života zvířat			
	Ve světě fantazie	OSV Poznávání lidí – vzájemné	F Robot	

<p>reprodukuje text, vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma</p> <p>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>naučí se recitovat několik básní nebo úryvků z prózy vhodných pro svůj věk volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>rozlišuje spisovnou a nespisovnou řeč, vhodně ji využívá podle komunikační situace</p> <p>při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy, rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza, rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza</p> <p>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, rozhodne, jakého typu je úryvek - umělecký (poezie, komiks, pohádka), - neumělecký (naučný text, návod k použití)</p> <p>podle možností navštěvuje různé kulturní akce, zapojuje se do kulturních akcí pořádaných školou, obcí</p>	<p>Když vrcholil a dozníval středověk</p> <p>Detektivní příběhy a jiné záhady</p> <p>Začíná novověk</p> <p>Na americkém kontinentu</p> <p>Výlety do vesmíru, cestování v čase</p> <p>Cestování po Asii</p> <p>Kamarádi a kamarádky</p>	<p>poznávání se ve skupině</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>OSV Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MuV – Lidské vztahy</p>	
---	--	--	--

Český jazyk – 8. ročník **Komunikační a slohová výchova**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé formy sdělení - užívá vhodné formy sdělení k dosažení úspěšné komunikace - sleduje způsoby komunikace v masmédiích - využívá různé slohové útvary a postupy pro sdělování informací - rozeznává přímou a nepřímou charakteristiku postavy - zhodnotí svými slovy chování literární postavy - vysvětluje význam cizích slov užívaných k vyjádření charakteristiky člověka - napíše dopis oblíbenému literárnímu hrdinovi - přehledně a stručně formuluje hlavní informace daného textu - formuluje otázky, kterými ověřuje fakta - tvoří souvislý výtah, pracuje s citacemi - připraví a přednese jednoduchý, krátký výklad přijatelný pro spolužáky - použije vhodné termíny a další jazykové prostředky 	<p>Zásady dorozumívání. Zásady kultivovaného projevu</p> <p>Slohové útvary a slohové postupy</p> <p>Charakteristika literární postavy</p> <p>Výtah</p> <p>Výklad</p>	<p>OSV Komunikace</p> <p>MeV Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – globální problémy lidstva, zdravý životní styl</p>	<p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6,4.8, 4.9, 4.10</p>

<p>- analyzuje text a vyvodí závěr vyplývající z textu</p> <p>- formuluje názor autora textu a srovná ho se svým názorem</p> <p>-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>- vyhledá životopisné údaje</p> <p>- napíše životopis k danému konkrétnímu účelu</p> <p>- vyhledá líčení v uměleckém textu, zhodnotí použité jazykové prostředky a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu</p>	<p>Životopis</p> <p>Subjektivně zbarvený popis</p>	<p>OSV Sebepoznání</p>	<p>Vv Krajinomalba</p>
---	--	------------------------	------------------------

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v textu slova cizího původu, vysvětlí jejich význam - tvoří správné tvary přejatých slov - nahradí slova přejatá českými ekvivalenty - samostatně vyhledá ve Slovníku cizích slov a dalších jazykových příručkách významy slov cizího původu - seznamuje se s výslovností cizích slov méně užívaných - tvoří správné tvary sloves - určí mluvnické významy sloves - rozliší slovesný vid dokonavý a nedokonavý, rod činný a trpný, tvoří vidové dvojice - rozliší slovanské a světové jazyky - zařadí český jazyk do skupiny jazyků - rozlišuje vrstvy národního jazyka, přiřadí k textu jeden z nabízených pojmů útvarů národního jazyka - vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce - vyjadřuje se kultivovaně na základě poznatků o jazyce a stylu 	<p>Obohacování slovní zásoby Přejatá slova (pravopis, výslovnost) Skloňování podstatných jmen cizího původu</p> <p>Jazykové příručky</p> <p>Slovesa a jejich mluvnické významy</p> <p>Obecné výklady o českém jazyce Skupiny jazyků Rozvrstvení národního jazyka</p>	<p>OSV Sebepojetí, moje psychika, hodnoty Mezilidské vztahy – sociální skupiny</p>	<p>5.1, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní pravopisné jevy, správně je užívá v písemných projevech - rozlišuje věty hlavní a vedlejší - určuje druhy vedlejších vět - nakreslí graf souvětí, rozliší souvětí souřadné a podřadné - spojuje věty v souvětí a větné členy vhodnými spojovacími výrazy - rozšíří daný větný člen na několikanásobný, doplní správně interpunkci nebo spojku - určuje významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, doplní správnou interpunkci 	<p>Pravopis</p> <p>Skladba</p> <p>Souvětí</p>	<p>EV Základní podmínky života – energie, přírodní zdroje</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá – život Evropanů, životní styl, zážitky a zkušenosti z Evropy</p> <p>VDO Občanská společnost – Listina základních práv a svobod Principy demokracie</p>	
--	---	---	--

Český jazyk – 8. ročník **Literární výchova**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>- rozvíjí praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) i věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, zapamatuje si z něj podstatná fakta, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p> <p>- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, dokáže pracovat s textem: najde hlavní myšlenku, určí námět, charakterizuje hlavní postavy, posoudí jejich jednání a vzájemný vztah</p> <p>- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku, řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem, pokusí se vyslovit vlastní názor na přečtenou knihu</p> <p>- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, přednese a volně reprodukuje text, vytvoří vlastní text</p>	<p>Literární památky starověku</p> <p>Středověká literatura</p> <p>Od renesance ke klasicismu</p> <p>Romantismus</p> <p>Národní obrození</p> <p>Česká literatura 2. poloviny 19. století</p> <p>Z českého společenského a literárního dění na konci 19. a na počátku 20. století</p> <p>Ze světové literatury 19. a počátku 20. století</p> <p>Velká válka</p> <p>Země česká – domov můj</p>	<p>OSV Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MuV Etnický původ</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a stát – odpovědnost, principy soužití s minoritami, respekt k identitám; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9</p> <p>D Základní historické události středověku Vv Středověké umění</p> <p>Vv Romantismus ve výtvarném umění Hv Romantismus v hudbě 19. století</p> <p>Z Geografie kontinentů konkrétních zemí Vv Fotografie jako estetické zvěčnění skutečnosti v cizí zemi</p>

<p>na dané či vlastní téma</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - naučí se recitovat několik básní nebo úryvků z prózy vhodných pro svůj věk - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou řeč, vhodně ji využívá podle komunikační situace - při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy, rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, rozhodne, jakého typu je úryvek - umělecký (poezie, komiks, pohádka), - neumělecký (naučný text, návod k použití) - podle možností navštěvuje různé kulturní akce, zapojuje se do kulturních akcí pořádaných školou, obcí 	<p>Strasti a slasti dospívání</p> <p>Ve světě fantazie</p> <p>S úsměvem do léta</p>	<p>OSV Sebepoznání a sebepojetí; psychohygienu</p>	
--	---	--	--

Český jazyk – 9. ročník **Komunikační a slohová výchova**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje jazykový projev s ohledem na různé vnější podmínky a okolnosti -žák využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném - žák zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval - analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu - posoudí vhodnost/nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci - vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce - tvoří vlastní texty dle svého výběru (vypravování, popis, charakteristika, dopis, fejeton, líčení) - formuluje vlastní názory na aktuální témata - žák formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu - rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem - analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu - rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek - zaujme kritický postoj k důvodům, 	<p>Slohovorní činitele subjektivní a objektivní</p> <p>Funkční styly</p> <p>Diskuse</p>	<p>OSV Psychohygienu Sebepojetí Mezilidské vztahy</p> <p>MeV Stavba mediálního sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti. Tvorba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí Pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí Vliv lidských činností na životní prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	<p>4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.9, 4.10</p>

<p>které vedly k manipulaci, a vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se bez konfliktů a podstatných nedorozumění zapojí do řízené diskuse - komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk - žák pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti <p>- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizuje jednoduchou úvahu na základě svých dispozic a vlastních zájmů - rozliší názor autora od faktů - sleduje v textu komunikační záměr autora - připraví a přednese srozumitelný výklad přijatelný pro daného adresáta - sestaví přehlednou osnovu výkladu a uspořádá informace z textu s ohledem na jeho účel 	<p>Úvaha</p> <p>Výklad</p>		
--	----------------------------	--	--

<p>naznačených vztahů a určuje jejich druh</p> <p>- rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí</p> <p>- posoudí text po stránce stylistické a jazykové</p> <p>- využívá poznatků o jazyku a stylu při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>Zásady psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí</p> <p>Shrnutí pravopisu</p> <p>Rozbor textu</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti, alternativní energie</p> <p>MuV Etnický původ – rovnoprávnost etnických skupin a kultur</p>	
---	---	---	--

Český jazyk – 9. ročník **Literární výchova**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) i věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, zapamatuje si z něj podstatná fakta, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, dokáže pracovat s textem: najde hlavní myšlenku, určí námět, charakterizuje hlavní postavy, posoudí jejich jednání a vzájemný vztah - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku, řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem, pokusí se vyslovit vlastní názor na přečtenou knihu - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, přednese a volně 	<p>Česká a světová literatura v době mezi válkami</p> <p>Česká a světová literatura za 2. světové války</p> <p>Česká literatura 2. poloviny 20. století</p> <p>Za časů totality</p> <p>Z české divadelní scény 2. poloviny 20. století</p> <p>Česká literatura po pádu totality</p> <p>Z české literatury 21. století</p> <p>Světová literatura 2. poloviny 20. století</p> <p>Ze světové literatury 21. století</p>	<p>MuV</p> <p>Etnický původ</p> <p>OSV</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>OSV</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí – touha po poznání, pocit sebeuspokojení</p> <p>OSV</p> <p>Mezilidské vztahy; poznávání lidí</p> <p>VDO</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV</p> <p>Kreativita</p> <p>VDO</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VMEGS</p> <p>Jsme Evropané</p>	<p>6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9</p> <p>D Moderní dějiny</p>

<p>reprodukuje text, vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma</p> <p>reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <ul style="list-style-type: none"> - naučí se recitovat několik básní nebo úryvků z prózy vhodných pro svůj věk <p>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovnou a nespisovnou řeč, vhodně ji využívá podle komunikační situace <p>při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy, rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza, rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, rozhodne, jakého typu je úryvek - umělecký (poezie, komiks, pohádka), - neumělecký (naučný text, návod k použití) - podle možností navštěvuje různé kulturní akce, zapojuje se do kulturních akcí pořádaných školou, obcí			
--	--	--	--

6.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který je povinným cizím jazykem pro všechny žáky naší školy. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové a komunikační bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a respektovat je. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Anglický jazyk

V rámci výuky Anglického jazyka na naší škole poskytujeme základy cizojazyčného vzdělávání, na které budou žáci moci navázat během studia na jakékoli střední škole.

Na prvním stupni jde především o probuzení zájmu žáka o studium cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem písemně se vyjadřovat. Výklad prvků jazykového systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu dětí mladšího školního věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Na druhém stupni se žáci učí komunikovat v běžných situacích, rozeznávat a tvořit základní gramatické struktury a souvisle se vyjadřovat k tématům týkajícím se každodenního života a takto rozvíjet svoji slovní zásobu. Součástí těchto témat je i individuální a skupinová tvorba projektů pomocí videa a informačních technologií. Na druhém stupni žáci rozvíjí, jak dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení, tak i dovednosti ústně a písemně se vyjadřovat. Významnou úlohou vyučujícího je podněcovat a oceňovat aktivitu žáků, jejich invenci a tvůrčí přístup k činnostem.

Třídy s počtem žáků vyšším než 24 jsou děleny na 2 skupiny dle jazykové úrovně žáků.

Vyučovací předmět se vyučuje ve 3. – 9. ročníku. Ve 3. – 5. ročníku má časovou dotaci 4 hodiny, předmět je posílen o 1 hodinu z DČD.

V 6. – 9. ročníku má časovou dotaci 3 hodiny.

V 1. a 2. ročníku nabízíme výuku anglického jazyka jako nepovinný předmět a na 2. stupni Konverzaci v anglickém jazyce jako povinně volitelný předmět.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení - žáci propojují získané poznatky do širších celků - žáci poznávají smysl a cíl učení <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k ověřování výsledků - vede žáky k individuální zodpovědnosti za své vzdělání a za svou budoucnost – příprava na celoživotní učení - učení práce s chybou - využívá pozitivní motivace při hodnocení - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou schopni pochopit problém - žáci vyhledávají adekvátní informace <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade vhodné otázky - umožní volný přístup k informačním zdrojům
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - žáci komunikují na odpovídající úrovni - žáci umí naslouchat základním vyjádřením v anglickém jazyce druhých lidí a vhodně na ně reagovat <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k samostatnému vyjadřování v jednoduchých větách - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích apod.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - žáci spolupracují ve skupině - žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu - žáci jsou schopni sebekontroly <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili

	<p>své činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - podněcování žáků k argumentaci
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - žáci respektují názory ostatních - žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů - vede žáky k diskusi - vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napomáhá při cestě ke správnému řešení - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou motivováni k využívání a učíme je pracovat s různými druhy programů, aplikacemi a webovými stránkami pro studium cizího jazyka, osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, práce s cizojazyčnou klávesnicí, např. využívání online slovníků <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat - vede žáky k vyhledávání a zpracování informací a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Anglický jazyk

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- 1.1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- 1.2 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- 1.3 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1.4 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1.5 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- 1.6 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

2. POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- 2.1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- 2.2 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- 2.3 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

3. MLUVENÍ

žák

- 3.1 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- 3.2 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 3.3 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- 4.1 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- 4.2 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

5. PSANÍ

žák

5.1 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

5.2 vyplní osobní údaje do formuláře

2. stupeň

6. POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

6.1 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

6.2 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

7. MLUVENÍ

žák

7.1 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

7.2 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

7.3 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

8. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

8.1 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

8.2 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

9. PSANÍ

žák

9.1 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

9.2 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

9.3 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Anglický jazyk – 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas - pojmenuje základní geom. tvary, vyjádří velikost a délku - počítá, udá svůj věk - pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu a počet - představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti, užívá slovesný tvar mám - hovoří o běžných denních činnostech, popíše, co dělají lidé na obrázku - vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje své jméno - pojmenuje běžné části oblečení - pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle, pod - pojmenuje části hlavy, vyjádří pocit radosti, smutku, užívá slovesný tvar má - pojmenuje části lidského těla - pojmenuje oblíbené hry, slovesné tvary umím – neumím hrát - pojmenuje běžné potraviny a nápoje, vyjádří pocit hladu a žízně, -- - slovesný tvar mám rád(a) 	<p>Hello Barvy</p> <p>Tvary</p> <p>Čísla Ve škole Užívání členů (the, an, a) Příroda Moje rodina I have got Dům Přítomnost průběhová Vazby there is /are Abeceda</p> <p>Oblečení Hračky</p> <p>Můj obličej</p> <p>Moje tělo I can He / She has got Jídlo a nápoje</p> <p>I like</p>		OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6

Anglický jazyk – 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě - získává základní slovní zásobu - udrží, vzhledem ke svým možnostem, pozornost nutnou pro porozumění obsahu krátkého sdělení - prezentuje jednoduché básničky a písničky - hovoří o běžných denních činnostech a událostech - řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací - uvědomuje si rozdíl mezi fonetickou a psanou formou jazyka - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy - odpovídá na jednoduché otázky 	<p>Ve škole</p> <p>Rozkazovací způsob + zápor</p> <p>Zájmena osobní a ukazovací</p> <p>Číslovky</p> <p>Řadové číslovky</p> <p>Přítomný čas průběhový</p> <p>Počasí / roční období</p> <p>Dny v týdnu</p> <p>Sport</p> <p>Let's</p> <p>Vybavení domu</p> <p>Předložky místa</p> <p>Popsání denní rutiny/přítomný čas prostý</p> <p>Určování času</p> <p>Příslovce času</p> <p>Vyjádření pocitů</p> <p>Zvířata – can / can't</p> <p>Have/ has got: otázka</p> <p>Zaměstnání</p> <p>Přítomnost prostá: třetí osoba</p> <p>Jídlo</p> <p>Anglická abeceda</p>	<p>MuV Lidské vztahy</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2,3.3, 4.1, 4.2, 5.1</p>

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) - dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - čte nahlas přiměřeně jednoduché audio-orální připravené texty - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky - formuluje otázky a odpovídá na ně - sděluje základní informace o sobě, své rodině a bydlišti - písemně formuluje otázky a odpovídá na ně 	<p>Určování hodin a času</p> <p>Zájmena</p> <p>Předložky místa</p> <p>Rodina a tradice</p> <p>Základní společenské obraty a fráze</p> <p>Sloveso „být“ a „mít“</p> <p>Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména</p> <p>Vzdělání a škola</p> <p>Přítomný čas prostý</p> <p>Popsání každodenních zvyků a činností</p> <p>Příslovce času</p> <p>Lidé a technologie</p> <p>Vyjádření přání a potřeb</p> <p>Modální slovesa</p> <p>Příroda</p> <p>Příslovce způsobu</p> <p>Přítomný čas průběhový</p> <p>Město</p> <p>Minulý čas</p> <p>Nepravdělná slovesa</p> <p>Vesmír</p> <p>Stupňování přídavných jmen</p> <p>Popis města a instrukce k určení směru</p> <p>Budoucnost „going to“</p> <p>Předložky času</p>	<p>OSV Cvičení na pozornost a soustředění</p> <p>Vztahy k druhým lidem – komunikace a dialogy</p> <p>Rozvoj tvořivosti a kreativity</p> <p>Práce ve skupině</p> <p>Cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</p> <p>MuV Tolerance, poznávání žáků z jiných kulturních prostředí</p> <p style="padding-left: 40px;">Odlišnost lidí a kultur</p> <p>MeV Utváření týmů na realizaci projektů</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2, 9.2, 9.3</p>

Anglický jazyk – 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - vyhledává zákl. informace a hlavní myšlenky - využívá slovníky - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - jednoduše vyjadřuje svůj názor - přednese krátkou zprávu či sdělení - napíše stručný osobní dopis - má základní poznatky o angl. mluvících zemích 	<p>Osobní informace</p> <p>Život ve městě</p> <p>Psaní stručných dopisů, e-mailů a pohlednic</p> <p>Přítomný čas prostý</p> <p>Povolání</p> <p>Popsání denní rutiny, zvyků a živ. stylu</p> <p>Přivlastňovací pád</p> <p>Přítomný čas průběhový</p> <p>Předložky času</p> <p>Lidé a příroda</p> <p>Modální slovesa</p> <p>Móda</p> <p>Minulý čas prostý</p> <p>Minulý čas pravidelných i nepravidelných sloves</p> <p>Stupňování přídavných jmen</p> <p>Vyjádření množství, počitatelnost a nepočitatelnost</p> <p>Technologie</p> <p>Budoucí čas: „will“ / „going to“</p> <p>Předpřítomný čas</p>	<p>OSV Cvičení dovedností zapamatování</p> <p>Schopnost dotahovat nápady do reality – tvorba komiksu</p> <p>Pozornost vůči odlišnostem lidí ve skupině a jejich využití</p> <p>Schopnost používat neverbální komunikaci</p> <p>VMEGS Život dětí v jiných zemích</p> <p>Styl života v evropských rodinách</p> <p>MuV Význam kvality mezilidských vztahů – komiks</p> <p>Rovnocennost etnických skupin</p> <p>MeV Utváření týmů na realizaci projektů</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 9.3</p>

Anglický jazyk – 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů - orientuje se v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru - domluví si setkání, společný program, nakoupí různé zboží, jízdenky, vstupenky apod. - užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, ... - napíše osobní dopis, vyjádří své zážitky, dojmy, přání atd. - vyplní běžný formulář a dotazník - má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kul. hodnot jiných národů) 	<p>Vyjádření pocitů</p> <p>Stupňování přídavných jmen</p> <p>Příslovce</p> <p>Komunikace a technologie</p> <p>Modální slovesa</p> <p>Minulý čas prostý</p> <p>Nepravdělná slovesa</p> <p>Předpřítomný čas</p> <p>Jídlo: plýtvání a udržitelnost</p> <p>Budoucí čas „will“, „going to“</p> <p>Věty podmínkové – reálná podmínka</p> <p>Umění kolem nás</p> <p>Zájmena</p> <p>Minulý čas průběhový</p>	<p>OSV Dovednosti pro učení a studium</p> <p>Plánování učení a studia</p> <p>Podpora rozvoje originality a schopnosti vidět věci jinak</p> <p>Pozornost vůči odlišnostem lidí ve skupině a jejich využití</p> <p>Respektování a podpora ve skupině</p> <p>Asertivní komunikace při týmové práci</p> <p>VDO Participace na projektech vytvářených školou pro veřejnost</p> <p>VMEGS Zážitky a zkušenosti z Evropy</p> <p>Naše vlast a Evropa</p> <p>MuV Jedinečnost a individualita každého člověka</p> <p>Tolerance, empatie</p> <p>EV Utváření týmů na realizaci projektů</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 9.3</p>

Anglický jazyk – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí souvislým projevům učitele; monologickým i dialogickým projevům roditelů mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik známých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu - formuluje otázky a odpovídá na ně; pohotově, přirozeně a jazykově správně reaguje v dialogických situacích každodenního života - samostatně vede jednoduchý dialog; vyjadřuje vlastní názor reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text - souvisle pohovoří na známá témata (včetně základních reálií) - používá slovníky a jazykové příručky - napíše stručný životopis, vyplní běžný formulář a dotazník - pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) - orientuje se v základních reáliích má všeobecný rozhled 	<p>Popis osobnosti Zvířata a biodiverzita Modální slovesa Chování ve skupině Frázová slovesa Móda a životní prostředí Trpný rod Předpřítomný čas Vesmír Věty podmínkové Příslovce Sebevýjádření pomocí umění Volný čas</p>	<p>OSV Já, co o sobě vím a co ne Stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení Tvořivost v mezilidských vztazích Chyby při poznávání lidí Svět očima druhého Efektivní strategie, předstírání v komunikaci Dovednost navazovat na druhé, rozvoj sociálních dovedností Schopnost řešení problémů v souvislostech Prosociální chování VMEGS Zvyky a tradice národů Evropy; Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů Evropská integrace</p> <p>MuV Sociokulturní rozdíly v ČR a Evropě, Tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi Význam užívání cizího jazyka Život v multikulturní společnosti EV Podpora růstu ekologického vědomí Projevy globalizace v okolí MeV Chápání podstaty mediálního sdělení, uspořádání zpráv, Utváření týmů na realizaci projektů</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 9.3</p> <p>Listina základních práv a svobod Společenské organizace a hnutí demokracie x diktatury</p>

6.1.3. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Německý jazyk je vyučovací předmět, který je druhým povinným cizím jazykem pro všechny žáky naší školy. Jeho postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové a komunikační bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění.

Vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a respektovat je. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Německý jazyk

V rámci výuky Německého jazyka na naší škole poskytujeme základy cizojazyčného vzdělávání, na které budou žáci moci navázat během studia na jakékoli střední škole.

Prvořadé je především probuzení zájmu žáka o studium cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem písemně se vyjadřovat. Výklad prvků jazykového systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu dětí staršího školního věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Významnou úlohou vyučujícího je podněcovat a oceňovat aktivitu žáků, jejich invenci a tvůrčí přístup k činnostem.

Třídy jsou děleny na 2 skupiny dle jazykové úrovně žáků.

Vyučovací předmět se vyučuje ve 7. – 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: OSV, VMEGS, EV, MeV, MuV.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Německý jazyk

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení - žáci propojují získané poznatky do širších celků - žáci poznávají smysl a cíl učení <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k ověřování výsledků - vede žáky k individuální zodpovědnosti za své vzdělání a za svou budoucnost – příprava na celoživotní učení - učení práce s chybou - využívá pozitivní motivace při hodnocení - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou schopni pochopit problém - žáci vyhledávají adekvátní informace <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade vhodné otázky - umožní volný přístup k informačním zdrojům
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - žáci komunikují na odpovídající úrovni - žáci umí naslouchat základním vyjádřením v anglickém jazyce druhých lidí a vhodně na ně reagovat <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k samostatnému vyjadřování v jednoduchých větách - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích apod.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - žáci spolupracují ve skupině - žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu - žáci jsou schopni sebekontroly <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili

	<p>své činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - podněcování žáků k argumentaci
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - žáci respektují názory ostatních - žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů - vede žáky k diskusi - vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napomáhá při cestě ke správnému řešení - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou motivováni k využívání a učíme je pracovat s různými druhy programů, aplikacemi a webovými stránkami pro studium cizího jazyka, osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, práce s cizojazyčnou klávesnicí, např. využívání online slovníků <p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade důraz na využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat - vede žáky k vyhledávání a zpracování informací a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Německý jazyk

2.stupeň

1. Poslech s porozuměním

žák

- 1.1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- 1.2. rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu
- 1.3. rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

2. Mluvení

žák

- 2.1. se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- 2.2. sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 2.3. odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

3. Čtení s porozuměním

žák

- 3.1. rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- 3.2. rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- 3.3. rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

4. Psaní

žák

- 4.1. vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- 4.2. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- 4.3. stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk

Německý jazyk – 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <p>- hláskuje, zjistí telefonní číslo, pozdraví, rozumí dnům v týdnu a měsícům, nazývá barvy, počítá do 100</p>	<p>Abeceda Der, die, das Pozdravy podle denní doby a zemí Německá jména Dny v týdnu Čísla Názvy měsíců a barev Internacionalismy v němčině</p>	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa</p>	<p>OVO: 1.1, 2.1</p>
<p>- představí sebe i jiné osoby, zeptá se na jméno a bydliště, klade jednoduché otázky a odpovídá na ně, posoudí správnost výpovědí, vyplní jednoduchý formulář, napíše několik informací o sobě.</p>	<p>Ich wohne (věta vždy s podmětem) Ich mag, heiße, bin, liebe Tvorba otázek <i>Wer bin ich? Bist du Peter?</i> Vykání Předložky <i>aus, in</i> Zápor <i>nicht</i> Časování sloves v celém j.č. a vykání W-Fragen</p>	<p>OSV Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině</p>	<p>OVO: 1.1, 2.1, 3.1, 4.1</p>
<p>- představí svou rodinu, zeptá se na některé údaje o rodině, popíše rodinné fotografie, mluví o zvířatech, porozumí krátkému textu, vypráví krátký příběh podle obrázků</p>	<p>Der, die, das, mein, meine, mein Fráze <i>Wie ist es bei dir? links, in der Mitte, rechts</i> Dein, deine, dein Časování sloves v celém množném čísle Obrácený slovosled Fráze: <i>Wie ist deine Katze? – Meine Katze ist klein.</i></p>	<p>Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>	<p>OVO: 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2, 4.2,</p>

	Přídavná jména Přivlastňování: <i>der Hund von Martin, Martins Hund</i> Skládání: <i>Lieblingsfarbe, -nummer, -tier</i> Přechylování		
--	---	--	--

Německý jazyk – 8. roč.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <p>- pojmenuje školní potřeby, předměty ve třídě a počítačové příslušenství, ptá se na předměty, ptá se, jak se předměty nazývají německy, pokyny ve škole</p> <p>- seznámí se se zvláštnostmi jednotlivých německy mluvících zemí</p> <p>- poskytne informaci o základních časových údajích, popíše činnosti během dne a během týdne, sdělí, kdy začíná a končí škola, vyjádří povinnost, napíše krátký vzkaz a reaguje na něj</p> <p>- řekne, co rád dělá, popíše své koníčky, mluví o koníčcích svých kamarádů, napíše jednoduchý mail – pozvánku, navrhne něco ostatním, k návrhu se vyjádří, mluví o ročních obdobích a měsících</p>	<p>Rody v němčině</p> <p>Užívání členu určitého a neurčitého</p> <p>Fráze <i>Wie heißt es auf Deutsch?</i></p> <p>Mein Computer</p> <p>Kein, keine, kein</p> <p>Sloveso haben</p> <p>Další slovesa se 4. pádem</p> <p>Čtvrtý pád</p> <p>Ich und meine, du und deine</p> <p>Školní pokyny</p> <p>Herzlich willkommen!</p> <p>Mein Land – Tschechien</p> <p>Wir telefonieren</p> <p>Mein Tagesplan</p> <p>Fráze <i>am Morgen, am Abend, in der Nacht</i></p> <p>Sloveso <i>müssen</i> ve frázích</p> <p>Uhrzeiten</p> <p>Uhr x Stunde</p> <p>Morgens, abends</p> <p>Slovesa <i>müssen</i> a <i>können</i></p> <p>Zpodstatnělá slovesa</p> <p>Gern, am liebsten</p> <p>Přivlastňovací zájmena</p> <p>Roční období a měsíce</p> <p>Svátky</p> <p>In dem, im, in der</p> <p>Pozvánka</p> <p>Narozeniny</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola – škola jako model</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa</p> <p>MuV Multikulturalita – význam cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p> <p>VMEGS Evropa nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>OSV Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině</p>	<p>OVO 1.1, 1.2, 1.3, 2.3, 3.3, 4.3</p> <p>OVO: 1.3, 2.3, 3.3, 4.3</p> <p>OVO: 2.3, 3.3, 4.3</p> <p>OVO: 1.3, 2.3, 3.3, 4.3</p> <p>OVO 2.3, 3.3, 4.2</p>

Německý jazyk – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <p>- pojmenuje jídlo a pití, popíše, co rád a nerad jí, vyjádří přání, nakoupí v obchodě, objedná si jídlo u kiosku, zeptá se, kolik, co stojí, reaguje v jednoduchých situacích při nakupování, řekne, kam bych chtěl jet o prázdninách</p>	<p>Was esse ich gerne? Fráze <i>Es gibt</i> Was magst du, was magst du nicht? Sloveso <i>mögen</i> ve všech osobách Tvary <i>ich möchte, du...</i> Silná slovesa: <i>essen</i> Wie viel kostet das? Silná slovesa: <i>nehmen</i> In Italien, in der Schweiz Silná slovesa: <i>fahren</i> Was kann man in der Ferien machen? Lili hat Geburtstag Lili geht ins Konzert Meine Ferien</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologické zemědělství, odpady</p> <p>VMEGS Evropa nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>MeV Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>OVO 2.3, 3.3, 4.2</p> <p>OVO 1.3, 2.2, 4.3</p> <p>OVO 1.3, 2.2, 4.3</p> <p>OVO 1.3, 2.3, 3.3, 4.3</p>

6.2. Matematika a její aplikace

6.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vyučovací předmět Matematika je předmět, který by měl být chápan jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu směřuje k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Matematika

Předmět Matematika se vyučuje v 1. – 9. ročníku, v 1. a 6. ročníku má časovou dotaci 4 hodiny, ve 2. – 5. a 7. - 9. ročníku 5 hodin – zde je předmět posílen o 1 hodinu z DČD. Při výuce využíváme prvky matematiky podle profesora Milana Hejného. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- osvojení pojmů, matematických postupů
- užití matematiky v reálných situacích
- rozvoj abstraktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- vyhledávání informací, práce s tabulkami a grafy

Průřezová témata Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova jsou integrována do vzdělávacího obsahu předmětu Matematika.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků, žáci jsou vedeni k orientaci v problematice peněz a cen, ve výuce jsou řešeny úlohy z běžného života žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, algoritmů) - učíme žáky využívat informační a komunikační technologie k vyhledávání informací, výpočtům a znázorňování - zadáváme vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivujeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi - učíme práci s chybou, vedeme žáka k hlubšímu zamýšlení nad použitým postupem a správností výpočtu - učíme a umožňujeme volbu různých postupů řešení - nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjíme u žáků zručnost při grafickém vyjadřování
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky nebát se problémů - podporujeme netradiční řešení problémů - učíme provádět rozbor problému plánu řešení, odhad výsledku - vedeme žáky k ověřování výsledku
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním - vedeme žáky ke zdůvodňování matematických postupů - vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky pracovat v týmech - učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji a práci týmu - podporujeme vzájemnou pomoc žáků
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou vedeni k respektování názorů ostatních - učitel netoleruje hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků - žáci jsou vedeni k věcnému řešení problémů - povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporujeme u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - žáky vedeme k efektivnímu plánování vlastní práce - důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vedeme žáky ke

	<p>správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem - vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací a k ověřování informací z více zdrojů - motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků či jinou činnost, nebo napomůže k efektivnímu řešení matematického problému (např. převedení údajů z textu do tabulky, z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru, využití kalkulátoru)

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Matematika a její aplikace

1. stupeň

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy (OVO) - 1. období

žák

- 1.1 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- 1.2 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- 1.3 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- 1.4 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- 1.5 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 1.6 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- 1.7 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- 1.8 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- 1.9 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- 1.10 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- 1.11 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- 1.12 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- 1.13 porozumí významu znaku, - , pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

- 2.1 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- 2.2 popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- 2.3 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

2.4 vyhledává, sbírá a třídí data

2.5 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

3.1 rozezná a pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

3.2 porovnává velikost útvary, měří a odhaduje délku úsečky

3.3 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

3.4 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce

3.5 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

3.6 sestrojí rovnoběžky a kolmice

3.7 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

3.8 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. období

žák

4.1 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

2. stupeň

5. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 5.1 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- 5.2 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- 5.3 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- 5.4 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- 5.5 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- 5.6 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- 5.7 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- 5.8 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- 5.9 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

6. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 6.1 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- 6.2 porovnává soubory dat
- 6.3 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- 6.4 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- 6.5 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

7. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 7.1 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- 7.2 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- 7.3 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- 7.4 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- 7.5 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- 7.6 načrtne a sestrojí rovinné útvary
- 7.7 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- 7.8 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

- 7.9 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- 7.10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- 7.11 načrtne a sestrojí síť základních těles
- 7.12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- 7.13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

8. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 8.1 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- 8.2 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

<p>celkovou cenu nákupu</p> <p>- orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole</p> <p>- porovná předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší, užívá polohové znaky v oboru přirozených čísel</p> <p>- rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</p> <p>- rozezná krychli, kvádr, válec, koule; pomocí stavebnice sestrojí jejich modely; uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí</p> <p>- žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, porovnání váhy atd.)</p> <p>- žák vytírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria</p> <p>- žák posuzuje reálnost vyhledaných úkolů</p>	<p>částky, vrácení rozdílu, odhad celkové částky, rozklad ceny na jednotlivé bankovky a mince.</p> <p>Geometrie</p> <p>- geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole</p> <p>- menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký</p> <p>- rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</p> <p>- tělesa: krychle, kvádr, válec, koule</p> <p>- skládání obrazců z geometrických tvarů</p> <p>- stavění staveb ze stavebnice</p>		
---	--	--	--

Matematika – 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100, používá symboly $<=$ - zaokrouhlí dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose a jejích úsecích - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů: $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$, v oboru do 100 - žák rozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) - žák přiřadí k úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací - žák zformuluje odpověď 	<p>Číslo a početní operace, práce s daty Číselný obor 0-100</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel na desítky - součet a rozdíl čísel - počítání s použitím závorek - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 - sčítání a odčítání násobků deseti - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání - počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny - názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - násobení jako opakované sčítání - násobek, činitel, záměna činitelů - násobilky 2 - 10, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek - vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek - řešení a vytváření slovních úloh na 		<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 4.1</p>

<p>k získanému výsledku</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) - žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření - užívá spoje násobitek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 - dělí v oboru násobitek 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x –krát více, x - krát méně - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídane, oběda, večeře, délku spánku apod. - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<p>násobení a dělení v oboru násobitek</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát, x-krát více - orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta - 60 sekund <p>Slovní úlohy z reálného života, práce s mincemi, sestavení požadované částky, vrácení rozdílu, odhad celkové částky, rozklad ceny na jednotlivé bankovky a mince. Zjišťování cen, hra na nákup.</p> <p>Vývoj platidel – od směnného obchodu k virtuálním bankovním operacím formou hry</p>		<p>OVO: 2.1</p>
--	--	--	---------------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreslí křivé a rovné čáry - změří délku úsečky (m, dm, cm) - rozezná geometrická tělesa v praxi - sestrojí model krychle, kvádrů, koule, válce - žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování - žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria - žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pravítkem - úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar - rýsování úseček - jednotky centimetr, decimetr, metr - délka úsečky, měření délky úsečky - označení bodů a úseček - modelování těles, užití stavebnic ke stavbám s tělesy		OVO: 3.1, 3.2, 3.3
--	---	--	--------------------

Matematika – 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a píše správně pod sebe trojčíferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose a orientuje se na jejích úsecích - porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy $o + x$ – více, $o + x$ – méně, užívá jednoduché rovnice - žák rozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) - žák přiřadí k úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací - žák zformuluje odpověď k získanému výsledku 	<p>Číslo a početní operace, práce s daty</p> <p>Číselný obor 0-1000</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - znázornění trojčíferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíferných čísel - porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy - řešení úloh na porovnávání trojčíferných čísel - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání - sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním 	<p>VMEGS</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast a Evropa 	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 4.1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) - žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření - užívá spoje všech násobitek malé násobilky - násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (16 x 4, 2 x 17) - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek, určí neúplný podíl a zbytek (15 : 4, 51 : 6, 40 : 9, 87 : 8, ...) - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů x – krát více, x – krát méně - zapisuje do tabulek statické i dynamické situace - čte a sestavuje tabulky násobků - doplní chybějící údaje do tabulky podle zadání 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobitek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobitek - násobení 10 - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným - dělení se zbytkem - součin, podíl, zbytek - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel - užití závorek - rozlišování sudých a lichých čísel - řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony - tabulka jako nástroj pro řešení úloh - teplota, teploměr, evidence sportovních výkonů 		<p style="text-align: center;">OVO: 2.2, 2.3</p>
---	--	--	--

<p>- používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz</p> <p>Žák: - označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímk - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - provede odhad délky vzdálenosti - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran - převede jednotky délky: km na m m na dm, cm, mm dm na cm, mm cm na mm - žák posuzuje reálnost vyhledávaných údajů - žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria - pomocí stavebnice (dostupných</p>	<p>- hotovostní a bezhotovostní forma peněz - banka jako správce peněz</p> <p>Geometrie - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - strana rovinného obrazce, obvod - rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek - vyznačování polopřímek - kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti - jednotky délky: milimetr, kilometr - měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky - rýsování úsečky dané délky, např. v centimetrech a milimetrech - měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran - provádění odhadů délek různých</p>		<p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3</p>
---	--	--	-------------------------------

<p>materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádrů, krychle apod. - žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru - žák s pomocí čtvercové sítě nebo měření určí obvod rovinného útvary</p>	<p>úseček a vzdáleností - modelování staveb tvaru kvádrů, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)</p>		
---	--	--	--

Matematika – 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ - z použití m znaku zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě a užívá rozvinutý zápis např. $3757 = 3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$ - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8400 - 6200$, $9\,000\,000 - 740\,000$ - aplikuje znalost přechodu mezi číselnými řády - písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným 	<p>Číslo a početní operace, práce s daty</p> <p>Číselný obor 0 - 1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel, číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících - porovnávání čísel do 1000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $2\,700 + 4\,600$ - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením 	<p>EV</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) <p>EV</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) 	<p>OVO:</p> <p>1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11</p>

<p>-využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku</p> <p>-vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>-porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)</p> <p>- žák rozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy)</p> <p>- žák přiřadí k úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací</p> <p>- žák zformuluje odpověď k získanému výsledku</p> <p>-žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života)</p> <p>- žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření</p> <p>- určí vzájemnou polohu dvou přímek</p> <p>- sestrojí rovnoběžku s danou přímkou</p> <p>- sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce</p>	<p>k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku</p> <p>- vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <p>Geometrie</p> <p>- vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku</p> <p>- kolmice, kolmost, rýsování kolmice, pomocí trojúhelníku s ryskou</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)</p>	<p>Další náměty do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání origami - mozaiky - krájení dortu, pizzy - zlomkovnice <p>OVO: 4.1</p> <p>OVO: 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p>
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním - určí obsah a obvod čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - nakreslí síť kvádrů a krychle - vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě - využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles - graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky - převádí jednotky délky - využívá k popisu rovinného útvaru vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran - provádí a popisuje jednoduchá pozorování - ze zadání vybírá a porovnává data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů - rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> - kružnice, kruh střed a poloměr kružnice, - rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem - osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary - rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník - souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - síť kvádrů a krychle, modelování kvádrů a krychle ze sítě, síť kvádrů a krychle rozložením krabíčky - jednotky obsahu: cm^2, mm^2, m^2 		
--	--	--	--

<p>a kružnice) - dodržuje zásady rýsování - porovnává obvody rovinných útvarů - určí délku lomené čáry graficky i měřením</p>			
---	--	--	--

Matematika - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky - využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu - využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek - využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek - správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády - využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem - provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku - dodržuje pravidla pro pořadí 	<p>Číselný obor 0 - 1 000 000 000, desetinná čísla, zlomky, tabulky, grafy, diagramy</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - písemné násobení až trojmístným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem 		<p>OVO:</p> <p>1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13</p>

<ul style="list-style-type: none"> - operací v oboru přirozených čísel - přečte a zapíše číslo do milionu - s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy využívá rozvinutého zápisu čísla do milionu v desítkové soustavě - porovnává čísla do milionu - zaokrouhluje čísla do milionu s použitím znaku pro zaokrouhlování - užívá polohové znaky („hned před“, „hned za „) v oboru přirozených čísel - orientuje se na číselné ose a jejích úsecích - provádí číselný odhad a kontrolu výsledků - porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) - přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací - zformuluje odpověď k získanému výsledku - přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony - řeší jednoduché slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech - úspory, půjčky - odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku - užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) 	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zemědělství a životní prostředí 	
--	---	--	--

<p>smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování - vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného 	<ul style="list-style-type: none"> - římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi - řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) - desetinné číslo - porovnávání desetinných čísel - využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) - číselná osa (kladná a záporná část) - měření teploty, vyjádření dlužné částky - grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu 	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví), globální oteplování 	<p>OVO: 2.4, 2.5</p> <p>Další náměty do výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání origami - mozaiky - krájení dortu, pizzy - zlomkovnice
--	---	--	---

<p>kritéria</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje reálnost vyhledaných údajů - doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram - vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší, hodnota apod.) - používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) - používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech <ul style="list-style-type: none"> - rozezná základní útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) - využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran - charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru - využívá základní pojmy a značky 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - konstrukce obdélníku a čtverce - výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce - další jednotky obsahu: cm², m², km², - rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem - rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 		<p>OVO: 3.4, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p>
--	--	--	---

<p>užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice)</p> <ul style="list-style-type: none"> - využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) - narýsuje kružnici s daným poloměrem - narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - dodržuje zásady rýsování <p>- rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru</p> <ul style="list-style-type: none"> - s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) - porovnává obvody rovinných útvarů - graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky - určí délku lomené čáry graficky i měřením a převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)			
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině - načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti - narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou - určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků - porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů - používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění - pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) - určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru - vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy pro řešení úlohy - vyhodnotí výsledek úlohy 	<p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost 		<p>OVO: 4.1</p>
--	--	--	-----------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dělí des. číslo číslem přirozeným a číslem desetinným - převádí jednoduché délky a hmotnosti - užívá a rozlišuje pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - sestrojí kolmice a rovnoběžky - sestrojí osu úsečky - rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - sestrojí osu úhlu - graficky přenese úhel - graficky úhly sčítá a odčítá - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a vyjmenuje jejich vlastnosti - popíše a znázorní správně základní pojmy (strana, výška, úhly...) - sestrojí trojúhelník ze tří stran - sestrojí výšky a těžnice - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou 	<ul style="list-style-type: none"> - násobení des. čísel - dělení des. čísel Geometrické útvary v rovině - bod, úsečka, přímka, polopřímka, rovina - rýsování kolmic a rovnoběžek - střed úsečky, osa úsečky Úhel - rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s úhly - úhly vedlejší a vrcholové Trojúhelník - základní pojmy - vnitřní a vnější úhly - konstrukce trojúhelníka ze tří stran - rozdělení trojúhelníka - výšky těžnice trojúhelníka - kružnice opsaná a vepsaná do trojúhelníka 	<p>OSV Přesnost práce</p>	<p>5.4</p> <p>1.6, 5.1, 5.2</p> <p>7.8, 3.8</p> <p>7.9, 3.4, 3.6</p>
---	---	---------------------------	---

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné pozná útvary shodné <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá obsah čtverce a obdélníku - zná jednotky obsahu <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje krychli a kvádr - vypočítá objem a povrch tělesa - narýsuje tělesa ve volném rovnoběžném promítání - narýsuje síť 	<p>Osová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné obrazce <p>Obsah čtverce a obdélníka</p> <p>Objem a povrch kvádru a krychle</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání - objem a povrch kvádru a krychle jednotky objemu 	<p>OSV Představivost</p> <p>OSV Přesnost práce</p> <p>OSV Představivost</p>	<p>7.1, 7.2, 7.3, 7.5, 7.6, 7.13</p> <p>7.1, 7.2, 7.4, 7.5, 7.6, 7.13</p> <p>3.7</p> <p>7.4, 7.10, 7.11, 7.12</p>
--	---	---	---

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá mocniny s přirozeným mocnitelem z paměti nebo kalkulačkou - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace - určí mocninu s exponentem 0 	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 		5.1, 5.2, 5.9
<ul style="list-style-type: none"> - uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, přímku pojmenuje (ve vztahu ke kružnici) - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obvod a obsah kruhu - sestrojí tečnu 	<p>Kruh a kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obsah kruhu 	OSV Představitost	7.1, 7.2, 7.4, 7.8, 7.10, 7.11, 7.12, 7.13
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá objem a povrch válce 	<p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy - povrch a objem válce 		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy číselný výraz, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen - určí hodnotu číselného výrazu - provádí základní operace s mnohočleny 	<p>Výrazy a jejich užití</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselný výraz - proměnná a výraz - výraz s proměnnou - jednočlen a mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů 		5.1, 5.7, 5.9

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků, matematicky je vyjádří - určí poměr podobnosti - použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami - rozdělí úsečku v daném poměru <ul style="list-style-type: none"> - určí podmínky, za kterých má výraz smysl - povede početní operace s lomenými výrazy <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivá tělesa - vypočítá povrch a objem těles <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá aritmetický průměr - čte a sestavuje různé diagramy a grafy 	<p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení - věty o podobnosti - podobnost v praxi - dělení úseček v daném poměru <p>Lomené výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lomený výraz - podmínky, za kterých má výraz smysl - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení lomených výrazů - dělení lomených výrazů <p>Jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> - objem a povrch jehlanu - povrch a objem rotačního kužele - objem a povrch koule <p>Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - aritmetický průměr - grafy, diagramy - statistika v praxi 		<p>7.9, 7.10, 7.11, 7.12, 7.13, 8.2</p> <p>6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 2.5</p> <p>5.8, 5.9</p>
--	---	--	---

6.3. Informační a komunikační technologie

6.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je mimo jiné zaměřena na informatiku a efektivní aplikaci digitálních technologií při rozvoji žáků, proto jsou do výuky zařazeny mimo jiné i základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Informatika se vyučuje v 4. – 9. ročníku, má časovou dotaci 1 hodinu. Výuka probíhá na počítačích s myší či tabletech, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače s využitím jiné formy interaktivních cvičení a pomůcek.

Při některých činnostech preferujeme práci žáků ve dvojicích či skupinách u jednoho počítače (nebo jiného digitálního zařízení), aby docházelo k aktivní diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím - zadávanými úkoly žáky vedeme k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají svých zkušeností, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu a podobně - učíme žáky k práci s chybou -
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učíme je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více - žáky vedeme nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce (vyučující je v roli konzultanta) - podporujeme netradiční způsoby řešení problémů - podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky při interakci s počítačem k využívání logického a algoritmického myšlení - vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce - při komunikaci učíme žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme vzájemnou spolupráci žáků - učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci - podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům - nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům - na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí - neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření - využíváme pomoci a zkušeností odborníků (výchovných poradců, pedagogicko-psychologická poraden) a uplatňujeme individuální přístup k žákům - rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost

	<p>jedinice</p> <ul style="list-style-type: none"> - v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace - jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku - při zpracovávání informací žáky vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivity jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce - vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť - učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - u žáků rozvíjíme ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, tak, aby je uměl vyžít při učení i řešení problémů - učíme žáky psát na dotykovém displeji a orientovat se v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici - motivuje žáky k využívání digitálních technologií tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili svou práci a učení - vedeme žáky, aby dodržovali bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou - vedeme žáky, aby důsledně dodržovali principy ukládání, zálohování a sdílení získaných informací

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Informační a komunikační technologie**1. stupeň****1. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**

Očekávané výstupy (OVO) - 1. a 2. období

Žák:

- 1.1 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- 1.2 upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
- 1.3 rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost
- 1.4 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; program spustí a opraví v něm případné chyby
- 1.5 rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- 1.6 přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- 1.7 rozhodne, jestli různé algoritmy vyřeší stejný problém
- 1.8 používá události ke spouštění podprogramů

2. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy (OVO) - 1. a 2. období

Žák:

- 2.1 ovládá alespoň jedno svěřené zařízení a pracuje s různými typy dat
- 2.2 dodržuje pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi; respektuje bezpečnostní nastavení digitálních zařízení, se kterými pracuje
- 2.3 bezpečně ovládá více digitálních i propojených zařízení; uvádí příklady využití digitálních technologií v různém kontextu
- 2.4 při práci využívá ovládací prvky a nástroje operačního systému, grafického uživatelského rozhraní a pracovní nástroje vybraných aplikací
- 2.5 pracuje s různými typy daty online
- 2.6 rozpozná nestandardní chování digitálních zařízení a, když si neví rady, požádá o pomoc

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy (OVO) – 1. a 2. období

Žák:

3.1 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

3.2 třídí a řadí objekty podle různých kritérií

3.3 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data; identifikuje chyby v evidovaných datech a navrhne opravu

3.4 v přirozených systémech rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

4. DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy (OVO) – 1. a 2. období

Žák:

4.1 zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek

4.2 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

4.3 rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost

2. stupeň**5. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ**

Očekávané výstupy (OVO)

Žák:

- 5.1 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- 5.2 upraví připravený postup pro obdobný problém; ověří správnost jím navrženého postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
- 5.3. rozpozná různé modely, které reprezentují tutéž skutečnost
- 5.4 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; program spustí, vyzkouší a opraví v něm případné chyby
- 5.5 rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- 5.6 přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- 5.7 rozhodne, jestli různé algoritmy vyřeší stejný problém
- 5.8 používá opakování, větvení programu, proměnné, podprogramy s parametry; používá události k paralelnímu spouštění podprogramů
- 5.9 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- 5.10 upraví daný algoritmus pro jiné problémy, ověří správnost postupu navrženého i někým jiným, najde a opraví v něm případnou chybu
- 5.11 navrhne různé algoritmy pro řešení problému; vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
- 5.12 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- 5.13 vytváří program s ohledem na jeho možné důsledky a odpovědností za ně

6. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy (OVO)

Žák:

- 6.1 bezpečně ovládá více digitálních i propojených zařízení; uvádí příklady využití digitálních technologií v různém kontextu
- 6.2 při práci využívá ovládací prvky a nástroje operačního systému, grafického uživatelského rozhraní a pracovní nástroje vybraných aplikací
- 6.3 pracuje s různými typy daty online
- 6.4 rozpozná nestandardní chování digitálních zařízení a, když si neví rady, požádá o pomoc
- 6.5 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému
- 6.6 diskutuje fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- 6.7 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- 6.8 uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky; vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě
- 6.9 popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení; dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat
- 6.10 se znalostí principů digitální stopy a fungování sociálních sítí utváří svoji digitální identitu

7. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy (OVO)

Žák:

- 7.1 získá z dat informace, interpretuje data; odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- 7.2 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat
- 7.3 navrhne a vytvoří tabulku pro evidenci dat
- 7.4 při evidenci dat sleduje dodržování stanovených pravidel a postupů, hodnotí fungování evidence, opraví chyby, případně navrhne vylepšení
- 7.5 využívá při práci i s nečíselnými daty v tabulce vzorce a funkce
- 7.6 vyhledává, vkládá, upravuje data přes uživatelské rozhraní; řadí a filtruje záznamy v tabulce
- 7.7 ověřuje vlastní hypotézy na velkých souborech dat
- 7.8 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé systémové prvky a vztahy mezi nimi
- 7.9 v informačním systému odliší role uživatelů a s nimi související práva
- 7.10 bere ohled na možné důsledky vytvořeného řešení

8. DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy (OVO)

Žák:

- 8.1 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- 8.2 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat
- 8.3 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

Informatika - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	Ovládání digitálních zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	OSV – Kreativita MeV – Tvorba mediálního sdělení	OVO: 2.1, 2. 2., 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 M – Geometrie
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	Práce ve sdíleném prostředí Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	OSV – Psychohygienu	
Žák:	Kódování a šifrování dat a informací	OSV – Rozvoj schopností	OVO: 4.1

<ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text - zakóduje a dekáduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Piktogramy, emoji Kódy a symboly Přenos na dálku, šifra, klíče Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>	<p>poznávání</p>	<p>M – Geometrie</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu 	<p>Základy robotiky a algoritmizace Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru</p>	<p>OSV – Kooperace a kompetice</p>	

Informatika - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<p>Úvod do práce s daty Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu</p>	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OVO: 3.1, 3.2, 3.3 M – Číselný obor 0 - 1 000 000 000, desetinná čísla, zlomky, tabulky, grafy, diagramy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém 	<p>Základy programování – příkazy, opakující se vzory Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p>	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace	OVO: 1.2, 1.4, 1.5
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>Úvod do informačních systémů Systém, struktura, prvky, vztahy</p>		OVO: 3.4
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<p>Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model</p>	OSV – Kreativita	OVO: 4.2, 4.3 M – Číselný obor 0 - 1 000 000 000, desetinná čísla, zlomky, tabulky, grafy, diagramy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby 	<p>Základy programování – vlastní bloky, náhoda Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb</p>	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace	OVO: 1.6, 1.2, 1.7., 1.4, 1.5 M – Geometrie

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, - stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<p>Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv 	<p>Základy programování – postavy a události Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt</p>	<p>MeV – Práce v realizačním týmu OSV – Kooperace a kompetice</p>	<p>OVO: 1.2, 1.4, 1.5</p>

Informatika - 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí požadovanou aplikaci - rozpozná způsob propojení digitálních zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí – propojí digitální zařízení - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - zná postupy při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	<p>Digitální technologie</p> <p>Pojmy: hardware a software</p> <p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p> <p>Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)</p>		<p>OVO: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	<p>Kódování a šifrování dat a informací</p> <p>Přenos informací, standardizované kódy</p> <p>Znakové sady</p> <p>Přenos dat, symetrická šifra</p> <p>Identifikace barev, barevný model</p> <p>Vektorová grafika</p> <p>Zjednodušení zápisu, kontrolní součet</p> <p>Binární kód, logické A a NEBO</p>		<p>OVO: 8.1</p> <p>M – Geometrie</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce 	<p>Práce s daty</p> <p>Data v grafu a tabulce</p> <p>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce</p> <p>Kontrola hodnot v tabulce</p>	<p>MeV – Práce v realizačním týmu</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů 	<p>Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<p>Informační systémy Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>		OVO: 7.8, 7.9., 7.10
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní 	<p>Programování – opakování a vlastní bloky Vytvoření programu Opakování Podprogramy</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>	OVO: 5.4, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11

Informatika - 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Programování – podmínky, postavy a události</p> <p>Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>OVO: 5.4, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Modelování pomocí grafů a schémat</p> <p>Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost</p>	<p>OSV – Kreativita</p>	<p>OVO: 8.2, 8.3</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm 	<p>Programování – větvení, parametry a proměnné</p> <p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>OVO: 5.4, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11</p>

<p>chyby</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<p>Proměnné</p>		
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>Počítače</p> <p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací, aktualizace</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p> <p>Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa</p> <p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	<p>MeV – Práce v realizačním týmu</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4</p>

Informatika - 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připiše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	<p>Hromadné zpracování dat</p> <p>Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	<p>OSV – Kreativita MeV – Stavba mediálních sdělení</p>	<p>OVO: 7.5, 7.6, 7.7</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<p>Programování robotické stavebnice</p> <p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace</p>	<p>OVO: 5.4, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu 	<p>Hardware a software</p> <p>Složení současného počítače a principy</p>		

<p>souvisí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní <p>- na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu <p>- diskutuje o cílech a metodách hackerů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat <p>- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</p>	<p>fungování jeho součástí</p> <p>Operační systémy: funkce, typy, typické využití</p> <p>Komprese a formáty souborů</p> <p>Fungování nových technologií kolem mě (např. Smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)</p> <p>Sítě</p> <p>Typy, služby a význam počítačových sítí</p> <p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>Struktura a principy internetu, datacentra, cloud</p> <p>Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <p>Princip cloudové aplikace (email, eshop, stream)</p> <p>Bezpečnost</p> <p>Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy</p> <p>Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita</p> <p>Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>		
---	---	--	--

Informatika - 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše požadovaný text, opraví v textu chyby - v nastavení stránky upraví vzhled dokumentu - označí různé bloky textu myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí - zformátuje text a odstavce - využije schránku při práci s textem (při kopírování, přesouvání) - za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky - vloží do dokumentu obrázky, upraví obrázek podle potřeby - použije ozdobné písmo a různé grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu - vytvoří jednoduchou tabulku - vytiskne zpracovaný dokument <p>- vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat - předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace) - vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data - vytvoří tabulku - danou tabulku prezentuje v podobě grafu <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce 	<p>Zpracování a využití informací</p> <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazení a nastavení stránky - práce se schránkou - formáty odstavce - tabulátory a jejich užití - vkládání a úpravy obrázků - grafické prvky, písmo - tabulky - tisk a úpravy před tiskem <p>Tabulkový kalkulátor</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (buňka, list, typy dat) - vytvoření tabulky - vkládání a editace dat - jednoduché výpočty - jednoduché vzorce (suma, průměr) - prezentace výsledků v podobě grafu <p>Programovací projekty</p> <p>Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému</p>		

<p>sestaví přehledný program k vyřešení problému</p> <ul style="list-style-type: none"> - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování.</p> <p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MeV - Práce v realizačním týmu</p>	<p>OVO: 5.4, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11</p>
--	--	---	---------------------------------------

6.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

6.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka

Vyučovací předmět **Prvouka** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak prvotní ucelený obraz světa. Na základě poznání sebe a svých potřeb kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobu jednání a rozhodování. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí ve zvládnutí nových životních situací i nové role žáka.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Prvouka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je rozdělen do pěti tematických okruhů. V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí chápat organizaci života v rodině, ve škole i v bydlišti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). To by mělo probudit v žácích kladný vztah k místu bydliště a postupně rozvíjet národní cítění. V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi (i v méně běžných situacích), uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, důsledně dodržují školní řád, na kterém se sami aktivně podílejí. V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Důležité je vzbudit u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů a doplňovat je návštěvami památek. V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze. Učí se hodnotit a využívat svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení prostředí. V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Seznamují se s vývojem člověka, jeho změnami od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Poznávají podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení. Poznávají a upevňují preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech, i poskytování první pomoci, osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích.

Osvojují si bezpečnou komunikaci prostřednictvím elektronických médií. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v lidském životě.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. – 3. ročníku s dvouhodinovou časovou dotací.

Průřezová témata Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova jsou integrována do vzdělávacího obsahu předmětu Prvouka.

Do předmětu jsou začleněna témata finanční gramotnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

Kompetence k učení .	<ul style="list-style-type: none"> - volíme různé přijatelné způsoby k dosažení cíle - podporujeme samostatnost a tvořivost - ve výuce se zaměřujeme především na aktivní dovednosti - vedeme k trpělivosti, povzbuzujeme
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - volíme různé přijatelné způsoby řešení problémů - učíme žáky nebát se těžkostí, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - ve škole i mimo sledujeme, jak žáci problémy řeší
Kompetence komunikativní .	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na kulturní úroveň komunikace - netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární projevy žáků - vedeme k otevřenému vyjadřování svých názorů - učíme žáky naslouchat druhým - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, zejména těch, na kterých se aktivně podíleli - vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce sebe i ostatních lidí
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - žáky učíme pracovat v týmu - podporujeme vzájemnou pomoc, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu - učíme toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec - vedeme je k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků - podporujeme kamarádké chování, pomoc i mladším spolužákům
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých - učíme vážit si práce kamarádů a respektovat výsledky jejich práce - podporujeme dodržování vymezených pravidel, ochranu zdraví a plnění svých povinností a závazků - učíme žáky pracovat přiměřeným tempem, neplýtvat svojí energií ani druhých
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování - vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil - motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací - dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Člověk a jeho svět

1. stupeň

1. Místo, kde žijeme

1. období

Žák

- 1.1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- 1.2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)

2. období

Žák

- 1.4. určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- 1.5. určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- 1.6. rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- 1.7. vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- 1.8. porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- 1.9. rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

2. Lidé kolem nás

1. období

Žák

- 2.1. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům
- 2.2. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

2. období

Žák

- 2.3. vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- 2.4. rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- 2.5. orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

3. Lidé a čas

1.období

Žák

- 3.1. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 3.2. pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu
- 3.3. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

2.období

Žák

- 3.4. pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- 3.5. využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- 3.6. srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

4. Rozmanitost přírody

1. období

Žák

- 4.1. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednoduchých ročních obdobích
- 4.2. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- 4.3. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

2. období

Žák

- 4.4. objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- 4.5. vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- 4.6. zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

- 4.7. porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- 4.8. zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- 4.9. založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

5. Člověk a jeho zdraví

1.období

žák

- 5.1. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- 5.2. rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- 5.3. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- 5.4. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

2. období

žák

- 5.5. využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- 5.6. rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- 5.7. účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- 5.8. uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- 5.9. předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- 5.10. uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- 5.11. rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka**Prvouka - 1. ročník**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede svoji adresu - zná bezpečnou cestu do školy - pozná části budov, spolužáky, učitele - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli, rozliší příbuzenské vztahy - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - pozná nevhodné chování vrstevníků a dospělých - projevuje toleranci ke spolužákům - modeluje své chování ve třídě, školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod. - dodržuje pravidla soužití v rodině i ve škole 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, prostředí domova - orientace v místě bydliště - škola, prostředí školy - činnosti ve škole - bezpečnost silničního provozu a bezpečná cesta do školy, - riziková místa <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - blízké příbuzenské vztahy - mezigenerační vztahy - chování a vlastnosti lidí - komunikace s vrstevníky, - pravidla slušného chování a pomoc při jejich vytváření povolání 	<p>EV Lidské aktivity a problémy život. prostředí – doprava a životní prostředí</p> <p>VDO Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>5.2</p> <p>2.1</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná rozvržení denních činností - sestaví režim dne s časovými údaji - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - časové údaje v denních situacích – režim dne - měsíce, dny, celé hodiny - určování času, kalendář - minulost, přítomnost, budoucnost 		<p>3.1</p> <p>3.3</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a jejich činností - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční doby - změny v přírodě v ročních obdobích - den a noc 	<p>EV Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje</p>	<p>4.1</p> <p>4.2</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá sebeobsluhu a základní hygienické návyky - dovede ošetřit drobné rány - má elementární znalosti o lidském těle - pojmenuje hlavní části lidského těla - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - zná důležitá telefonní čísla - zná základní pravidla chodce 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky - zdravotní potíže a pocity - ošetření drobných ran - zdravá strava a pitný režim - lidské tělo - základní stavba - silniční provoz – místo pro hru 		<p>5.1</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p>

Prvouka 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapíše svou adresu - zapíše adresu školy - vyznačí v jednoduchém plánu místo bydliště a školy - orientuje se v místě bydliště a školy - vysvětlí cestu na určené místo - rozliší nebezpečí kolem školy 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v okolí bydliště a školy - plánek okolí školy - obec Velká Chuchle – regionální památky – okrajově - poloha v krajině - minulost a přítomnost obce - cesta na určené místo riziková místa 		<p>OVO:</p> <p>1.1</p> <p>5.2</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvede povolání rodičů - zapíše datum narození - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti - v modelových situacích předvede pravidla slušného chování - objasní termíny: ohleduplnost a kamarádství - používá peníze v běžných situacích - zamýšlí se nad příjmy a výdaji domácnosti 	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Soužití lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace, demokracie <p>Chování lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohleduplnost, rizikové situace, předcházení konfliktům <p>Právo a spravedlnost - základní práva dítěte</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné a nevhodné chování vrstevníků - jednoduchý nákup, placení a vrácení peněz 	<p>MuV Lidské vztahy – důležitost integrace jedince v rodinných vztazích</p> <p>MuV Kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a stát – přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p>	<p>2.1</p> <p>2.2</p>

<p>Žák: na příkladech porovná minulost a současnost - rozliší kalendářní a školní rok, - orientuje se v čase, vymezí dny v týdnu, hodiny, minuty</p>	<p>Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života - průběh lidského života - státní svátky a významné dny - hodiny – určování času</p>		3.1
<p>Žák: - roztřídí některé přírodniny - pozná některá zvířata a jejich mláďata - pozná některé rostliny v okolí obce - pozná některé druhy ovoce a zeleniny - vede příklady organismů v obci a blízkém okolí - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - umí se chovat ohleduplně k přírodě</p>	<p>Rozmanitost přírody - třídění přírodnin podle nápaditých znaků - rostliny a organismy vyskytující se v obci a okolí - domácí a volně žijící zvířata - roční doby, měsíce - vliv lidí na ochranu přírody - jednoduché pokusy</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí – ekologický problém/odpady/ EV Základní podmínky – ohrožování ovzduší, ochrana čistoty vody</p>	3.3 4.1 4.2
<p>Žák: - vysvětlí základní životní funkce - vyjmenuje lidské smysly - zná základní telefonní čísla - zná základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu – dodržuje pravidla chodce - využívá bezpečné místo pro hru</p>	<p>Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – základní životní funkce - lidské smysly - zásady bezpečného chování a ochrana zdraví - zásady bezpečného chování účastníka silničního provozu - důležitá telefonní čísla - místo pro hru</p>		5.1 5.2

<ul style="list-style-type: none"> - dovede ošetřit jednoduché zranění - uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám“ domů - odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná	<ul style="list-style-type: none"> - první pomoc – ošetření lehkých poranění		5.4
---	---	--	-----

Prvouka - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podrobně prozkoumá okolí obce - začlení svou obec do příslušného kraje - popíše změny v nejbližším okolí - rozliší přírodní a umělé prvky ve svém okolí - doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - obec Velká Chuchle jako součást Prahy - změny v nejbližším okolí - přírodní a umělé prvky v okolí obce - naše vlast – Česká republika 		<p>OVO:</p> <p>1.1</p> <p>1.2</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost - uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků - vytváří pravidla správného chování 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání a pracovní činnosti - tolerance k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům - základní pravidla společenského chování - zapojení do tvoření pravidel školního řádu - spolupráce mezi třídami, mezi mladšími a staršími žáky 	<p>MuV Princip sociálního smíru a solidarity – odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám</p> <p>VDO Občanská společnost a škola – aktivní zapojení žáků do žák. samosprávy</p> <p>VDO Občanská společnost a škola – aktivně se zapojí do žák. rad a parlamentu</p> <p>MuV Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost každého jedince</p>	<p>2.1</p> <p>2.2</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v časové ose - uvede příklady zvyků a práce lidí, jejich soužití - na příkladech porovná současnost a minulost - seznámí se s významnými osobnostmi regionu, kulturními a historickými památkami <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná některé houby a vysvětlí stavbu jejich těla - rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí - popíše stavbu částí rostlin - popíše stavbu těla živočichů - vysvětlí rozdíl mezi obratlovci a bezobratlými - uvede příklady výskytu organismů v okolí obce - vysvětlí správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - minulost, přítomnost, budoucnost - významní rodáci - kulturní a historické památky obce - významné události regionu <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění přírodnin podle důležitých znaků - živé organismy – houby, rostliny, zvířata - jednoduché pokusy - společné a rozdílné vlastnosti látek - změny skupenství látek - ochrana životního prostředí, likvidace odpadů 	<p>EV Lidské aktivity a problematika životního prostředí – odpady a příroda</p>	<p>3.2</p> <p>3.3</p> <p>4.2</p> <p>4.3</p>
---	--	---	---

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní význam správného držení těla - navrhne pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma - popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé příležitosti - vysvětlí význam péče o zdraví - otužování - ovládá způsoby komunikace s tíšňovými linkami - uvede zásady správného jednání při styku s cizími osobami - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce - používá reflexní doplňky a zná jejich účel - rozeznává vybrané dopravní značky - ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše zdraví – intimní a duševní hygiena - růst a vývoj jedince - lidské tělo - základní stavba a funkce - žijeme zdravě nebezpečný cizí člověk – osobní bezpečí - tíšňová volání, linka důvěry - dopravní výchova - cyklista - dopravní značky - pravidla jízdy na bruslích a na koloběžce - mimořádné události 		<p>5.1</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p> <p>5.4</p>
--	---	--	---

6.4.2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět **Přírodověda** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Opírá se o poznatky různých přírodovědných oborů a směřuje k získání dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede k poznání zdraví jako stavu bio-psycho-sociální rovnováhy života, k bezpečnému chování v různých životních situacích (včetně situací ohrožení) a k odpovědnosti každého člověka za zdraví své i jiných lidí. Vede k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Přírodověda

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Přírodověda** navazuje na učivo Prvouky a vytváří základ pro předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru, sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Poznávají rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Země a život tvoří jeden nedílný celek, rovnováhu, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat i hodnotit svá pozorování a hledat možnosti ke zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Jsou vedeni k samostatnému vystupování, k efektivní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií. Získávají poučení o podstatě zdraví i příčinách jeho ohrožení, o vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví i ostatních a že zdraví je nejcennější hodnotou v životě každého člověka.

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. – 5. ročníku s celkovou časovou dotací 3 hodiny.

Průřezová témata Environmentální výchova, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova jsou integrována do vzdělávacího obsahu předmětu Přírodověda.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět - učíme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, upevňování preventivního chování ochrany vlastního zdraví nejen sebe, ale i druhých - podporujeme vyhledávání a používání potřebných informací v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech i výukových počítačových programech - vedeme k trpělivosti, povzbuzujeme
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme netradiční způsoby získávání informací - učíme žáky nebát se těžkostí, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů (pomoc mladším spolužákům)
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na kulturní úroveň komunikace - netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární projevy žáků - vedeme k otevřenému vyjadřování svých názorů - učíme žáky naslouchat druhým - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, zejména těch, na kterých se aktivně podíleli - vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce sebe i ostatních lidí - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - žáky učíme pracovat v týmu - podporujeme vzájemnou pomoc, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu - učíme toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec - vedeme je k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků - podporujeme kamarádské chování, pomoc i mladším spolužákům - vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých - učíme vážit si práce kamarádů a respektovat výsledky jejich práce - podporujeme dodržování vymezených pravidel, ochranu zdraví a plnění svých povinností a závazků - různými formami seznamujeme s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování - vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek - motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací - dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

Přírodověda - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy živá, neživá příroda - objasní princip rovnováhy přírody - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí výsledky - vyjmenuje různé měřicí přístroje -zná jednotky času, délky, hmotnosti a teploty - roztřídí dané látky pomocí smyslů <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem voda a vzduch - popíše koloběh vody v přírodě - definuje vodu oceánskou a pevninskou 	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Neživá příroda:</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění látek - změny látek a skupenství - porovnávání látek a měření veličin - jednoduché pokusy <p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - výskyt a vlastnosti vody v přírodě - koloběh vody v přírodě - vlastnosti a proudění vzduchu - význam vody a vzduchu pro život 	<p>EV Základní podmínky života – význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty</p>	<p>OVO:</p> <p>4.4</p> <p>4.9</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zkoumá základní společenstva - zdůvodní podstatné znaky mezi živočichy - rozpozná základní živočichy a rostliny v jednotlivých společenstvech - rozliší lesní patra - rozliší typy lesů - pozná nejčastější druhy stromů - vysvětlí význam lesa - vysvětlí základní zástupce okopanin, obilovin, luskovin, olejnin a píce - vysvětlí pojem tažní a stálí ptáci - uvede příklady potravinového řetězce - vysvětlí význam parků a uvede některé parkové rostliny - uvede názvy hospodářských zvířat a zvířat chovaných pro radost - zhodnotí konkrétní činnosti člověka v přírodě - popíše vliv činností, které přírodu poškozují a které přírodě pomáhají 	<p>Živá příroda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a vzájemné vztahy mezi organismy Ekosystémy – les <ul style="list-style-type: none"> pole louka park okolí lidských obydlí rybník a řeka - vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů. <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<p>EV Ekosystémy – změny okolní krajiny vlivem člověka</p>	<p>4.6</p> <p>4.7</p> <p>4.8</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naplánuje si čas na učení, hru a odpočinek - na modelových příkladech předvede 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - návykové látky, závislosti a zdraví - hrací automaty, počítače - nebezpečí komunikace 		<p>5.8</p>

<p>odmítání návykových látek - dovede požádat o pomoc v krizové situaci</p> <p>- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole - jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola -správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci</p> <p>- dovede ošetřit drobný úraz</p>	<p>prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace - místo pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí - nebezpečné látky - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání</p> <p>Dopravní výchova - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - bezpečnostní prvky</p> <p>1. pomoc při lehkých úrazech</p>		<p>5.9</p> <p>5.7</p> <p>5.10</p>
--	---	--	-----------------------------------

Přírodověda - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody -popíše princip rovnováhy v přírodě <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná některé hospodářsky významné horniny - popíše jejich využití a význam pro člověka - vysvětlí pojem obnovitelné a neobnovitelné zdroje <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a popíše postup pokusu - dokáže přítomnost vody a vzduchu v půdě - popíše princip zvětrávání půdy <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje planety sluneční soustavy - znázorní pomocí globusu a jiných pomůcek pohyb Země - vysvětlí význam Slunce pro život 	<p>Rozmanitost přírody Člověk a neživá příroda Podmínky života na Zemi Pozorování neživé přírody Rovnováha v přírodě.</p> <p>Horniny a nerosty</p> <ul style="list-style-type: none"> - nerudní suroviny - rudy - člověk a energie - obnovitelné a neobnovitelné zdroje <p>Půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení půdy - pokusy - vznik půdy - zvětrávání - využití půdy člověkem <p>Člověk a vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava -střídání dne a noci - Měsíc a jeho fáze - střídání ročních období 	<p>EV Ekosystémy – změny okolní krajiny vlivem člověka</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv průmyslu na prostředí</p>	<p>OVO:</p> <p>4.4</p> <p>4.9</p> <p>4.5</p>

<p>- objasní střídání dne a noci, ročních období - charakterizuje Měsíc a jeho fáze</p> <p>Žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - objevuje princip rovnováhy v přírodě - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách ČR a Evropy a světa - porovná přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - vyhledá regionální zvláštnosti přírody, posoudí její význam z přírodního hlediska</p> <p>Žák: - na základě pozorování porovnává konkrétní projevy života - prakticky třídí organismy do známých skupin - využívá atlasy a klíče pro určování rostlin, hub a živočichů - umí se postarat o rostliny ve třídě</p>	<p>Životní podmínky - rozmanitost životních podmínek na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva - podnebí a počasí</p> <p>Třídění živých organismů - rostliny - houby - živočichové - člověk jako součást přírody - péče o pokojové rostliny</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí, zjišťování životního prostředí v obci</p>	<p>4.6</p> <p>4.7</p> <p>5.5</p>
---	---	--	----------------------------------

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdraví - rozliší jednotlivé etapy lidského života - orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam osobní a intimní hygieny - vysvětluje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle - vysvětluje zásady preventivní ochrany zdraví - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečně ovládá pravidla chodce a cyklisty - odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení -zná ohleduplné chování a osvojuje si 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba lidského těla - funkce a projevy některých orgánů - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou. - biologické a psychické změny v dospívání - základy lidské reprodukce. - vývoj jedince a etapy lidského života. <p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravotní životní styl - denní režim a správná výživa - výběr a způsob uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - ochrana před infekcemi - 1. pomoc a ošetření drobných úrazů - osobní a intimní hygiena - přivolání pomoci v případě ohrožení <p>Chodec a cyklista na silnici</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečná cesta na kole - dopravní značky - kolo a jeho výbava 		<p>5.6</p> <p>5.7</p> <p>5.8</p> <p>5.9</p> <p>5.10</p>
--	---	--	---

<p>ho, snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu</p> <p>Žák: - naučí se způsoby chování v modelových situacích</p>	<p>Mimořádné události a rizika ohrožení - integrovaný záchranný systém - evakuace, požáry – postup v případě ohrožení</p>		
--	--	--	--

6.4.3. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět **Vlastivěda** vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Stejně jako Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Seznamuje žáky s osobami a událostmi regionálních, národních a evropských dějin. Výuka se zaměřuje k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho začlenění ve společnosti – v rámci ČR i ostatních zemí Evropské unie.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Vlastivěda

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu **Vlastivěda** vytváří přirozené základy pro výuku předmětů Dějepis, Zeměpis a Výchova k občanství a ke zdraví ve vyšších ročnících školy. Je členěn do tří tematických okruhů. Rozsah a hloubku učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme**, se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce, regionu i vlasti. Získávají informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V druhém okruhu **Lidé kolem nás** žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnost lidí odráží v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Orientují se v základních právech a povinnostech, seznamují se se světem financí, ale setkávají se i s problémy lidí, celé společnosti nebo světa.

V třetím tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a časech. Poznávají, jak události v čase postupují a utvářejí historii věcí a dějů. Vycházejí od neznámějších událostí v obci a regionu, postupují k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích.

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. – 5. ročníku s celkovou časovou dotací 3 hodiny.

Průřezová témata Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova jsou integrována do vzdělávacího obsahu předmětu Vlastivěda.

Do předmětu jsou začleněna témata finanční gramotnosti, žáci jsou vedeni k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich budoucnost, připravujeme je na celoživotní učení - podporujeme samostatnost a tvořivost - ve výuce se zaměřujeme především na aktivní dovednosti - využíváme metody situační a inscenační, projektovou výuku - vedeme žáky k vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací z různých zdrojů
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - volíme různé přijatelné způsoby řešení problémů - vedeme žáky k netradičnímu způsobu získávání informací - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - ve škole i mimo sledujeme, jak žáci problémy řeší
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na kulturní úroveň komunikace - netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární projevy žáků - podporujeme různé formy komunikace: s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven apod. - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, zejména těch, na kterých se aktivně podíleli - vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce sebe i ostatních lidí
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - žáky učíme pracovat v týmu - podporujeme vzájemnou pomoc, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu - učíme žáky chápat různé sociální postavení lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti

	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme ke kritickému hodnocení práce své i ostatních
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - vedeme žáky k národní hrdosti, k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků - učíme základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých - kvalitní práci vždy pochválíme - učíme žáky pracovat přiměřeným tempem, neplýtvat svojí energií ani druhých - různými formami seznamujeme žáky s profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci EU
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování - vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek - motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací - dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

Vlastivěda - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák: - vymezí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu</p> <p>Žák: - určí světové strany v přírodě a podle mapy - rozliší náčrt, plán a základní typy map, údaje, smluvní značky - dobře se orientuje na mapě - uvede zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>Žák: - pozná státní znak a hymnu, nakreslí vlajku</p> <p>Žák: - vyhledá na mapě pohoří a nížiny v ČR</p>	<p>Místo, kde žijeme - místní oblast, region Praha 16 – zdroje, výroba, služby, příroda, památky, stavby</p> <p>Světové strany - mapy a plány - měřítko mapy - vysvětlivky mapě - orientace podle mapy</p> <p>Orgány státní moci, symboly státu</p> <p>Česká republika - povrch</p>	<p>EV Lidské potřeby a nároky na krajinu Nerostné zdroje a jejich těžba Zakládání a vývoj sídel</p>	<p>OVO: 1.4</p> <p>1.5 1.6</p> <p>1.9</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapě některé vodní toky, rybníky a přehrady - vyjmenuje některé druhy rostlin, které se u nás pěstují - vyjmenuje některé nerostné suroviny, které se u nás těží - rozliší pojem počasí a podnebí <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyvodí pravidla chování mezi lidmi - dodržuje pravidla chování pro soužití ve škole, s rodiči, v obci - dodržuje pravidla pro soužití mezi chlapci a děvčaty - rozliší chování, které nelze tolerovat <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji - využívá různé informace k pochopení minulosti - srovnává způsob života a práce předků v minulosti i současnosti - rozezná rozdíl života dnes a v dávných dobách - převypráví spolužákům některou z pověstí vázanou na nejbližší region 	<ul style="list-style-type: none"> - vodstvo - půda - počasí a podnebí - zemědělství - nerostné suroviny a průmysl <p>Lidé kolem nás Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování vrstevníků a dospělých - základní práva dítěte <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - báje, mýty a pověsti, které se vážou k regionu Velká Chuchle a Praha - významné kulturní, historické i přírodní památky v okolí bydliště - minulost a současnost, způsob života Chuchelské závodiště – Jan Kašpar Zbraslavský zámek – hroby Přemyslovců Historie našich předků od minulosti do třicetileté války – zaměřeno na regionální specifika 	<p>MuV Etnický původ – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p>	<p>2.3, 2.4</p> <p>3.4, 3.5, 3.6</p>
--	---	--	--------------------------------------

Vlastivěda - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na mapě najde významné stavby a památky Prahy - orientuje se v MHD 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - region Praha - historie Prahy - regionální památky, péče o ně 		<p>OVO:</p> <p>1.7</p> <p>1.8</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanoví hlavní města jednotlivých krajů ČR - ukáže kraj na mapě - sestaví z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury 	<p>Kraje ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - místopis, historie, průmysl, zajímavosti, osobnosti se zaměřením na region Praha 	<p>MuV Kultura- podoby a projevy kultury</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší hlavní orgány státní moci - vyjmenuje některé zástupce státní moci 	<p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému - státní správa a samospráva 	<p>VDO Státní správa a samospráva</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí poznatky ze svých cest - orientace na mapě - ukáže polohu sousedních států - charakterizuje vybrané státy - vyhledá na mapě evropské státy a 	<p>Česká republika a Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - ČR jako součást Evropy - sousední státy a hlavní města - některé evropské státy a hlavní města – orientace na mapě - Evropská unie 	<p>MuV Cestovní ruch, soužití lidí, komunikace</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa</p> <p>VMEGS Jsme Evropané – kořeny a</p>	

<p>jejich významná města - vyhledá na mapě evropské státy a jejich významná města - rozliší znak EU, uvede některé výhody členství ČR v EU</p> <p>Žák: - vyjmenuje a ukáže na mapě jednotlivé kontinenty - sdělí poznatky ze svých cest - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - vyjmenuje některé živočichy žijící v Evropě</p> <p>Žák: - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin - orientuje se v časové ose - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - využije knihovnu, sbírky muzeí a</p>	<p>Evropa a svět - kontinenty - oceány, moře - živočichové - některé evropské státy EU, cestování</p> <p>Lidé a čas - orientace v čase a časová osa - dějiny jako časový sled událostí - život předků, srovnání života a práce v minulosti a současnosti - dějiny ČR od doby pobělohorské po současnost - významní rodáci, významné události v regionu - státní svátky</p>	<p>zdroje evropské civilizace MuV Svoboda vyznání, tolerance k odlišnostem</p> <p>VMEGS Válečný konflikt v mezinárodních souvislostech</p> <p>EV Lidské aktivity a problematika životního prostředí</p>	<p>3.4 3.5 3.6</p>
---	--	---	----------------------------

<p>galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní důvody pro vznik státních svátků a významných dnů <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé druhy vlastnictví - využívá peníze v běžném životě - odhadne a zkontroluje cenu nákupu - vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat, jak vracet dluhy - sestaví jednoduchý osobní a rodinný rozpočet - umí porovnat svá přání a potřeby s finančními možnostmi - uvede riziko půjčování peněz 	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - příjmy a výdaje v domácnosti - hotovostní a bezhotovostní platby - banky, úspory, půjčky - konzumní společnost, korupce, - reklamace 		2.5
--	--	--	-----

6.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

6.5.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznání dějin, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti, a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožní žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějin. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Dějepis

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku s hodinovou časovou dotací a v 7. - 9. ročníku dvouhodinovou časovou dotací. Navazuje na základy, které žáci získali ve Vlastivědě ve 4. a 5. ročníku. Do vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií, vytvoření představy historického času
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí spojení s evropskou kulturou
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném světě
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a světovém měřítku
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- aktivní využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis

Kompetence k učení	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů - vede k zamyšlení nad historickým vývojem <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, - propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
Kompetence k řešení problémů	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika) - zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením - vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování - zařazuje do výuky diskusi - vede žáky k věcnému argumentování - vede žáky k práci s různými typy textů - vede k využívání informačních a komunikačních prostředků <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu - účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří příznivé klima třídy - dodává žákům sebedůvěru - podle potřeby žákům v činnostech pomáhá <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - účinně spolupracuje ve skupině - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.
Kompetence občanské	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflektuje při výuce společenské i přírodní dění - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních - pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je

	<p>schopen vcítit se do situací ostatních lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.
Kompetence pracovní	<p>Učitel</p> <ul style="list-style-type: none"> - požaduje dodržování dohodnuté kvality práce - umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky - využívá svých znalostí v běžné praxi.
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy; - seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení; - klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Dějepis

2. stupeň

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH
  - 1.1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
  - 1.2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
  - 1.3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
  - 2.1. Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
  - 2.2. objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
  - 2.3. uvede příklady archeologických kultur na našem území
3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
  - 3.1. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
  - 3.2. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
  - 3.3. demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
  - 4.1. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
  - 4.2. porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
  - 4.3. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
  - 4.4. vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
  - 4.5. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY
  - 5.1. vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
  - 5.2. vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
  - 5.3. popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
  - 5.4. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
  - 5.5. objasní příčiny vzniku třicetileté války

- 5.6. na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus
- 5.7. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
- 6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
- 6.1. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- 6.2. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- 6.3. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- 6.4. charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- 6.5. na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- 6.6. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií
- 7. MODERNÍ DOBA
- 7.1. na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- 7.2. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- 7.3. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- 7.4. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- 7.5. zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
- 8. ROZDĚLENÝ A INTEGROUJÍCÍ SE SVĚT
- 8.1. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků
- 8.2. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- 8.3. posoudí postavení rozvojových zemí
- 8.4. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis

Dějepis - 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
Žák: - osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Pravěk Úvod do učiva Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny		OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2:1, 2.2, 2.3
- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka		OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2:1, 2.2, 2.3
- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel		OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2:1, 2.2, 2.3

<p>- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států</p> <p>seznámí se s podstatou společenského uspořádání</p> <p>- seznámí se s projevy náboženských představ</p>	<p>Starověk</p> <p>Oblasti starověkého východu</p> <p>- charakteristické rysy oblasti</p> <p>- vývoj společnosti</p> <p>- náboženské představy</p> <p>- počátek písma a kultury</p> <p>- přínos starověkých civilizací</p>	<p>MuV Lidské vztahy</p> <p>MuV Kulturní diference</p> <p>MuV Etnický původ</p> <p>MuV Multikulturalita</p> <p>MuV Princip sociálního smíru a solidarity</p>	<p>OVO: 3.1, 3.2,</p> <p>ČJ Epos o Gilgamešovi</p>
<p>- pochopí podstatu antické demokracie</p> <p>- chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury</p> <p>- uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých</p> <p>uvědomí si prolínání kulturních vlivů</p>	<p>Řecko</p> <p>- kořeny řecké civilizace</p> <p>- archaické a klasické období</p> <p>- Makedonie</p> <p>- Helénismus</p>	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VMEGS Jsme Evropané</p>	<p>OVO: 3.3, 3.4</p> <p>ČJ Antická literatura</p>
<p>- učí se chápat formy státní moci</p> <p>- uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států</p> <p>- získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin</p> <p>- popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše</p> <p>- dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky</p> <p>- uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</p>	<p>Řím</p> <p>- království</p> <p>- republika</p> <p>- císařství</p> <p>- počátky křesťanství</p> <p>- římská kultura</p> <p>- rozpad římské říše</p> <p>- naše země v době římské</p>	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <p>VDO – formy participace občanů ve veřejném životě</p>	<p>OVO: 3.3, 3.4</p>

<p>- popíše naše země v době železné, chápe vyspělost Keltů a jejich činnost a vliv na našem území</p>	<p>- Evropa v době železné - Keltové</p>		<p>OVO: 2.2, 2.3</p>
--	--	--	----------------------

Dějepis - 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí 	<p>Opakování dějin starověku v souvislosti s vazbami na středověk</p> <p>Středověk</p> <p>Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku 	<p>MuV Lidské vztahy</p> <p>MuV Kulturní diference</p> <p>MuV Etnický původ</p> <p>MuV Multikulturalita</p>	<p>OVO: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>ČJ Počátky českého písemnictví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr 	<p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách 	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <p>VDO Občan, občané, společnost a stát</p>	<p>OVO: 4.5, 5.1, 5.2</p>

pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí	Pozdní středověk - Jiří z Poděbrad - Jagellonci v českých zemích		
--	---	--	--

Dějepis - 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie 	Novověk Raný novověk - humanismus - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - občanská válka v Anglii	MuV Lidské vztahy MuV Kulturní diference MuV Etnický původ MuV Multikulturalita MuV Princip sociálního smíru a solidarity	OVO: 5.1, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevem absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu 	<p>Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.</p> <ul style="list-style-type: none"> - baroko a životní styl - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických 	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět VMEGS Evropa a svět nás zajímá VMEGS Jsme Evropané</p> <p>VDO Občan, občané, společnost a stát VDO Formy participace občanů v politickém životě VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	<p>OVO: 5.4, 5.6, 5.7, 6.1 ČJ, Vv, Hv Renesance a baroko</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti 	<p>Novověk od konce 18. stol. do r. 1914</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný 		<p>OVO: 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus 	<p>rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA 		<p>ČJ Národní obrození</p>
--	--	--	----------------------------

Dějepis 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu 	<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> - Situace v letech 1914 – 1948 - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava 	<ul style="list-style-type: none"> MuV Lidské vztahy MuV Kulturní diference MuV Etnický původ MuV Multikulturalita MuV Princip sociálního smíru a solidarity 	<p>OVO: 6.6, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 8.1</p> <p>ČJ Společenské a politické podmínky vzniku literatury 20. století</p>

<ul style="list-style-type: none"> - učí se úctě k odkazu účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech - učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti - učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa - uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) 	<ul style="list-style-type: none"> - druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné Československo v letech 1945 – 1948 - únorový převrat 1948 <p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) 	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět VMEGS Evropa a svět nás zajímá VMEGS Jsme Evropané</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MeV Stavba mediálních sdělení MeV Fungování a vliv médií ve společnosti MeV Tvorba mediálních sdělení</p>	<p>OVO: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6,</p>
<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů - seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - ustavení demokrat. režimu 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR 		

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady mezinárodního terorismu, vysvětlí vlastní postoj ke způsobům jeho potírání - vliv médií na každodenní život a politické dění	<ul style="list-style-type: none"> - Česká republika na přelomu tisíciletí - války a terorismus, možnosti řešení - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol.		
---	---	--	--

6.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Vyučovací předmět Výchova k občanství je předmětem, jehož cíle, zaměření a vzdělávací obsah vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Cílem předmětu je připravovat mladého člověka na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti.

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Připravuje žáky řešit některé problémy související se zakládáním a vedením vlastní domácnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznávání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je o aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Výchova k občanství

Výchova k občanství je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. – 9. ročníku s tím, že v 9. ročníku je využita DČD v počtu 1 hodina. Navazuje na dovednosti, vědomosti a postoje, které žáci získali v Prvouce, Vlastivědě a Přírodovědě v 1. – 5. ročníku. Vyučuje se s časovou dotací 1 hodina týdně. Do vzdělávacího obsahu předmětu Výchova k občanství jsou začleněna všechna průřezová témata.

Výuka předmětu Výchova k občanství směřuje k:

- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- osvojení si zdravých mezilidských vztahů a základních etických a morálních postojů
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti a osobnosti druhých lidí
- vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou, i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkají
- úctě k sobě, k svému partnerovi, své rodině, vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství

- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v rodině, zaměstnání i politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života
- k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování svých myšlenek, citů, názorů, postojů, k zaujímání a ohajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti)
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracování informací

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání i za jejich budoucnost – připravujeme je na celoživotní učení - na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení - podporujeme samostatnost a tvořivost - podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle - učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost. - ve výuce se zaměřujeme prioritně na aktivní dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání - učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky - umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - uplatňujeme individuální přístup k žákovi - motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení - při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učíme práci s chybou - učíme trpělivosti, povzbuzujeme
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky nebát se problémů – problém není hrozba, ale výzva - vytváření praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit - na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problému - podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému - podporujeme netradiční způsoby řešení problémů - podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - v rámci předmětu učíme, jak některým problémům předcházet - ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích - podporujeme různé formy komunikace na mezinárodní úrovni v rámci Evropy i světa - klademe důraz na kulturní úroveň komunikace - vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - podporujeme kritiku a sebekritiku - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií - vedeme žáky k pozitivnímu vnímání školy, své obce a ostatních lidí - vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti - připravujeme žáky na zvládnutí komunikaci s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích - učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace - učíme žáky asertivnímu chování a nonverbální komunikaci
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování - učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci i práci ostatních členů týmu - podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů - učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli

	<ul style="list-style-type: none"> - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže) - netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů - netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci - na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí - podporujeme různé formální a neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. - v rámci předmětu i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků - využíváme pomoci a zkušenosti odborníků – výchovných poradců, PPP, policie - průběžně seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. - vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí - nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (sportovní, kulturní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. - v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí - důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků - různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia - cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia

	<p>(budoucího povolání)</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci EU
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií např. on-line dotazníky, šetření, on-line petice - vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů - vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě - podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výchova k občanství

2. stupeň

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výchova k občanství

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

žák

- 1.1. objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- 1.2 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- 1.3 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- 1.4 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- 1.5 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- 1.6 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích a v situacích ohrožení a obrany státu
- 1.7 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- 1.8 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- 1.9. rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- 1.10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

2. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

žák

- 2.1 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- 2.2 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- 2.3 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své

chování a jednání

- 2.4 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

3. ČOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

žák

- 3.1 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- 3.2 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
- 3.3. na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- 3.4 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- 3.5 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- 3.6 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- 3.7 rozlišuje, z kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- 3.8 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

4. ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

žák

- 4.1 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- 4.2 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- 4.3 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- 4.4 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- 4.5 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu

- 4.6 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- 4.7 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě věcí
- 4.8 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
- 4.9 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- 4.10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- 4.11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

5. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

žák

- 5.1 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- 5.2 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- 5.3 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- 5.4 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- 5.5 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- 5.6 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství

Výchova k občanství - 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, ve kterých právních normách a ve kterých vnitřních normách školy jsou upravena pravidla chování žáků a pracovníků školy a práva a povinnosti žáků a jejich rodičů a uvede, kde jsou tyto normy k dispozici k prostudování - prokáže praktickou dovednost vyhledat ve výše uvedených normách příslušná ustanovení řešící zadaný modelový problém - se spolužáky sestaví pravidla chování žáků ve třídě (škole) - na konkrétních příkladech vysvětlí význam stanovení pravidel chování a význam jejich dodržování - uvede několik příkladů, jak je život lidí pevně spojen s přírodními cykly - objasní význam pojmů: denní rytmus, režim dne, uvede příklady dobře a špatně zvolených denních rytmů a režimů 	<p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - práva a povinnosti žáků a rodičů - vnitřní normy školy - Všeobecná deklarace lidských práv <p>Rok v jeho proměnách a slavnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - cyklus dne, týdne a roku - denní rytmus - volný čas - svátky - kalendář, letopočty 	<p>VDO Občanská společnost a škola – demokratické principy a hodnoty v životě školy</p>	<p>OVO: 1.3,1.7,1.8,1.9,1.10,2.2,2.3, 2.4,4.5,4.8,4.10</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady vhodně a nevhodně využitého volného času - sestaví tabulku s výčtem nevhodných aktivit a uvede důvody proč jsou nevhodné - orientuje se v kalendáři, zná letopočty - vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků - uvede význam a výhody plánování - stanoví své vlastní klíčové oblasti plánování a v nich své životní cíle, určí priority - sestrojí svůj týdenní rozvrh činností - vyjmenuje alespoň pět zlodějů času - sestaví se spolužáky ve skupině desatero zásad pro efektivní využívání času - vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, 	<p>Sebeřízení a řízení času</p> <ul style="list-style-type: none"> - plánování - meze a priority - zloději času - efektivní využívání času <p>Domov a rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - moje rodina - prostředí domova - bydliště a jeho okolí - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - hospodaření rodiny - rodina, její funkce a náhradní - rodinná výchova - manželství a rodičovství - lidská setkání - sousedé, hosté a cizí lidé - co nás proslavilo 	<p>OSV Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí, Náš životní styl</p>	<p>OVO: 1.4,2.2,2.3,</p>
---	--	---	--------------------------

<p>regionu, vlasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a uspořené peníze - sestrojí jednoduchý rodokmen vlastní rodiny a přeloží jej do cizího jazyka - uvede podmínky, za jakých lze v ČR uzavřít manželství - uvede výhody a nevýhody manželství - uvede příklady, kdy si manželé vzájemně pomáhají a respektují se - popíše, jak si představuje svého		OSV Mezilidské vztahy, Moje vztahy k druhým lidem	
---	--	---	--

<p>budoucího životního partnera</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jaké důležité vlastnosti a dovednosti by sám měl mít pro budoucí spokojený manželský život - sestaví modelový měsíční rozpočet své budoucí domácnosti - uvede výhody a nevýhodu života ve městě a na vesnici - ze zadaných hodnot sestaví svůj hodnotový žebříček - uvede, kdo byla osobnost, po které nese jméno škola, kterou žák navštěvuje - uvede přehled našich ve světě nejznámějších vědců, vynálezců, výrobků, umělců, staveb - rozlišujeme pojmy: bydliště, rodiště - uvede jméno starosty a místostarosty a dalších známých zastupitelů obce - uvede, kdy jsou úřední dny ÚMČ Praha – Velká Chuchle - ve skupině vytvoří propagační 	<p>Obec, region, země</p> <ul style="list-style-type: none"> - moje obec - radnice a obecní zastupitelstvo - památná místa a významné osobnosti bydliště - Praha – matka měst - významná místa naší země - národnostní menšiny 	<p>VDO Spolupráce školy se správními orgány v obci</p>	<p>OVO: 2.1,2.2,2.3,2.4,</p> <p>OVO: 1.6,1.7,1.8,1.10,2.1,2.2,2.3,2.4,3.3, 4.5,4.6,4.8,4.10,</p>
--	---	--	--

<p>materiál Velké Chuchle a jejího okolí / nakreslí jednoduchou mapku, uvede historické památky, slavné rodáky, přírodní útvary, známé podniky/</p> <p>- sestaví soupis deseti nejznámějších míst v ČR a uvede, čím jsou významná /známá/</p> <p>- uvede, které národnostní menšiny žijí v ČR</p> <p>- rozliší a na příkladech uvede rozdíly mezi pojmy: vlastenectví a nacionalismus, vysvětlí pojmy: rasismus, xenofobie a extremismus a na příkladech doloží nebezpečí těchto projevů pro společnost</p>		Principy soužití s minoritami	OVO:1.2,1.8,1.9,1.10,4.2,4.3,4.4
---	--	-------------------------------	----------------------------------

Výchova k občanství – 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech uvede, jak lze upevňovat pozitivní vztahy mezi členy rodiny - v modelových situacích prokáže ovládnutí základních společenských pravidel chování - vysvětlí rozdíl mezi národem a státem - objasní pojem vlast - uvede nejvýznamnější osobnosti a události českých dějin a neznámější národní zvyky a obyčeje - vyjmenuje státní symboly, objasní jejich podobu, vznik, účel a způsoby jejich používání - rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví, uvede příklady - rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví, uvede formy jejich ochrany 	<p>Rodina, národ, vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - základní pravidla společenského chování - národ - naše vlast - státní symboly ČR - státní svátky <p>Majetek a bohatství</p> <ul style="list-style-type: none"> - majetek - ochrana majetku - vlastnictví 	<p>OSV Mezilidské vztahy</p> <p>VDO Občanská společnost a stát</p> <p>VDO Principy a hodnoty demokratického politického systému</p>	<p>OVO: 1.1,1.7,1.10,</p> <p>OVO: 1.3,3.1,3.2,3.3,3.5,4.5, 4.6,4.7,4.8,4.9,4.10</p>

<p>- na příkladech objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví</p> <p>- vyhledá příklady správného hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>- popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a majetkem</p> <p>se spolužáky ve skupině</p> <p>- zdokumentuje případy vandalského a nehospodárného zacházení s majetkem, sestaví desatero pravidel pro hospodárné zacházení s majetkem ve škole</p> <p>vysvětlí pojem sociální politika státu a uvede příklady</p> <p>- zdůvodní potřebu poznání a ochrany krajiny, ve které člověk žije</p> <p>- vyjmenuje nejdůležitější typy chráněných území, uvede příklady ze svého nejbližšího okolí</p> <p>- uvede nejvýznamnější ekologické problémy světa a možné cesty, jak je řešit na globální i lokální úrovni</p>			
--	--	--	--

<p>ze svého okolí uvede příklady správného a nesprávného využívání krajiny a jejího bohatství</p> <p>- vysvětlí různé významy pojmu: kultura</p> <p>- objasní pojem: umění</p> <p>- vyjmenuje druhy umění a jednotlivé druhy výtvarného umění</p> <p>- porovná různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí)</p> <p>- respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti</p> <p>- ve skupině se spolužáky sestaví soupis nevkusných věcí a předmětů a soupis věcí, o kterých soudí, že jsou vkusné a umělecké</p> <p>- rozlišuje a správně nazývá jednotlivé umělecké slohy a jejich charakteristické prvky</p> <p>- rozliší kulturní instituce od ostatních institucích, zhodnotí nabídku kulturních institucí v místě bydliště</p>	<p>Přírodní bohatství a jeho ochrana</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznej svou krajinu - chraň svou krajinu - významné globální ekologické problémy <p>Kultura a její rozvíjení</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura a umění - podoby a projevy kultury - umělecké slohy a moderní umění - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, massmédiá a jejich vliv na utváření veřejného mínění a na chování lidí 	<p>EV Problémy životního prostředí</p>	<p>OVO: 1.3,1.10,2.3,4.2,5.4,5.5</p> <p>OVO: 1.4,1.5,1.8,1.9,3.2,3.6</p>
--	--	--	--

<p>(popř. v Praze) a doporučí nejzajímavější akce (výběr zdůvodní)</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede tři příklady aktivního využití volného času a tři příklady pasivní zábavy - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury na veřejné mínění - rozliší nejčastější formy a typy státu a na příkladech porovná jejich znaky - vysvětlí pojem právní norma - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR - na konkrétních příkladech objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech - popíše průběh voleb do 	<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik státu a právních norem - historické typy státu - volby - výkonná moc - soudní moc - práva a povinnosti občanů - právo a morálka <p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly 	<p>MuV Kulturní diference</p> <p>MeV Vliv médií ve společnosti</p>	<p>OVO: 1.3,1.5,1.6,1.7,1.8,1.9,2.3,2.4, 3.1,3.2,3.5,3.7,4.1,4.2,4.3,4.4, 4.5,4.6,4.7,4.8,4.9,4.10,5.1,5.6</p> <p>OVO: 4.1,4.2,4.3,4.4</p>
--	---	--	--

<p>zastupitelstev a v modelové situaci předvede činnost voliče ve volební místnosti</p> <p>- na konkrétních příkladech uvede, jak přiměřeně uplatňuje svá práva a jak respektuje práva druhých</p> <p>posoudí význam lidských práv a svobod, uvede příklady režimů, ve kterých jsou potlačovány</p> <p>- na konkrétních příkladech objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní poměr, vlastnictví, manželství, vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu</p> <p>vyjmenuje orgány právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce</p> <p>uvede příklady protiprávního jednání (přestupku, trestného činu) a možné důsledky tohoto jednání (pokuta, odnětí svobod aj.)</p>	<p>- volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)</p> <p>Právo a spravedlnost</p> <p>- lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace)</p> <p>- právní řád (význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma)</p> <p>- protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postížitelnosti, postihy protiprávního jednání)</p>	<p>VDO Formy participace občanů v politickém životě, Práva a povinnosti občanů</p>	<p>OVO: 4.5,4.6,5.7,4.8,4.9,4.</p>
---	---	--	------------------------------------

Výchova k občanství – 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ve skupině se spolužáky sepíše různé důvody, proč člověk potřebuje společnost jiných lidí - uvede příklady formálních a neformálních skupin - vysvětlí pojem: šikana, uvede příklady šikanování a vhodné způsoby, jak tomuto jevu čelit - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede tři významy slova: komunikace - uvede různé způsoby a prostředky komunikace v různých modelových situacích - vysvětlí pojem: asertivní jednání a uvede některé zásady a situace, kdy je vhodné takto jednat - navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat - vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry...) 	<p>Člověk hledá společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská setkání - podobnost a odlišnost lidí - přirozené sociální rozdíly mezi lidmi - problémy lidské nesnášenlivosti - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska) - mezilidská komunikace - a její projevy - lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti) 	<p>OSV Komunikace – efektivní strategie</p> <p>VDO Demokratické principy a hodnoty v každodenním životě</p>	<p>OVO: 1.5,1.7,1.8,2.1,2.2,2.3,2.4,4.5, 4.8,4.9,4.10</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností - pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - schopen sebepoznání, poznání jiných lidí - uvědomí si význam vůle - dokáže posilovat své volní jednání - získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - porozumí různým stránkám lidského života - uvědomuje si existenci sociálních pozic a rolí a učí se, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci - zamyslí se nad smyslem lidského života - dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném 	<p>Člověk hledá sám sebe</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk jako osobnost - charakter, charakterové vlastnosti, svědomí - sebepoznání, sebevědomí, sebehodnocení - vůle, volní jednání - city emoce (protikladnost, smíšenost, podmíněnost, pestrost, nakažlivost emocí, hloubka citu, výrazovost - sociální pozice, sociální role - životní cíle, aspirace, plánování života - hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost, solidarita) 	<p>OSV Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>VDO Občan jako odpovědný člen společnosti</p>	<p>OVO: 1.5,1.6,1.7,1.8,1.9,2.1,2.2,2.3,2.4, 4.5</p>
---	--	--	--

Výchova k občanství – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v Listině základních práv a svobod, jakými formami se mohou občané sdružovat - uvede názvy a zkratky všech našich parlamentních politických stran a uvede, které z nich tvoří vládní koalici a které opozici - popíše přibližně strukturu Ústavy České republiky - vysvětlí pojmy: azyl, politický azyl, státní občanství - práva národnostních a etnických menšin - u modelových příkladů porušování práva určí, zda spadají pod právo ústavní, občanské, rodinné, pracovní či trestní - uvede, ve kterých letech 20. století byla česká státnost nejvíce pošlapána <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží 	<p>Občanská společnost, sdružování občanů, obec, stát</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdružování občanů, stát a ústava - svoboda sdružování, občanství, samospráva a protispolečenské jevy - vznik ČSR a vývoj v letech 1918 – 1989 - Listina základních práv a svobod - Ústava ČR <p>Občan v právních a ekonomických vztazích</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské potřeby a druhy statků - tržní hospodářství - peníze a hodnota 	<p>VDO Listina základních práv a svobod</p> <p>Principy a hodnoty demokratického politického systému</p> <p>Ústava jako základní zákon země</p> <p>Základní kategorie fungování demokracie</p>	<p>OVO: 1.6,1.8,1.9,1.10,2.1,2.2,2.3,2.4, 4.2,4.3,4.4,4.5,4.8,4.9,4.10,</p> <p>OVO: 3.3,3.4,3.5,3.6,3.7,4.2,4.3,4.6, 4.7,4.8,4.10</p>

<p>podstatu fungování trhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - uvede, za kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát investuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozliší význam pojmů: ekonomie, ekonomika - vyjmenuje hlavní sektory a hlavní odvětví národního hospodářství - objasní význam a činnost úřadu práce <p>- vyjmenuje nejzávažnější globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech objasní souvislosti globálních a lokálních problémů - uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a zápory - na konkrétních příkladech uvede výhody ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy - vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace, nadace a společenství, uvede jejich zkratky a 	<ul style="list-style-type: none"> - podnikání - výroba - odvětví a sektory národního hospodářství - zisk, investice, výrobní náklady - státní rozpočet a daně - národní hospodářství - podnikání z hlediska jeho formy a vlastnictví - pracovní právo: práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, bezpečnost práce, mzda, pracovní podmínky a nárok na dovolenou - úřad práce <p>Život člověka na planetě Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy světa (jejich příčiny a možné důsledky pro život lidstva) - nové technologie - odpovědnost člověka za osud Země <p>Svět a Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy - významné mezinárodní organizace (OSN, NATO, UNESCO, UNICEF, WHO, 	<p>VMEGS Řešení globálních problémů</p>	<p>OVO: 1.10,4.5,5.4,5.5</p> <p>OVO: 5.1,5.2,5.3,5.6</p>
--	---	---	--

<p>stručnou charakteristiku</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede rok začlenění ČR do NATO a EU - vysvětlí význam slova: integrace - objasní podstatu, význam a výhody evropské integrace - uvede některé výhody a nevýhody členství ČR v EU - objasní pojem: globalizace, uvede projevy, klady a zápory globalizace - v denním tisku vyhledá příklady mezinárodního terorismu, navrhne způsoby jeho potírání a zhodnotí jejich účinnost - vysvětlí pojmy: životní úroveň, relativní mzda, inflace, sociální politika státu, sociální síť, životní minimum - uvede na čem je závislá životní úroveň občanů konkrétního státu - vyjmenuje alespoň pět států s vysokou životní úrovní a s nízkou životní úrovní - uvede, kterým sociálně potřebným občanům je určena sociální záchraná síť - vyjmenuje nástroje, prostředky či instituce, které zabezpečují přítomnost skutečné demokracie ve státě - vysvětlí pojmy: politický pluralismus, 	<p>EU, OECD, MMF, RE)</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU a ČR - mezinárodní terorismus <p>Sociální vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální vztahy - životní úroveň - sociální péče a sociální politika státu - druhy sociálních příspěvků <p>Výchova k demokracii</p> <ul style="list-style-type: none"> - sedmá velmoc - péče o demokracii nezávislý tisk - veřejné mínění - trestné činy hrubě narušující občanské soužití - manipulace s lidmi 	<p>EV Problémy životního prostředí</p> <p>MuV Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>VMEGS Mezinárodní organizace, Evropská integrace, Evropská unie</p> <p>VDO Principy demokracie, Základní kategorie fungování demokracie</p> <p>MeV Role médií</p>	<p>OVO: 1.6,3.5,4.2</p> <p>OVO: 1.2,1.5,1.6,1.8,1.9,2.3,4.2,4.3,</p>
---	--	--	--

totalitní režim, diskriminace, masmédia, nezávislý tisk - v denním tisku vyhledá příklady trestných činů hrubě narušujících občanské soužití			4.4,4.5,4.8,4.9,4.10,5.3,5.5,5.6
--	--	--	----------------------------------

6.5.3. Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu Finanční gramotnost

Vyučovací předmět Finanční gramotnost vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a společnost. Žáci jsou seznamováni se světem financí a tyto oblasti přispívají k rozvoji finanční gramotnosti. Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní nebo rodinný rozpočet s ohledem na měnící se životní situaci.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Finanční gramotnost

Vyučovací předmět Finanční gramotnost se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Na výuku předmětu je využito 2 hodin z DČD. Navazuje na znalosti a dovednosti žáků v této oblasti z předmětů Matematika, Prvouka a Vlastivěda na 1. stupni a z předmětů Výchova k občanství a Výchova ke zdraví na 2. stupni.

Finanční gramotnost jako správa osobních nebo rodinných financí zahrnuje tři složky:

1. Peněžní gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).
2. Cenovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.
3. Rozpočtovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu osobního nebo rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska.

Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované:

- správu finančních aktiv (např. vkladů, investic a pojištění)
- správu finančních závazků (např. úvěrů nebo leasingu).

To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Finanční gramotnost

Kompetence k učení	<p>Učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k vyhledávání, zpracování informací, jejich třídění a propojování - k používání odborné terminologie - zadáváme úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů a při nichž žáci spolupracují a vzájemně hledají cestu ke správnému řešení - vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních - propojujeme konkrétní situace z běžného života
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učitel zadává praktické úlohy, při kterých se žáci učí nalézat problém, hledat a zvolit postup při jeho řešení, vyhodnocovat získaná data - vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit - učitel učí žáky některým problémům předcházet
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - učitel vede žáky k formování jejich myšlenek v písemné i mluvené formě - učitel vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor a logicky argumentovali - učitel při práci ve skupinách vede žáky k přátelské komunikaci - zaměřujeme se na využívání všech dostupných médií
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky pracovat ve skupinách - učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu odpovědnosti - učitel vede žáky k ochotě pomoci
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - učitel motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních - učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - učitel umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat - učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz, aby žáci uměli ve světě financí efektivně využít digitální technologie či finanční a bankovní on-line aplikace, sbírat a třídit data z ověřených finančních informačních on-line zdrojů - vedeme žáky ve finanční oblasti k obezřetnosti a klademe důraz na kybernetickou bezpečnost a opatrné sdílení citlivých finančních údajů jen s vybranými lidmi nebo institucemi - vedeme žáky k využívání tabulkových procesorů a on-line finančních kalkulačtorů
----------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí co je ochrana spotřebitele (ČOI) - vysvětlí, jak reklamovat zboží či službu nebo potraviny - rozpozná nekalé praktiky - uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti - vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji - rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti - sestaví rozvahu domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Nekalé obchodní praktiky - Reklamacce spotřebního zboží - Reklamacce potravin Hospodaření domácnosti - příjmy - mzda - plat - výdaje - rozpočet domácnosti - hospodaření, tvorba rezervy - typy rozpočtu a jejich odlišnosti - rozvaha domácnosti 		
---	---	--	--

Finanční gramotnost – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybere vhodné spoření a vypočte, jak dlouho spořit na určitý účel - orientuje se v nabídce spoření - posoudí různé druhy investic, jako jsou akcie, podílové listy a dluhopisy - vysvětlí na příkladu nutnost rozložení rizika - vybere vhodný druh pojištění - uvede příklady povinných pojištění - vysvětlí co je leasing a splátkový prodej - navrhne řešení schodku domácnosti - rozhodne, v jaké situaci je vhodné a nevhodné si půjčit porovná nabídky úvěrů a vybere nejvhodnější úvěr - uvede příklady spotřebitelských úvěrů - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a využití RPSN 	<p>Přebytek rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - způsoby využití přebytku finančních prostředků - úspory - spoření - investice - akcie, podílové listy, dluhopisy - pojištění - leasing - splátkový prodej <p>Schodek rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - úvěrové produkty, půjčky - úvěrové společnosti - úrok, RPSN, výpočty - spotřebitelské úvěry - hypotéka, výpočty doby splácení - dluhy, druhy dluhů - oddlužení, osobní bankrot, exekuce 	<p>OSV Komunikace</p> <p>VDO Přijímat odpovědnost za své postoje a činy</p> <p>OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí principům tržního hospodářství - na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu - na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - rozumí termínům zaměstnanost a míra nezaměstnanosti	Tržní hospodářství, tvorba ceny <ul style="list-style-type: none"> - principy tržního hospodářství - nabídka - poptávka - trh - tvorba ceny - zaměstnanost		
--	--	--	--

6.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

6.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP / Chemie, Přírodopis a Zeměpis/, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Fyzika

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, s využíváním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- k osvojení si základních poznatků z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír);
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. - 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Fyzika

Kompetence k učení	<p>Učitel vede žáky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - k vyhledávání, zpracování informací, jejich třídění a propojování - k samostatnému pozorování, měření, porovnávání získaných informací - k používání odborné terminologie
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učitel zadává praktické úlohy, při kterých se žáci učí nalézat problém, hledat a zvolit postup při jeho řešení, vyhodnocovat získaná data - učitel učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat do života - učitel učí žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů - učitel učí žáky některým problémům předcházet
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - učitel vede žáky k formování jejich myšlenek v písemné i mluvené formě - učitel vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor a logicky argumentovali - učitel při práci ve skupinách vede žáky k přátelské komunikaci
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky pracovat ve skupinách - učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu odpovědnosti - učitel vede žáky k ochotě pomoci
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - učitel vede žáky k šetrnému využívání energií, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů - učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů v jejich budoucím životě
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci - učitel vede žáky k bezpečnosti při práci - učitel různými formami seznamuje žáky s profesemi s blízkým vztahem k fyzice
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií - vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, při měření a zpracování naměřených dat - vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních

	<p>simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů klademe důraz na to, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály, výstupy z měření, zpracovaná data a záznamy o použitých zdrojích ukládali žáci vhodným způsobem umožňujícím další využití při vzdělávání</p>
--	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO)**1. LÁTKY A TĚLESA**

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 1.1☐ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- 1.2☐ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- 1.3☐ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- 1.4☐ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

2. POHYB TĚLES

SÍLY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 2.1 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- 2.2 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- 2.3 změří velikost působící síly
- 2.4 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- 2.5 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

3. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 3.1 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- 3.2 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

4. ENERGIE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 4.1 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- 4.2 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

- 4.3 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie
- 4.4 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- 4.5 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

5. ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 5.1 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- 5.2 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

6. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 6.1 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- 6.2 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- 6.3 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- 6.4 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem
- 6.5 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- 6.6 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice

7. VESMÍR

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 7.1 vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami
- 7.2 objasní

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika
Fyzika 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo		Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší na příkladech látku a těleso - určí skupenství látek - porovná vlastnosti látek různých skupenství - rozliší částice látky (atomy, molekuly) - charakterizuje pojem neustálý pohyb částic, uvede jevy, které pohyb potvrzují (např. difúze) - porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plyných látek - charakterizuje hlavní rozdíly v částicovém složení plynů, kapalin a pevných látek <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem fyzikální veličina - používá značky a jednotky fyzikálních veličin - změří délku tělesa měřidlem - změří hmotnost pevných a kapalných těles 	<p>Látky a těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - těleso a látky - složení látek - atom, molekula - Brownův pohyb - částicové složení pevných krystalických látek - vlastnosti kapalin a plynů <p>Fyzikální veličiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - délka - hmotnost - objem - teplota - čas - teplotní roztažnost 		<p>OSV Rozvoj schopností porovnávání pozornost, soustředění, řešení problémů EV Přírodní zákonitosti</p> <p>OSV Rozvoj schopnosti pozorování, soustředění</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2</p> <p>1.1, 1. 2 2.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - změří objem pevného a kapalného tělesa pomocí odměrného válce - změří teplotu pomocí teploměru - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu - porozumí základním pojům atom, iont - popíše, zda na těleso působí magnetická síla - popíše využití magnetické síly v praktických situacích - ověří existenci magnetického pole 	<p>Hustota</p> <p>Elektrostatický náboj</p> <ul style="list-style-type: none"> - el. náboj tělesa - atom - iont <p>Magnetické vlastnosti látek</p> <p>Magnetické pole</p>		<p>OSV Rozvoj schopnosti pozorování</p> <p>OSV Řešení problémů</p>	<p>Ch Vlastnosti látek</p> <p>6.1, 6.2, 6.3</p>
--	--	--	---	---

Fyzika 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu - rozezná různé pohyby - popíše pohyb posuvný a otáčivý - používá s porozuměním vztahů pro výpočet dráhy, rychlosti a času <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná jednotlivé druhy sil - znázorní sílu úsečkou - uvede přibližnou charakteristiku jednotky síly - používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g = m \cdot g$ - pracuje s veličinou g a její jednotkou N/kg <ul style="list-style-type: none"> - určí graficky i výpočtem výslednici sil - vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje tlakovou sílu, používá vztah pro výpočet - na praktických příkladech uvede, jak lze tlak zvětšovat a zmenšovat 	<p>Klid a pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - klid a pohyb tělesa - druhy pohybu - průměrná rychlost - výpočet dráhy, rychlosti a času <p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotka síly - znázornění síly - gravitační síla a hmotnost - měření síly <p>Skládání sil</p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání sil stejného směru - skládání sil opačného směru <p>Tlaková síla. Tlak</p> <ul style="list-style-type: none"> - tlaková síla - tlak 	<p>OSV Rozvoj schopností pozorování</p> <p>OSV Rozvoj schopnosti pozorování, řešení problémů</p> <p>EV Přírodní zákonitosti</p> <p>OSV Řešení problémů</p>	<p>OVO: 1.1, 2.1, 2.2</p> <p>M Rovnice</p> <p>1.1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vypočítává velikost tlaku a tlakové síly podle vztahů - používá a využívá poznatek, že třecí síla závisí na tlakové síle, souvisí s materiálem ploch - na konkrétních příkladech objasní, jak můžeme třecí sílu ovlivňovat - objasní podstatu Pascalova zákona - charakterizuje hydrostatický tlak - objasní využití hydraulických zařízení - objasní vztah vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasní Archimédův zákon - charakterizuje atmosférický tlak - objasní vztlakovou sílu v atmosféře - charakterizuje zdroj světla - rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - objasní vznik stínu 	<ul style="list-style-type: none"> - tlak v praxi Tření - třecí síla - tření v praxi Mechanické vlastnosti kapalin - Pascalův zákon - hydraulické zařízení - hydrostatický tlak - vztlaková síla - Archimédův zákon - plování těles Mechanické vlastnosti plynů - atmosféra Země - atmosférický tlak - určení atmosférického tlaku Přímočaré šíření světla - světelné zdroje - optické prostředí - rychlost světla - stín 	<p>EV Přírodní zákonitosti</p> <p>OSV Pružnost nápadů, řešení problémů</p> <p>OSV Pružnost nápadů, řešení problémů</p> <p>EV Přírodní zákonitosti</p> <p>OSV Pružnost nápadů</p>	<p>1.4 2.3, 2.4</p> <p>2.5</p> <p>2.3, 2.4, 2.6</p> <p>Z Atmosféra</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zákon odrazu světla - rozezná duté a vypuklé zrcadlo - rozezná lom od kolmice a ke kolmici - rozpozná čočku vypuklou a dutou - popíše, jak se chovají paprsky význačného směru při průchodu čočkami - rozklad bílého světla 	<p>Odraz světla na rozhraní dvou prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - odraz světla - rovinné zrcadlo - duté a vypuklé zrcadlo <p>Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - lom světla - čočky - zobrazení lomem tenkou spojkou - zobrazení lomem tenkou rozptylkou - rozklad světla hranolem 	<p>OSV Řešení problémů</p> <p>OSV Řešení problémů</p> <p>EV Pochopení přírodních zákonitostí</p>	<p>M Osová souměrnost</p> <p>6.7 6.8</p>
---	---	--	---

Fyzika – 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede hlavní jednotku práce, výkonu - používá vztahy pro výpočet práce, výkonu - vysvětlí souvislost práce a energie - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou energii částic - rozpozná v praktickém životě a v přírodě některé formy tepelné výměny vedením, zářením - rozpozná změny skupenství - vymezí faktory, na nichž závisí rychlost vypařování - uvede princip vzniku zvuku - uvede možnosti zmenšování škodlivosti nadměrného hluku - uvede příklady zdrojů napětí - změří el. napětí - změří el. proud - uvede jednotku odporu - ověří tepelné účinky el. proudu 	<p>Práce, energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanická práce - výkon - energie polohová - energie pohybová <p>Vnitřní energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní energie tělesa - tepelná výměna <p>Teplo. Změny skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - teplo, teplota - změny skupenství - anomálie vody <p>Zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuky, zdroje zvuku - šíření zvuku <p>Elektrický obvod</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje napětí - veličiny napětí - měření el. napětí - měření el. proudu - elektrický odpor vodiče - účinky el. Proudu, bezpečnost 	<p>OSV Řešení problémů EV Přírodní zákonitosti</p> <p>OSV Nápady</p> <p>OSV Nápady, řešení problémů</p> <p>OSV Řešení problémů</p> <p>OSV Nápady, řešení problémů</p>	<p>OVO: 4.1, 4.2, 4.3</p> <p>4.3, 4.4, Ch Stavba atomu</p> <p>4.3., 4.4.,4.5 Ch Vlastnosti vody Z Koloběh vody v přírodě</p> <p>5.1, 5.2 Př Ucho Hv Tóny</p> <p>6.1, 6.2, 6.4</p>

Fyzika – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vedení elektrického proudu v látkách - změří el. proud ampérmetrem - změří el. napětí voltmetrem <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy: elektromagnetická indukce <ul style="list-style-type: none"> - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - určí periodu a kmitočet proudu - objasní činnost transformátoru - požívá transformační vztahy - uvede příklady použití transformátoru v praxi - rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou - objasní pojmy: jaderná síla, jaderná energie - vysvětlí pojem řetězová reakce - vysvětlí princip jaderné elektrárny 	<p>Vedení elektrického proudu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení el. proudu v kovech - vedení el. proudu v kapalinách - vedení el. proudu v plynech - vedení el. proudu v polovodičích <p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole cívky s el. proudem - elektromagnetická indukce <p>Střídavý proud</p> <ul style="list-style-type: none"> - veličiny střídavého proudu - transformátor - transformační poměr <p>Energie a její přeměny</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy energie - jaderná energie - řetězová reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna 	<p>OSV Řešení problémů</p> <p>OSV Nápady, řešení problémů</p> <p>OSV Nápady EV Pochopení přírodních zákonitostí</p> <p>OSV Řešení problémů</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 6.3, 6.6 Ch Elektrolýza</p> <p>6.1, 6.2, 6.4</p> <p>4.3, 4.5 Ch Energie, radioaktivita</p> <p>Z Výroba elektrické energie Z Životní prostředí</p>

6.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP /Fyzika, Přírodopis a Zeměpis/, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systém, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry, a to ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Chemie

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se ve dvouhodinové týdenní dotaci. Do výuky jsou zařazena laboratorní cvičení.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů - učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost - učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení - podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky - umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment. uplatňujeme k žákovi individuální přístup - motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet situace, v nichž má žák radost z učení - při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učíme trpělivost, povzbuzujeme
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit - učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvních teoriích a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů - učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života - učíme žáky základům logického vyvozování a předvídaní specifických závěrů z přírodních zákonů - rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení - podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů - podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci - učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů - klademe výraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu - vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty - podporujeme kritiku a sebekritiku. - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - podporujeme skupinovou výuku a jiné formy vyučování - učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role - učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu - podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují - podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů - průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině - učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (mezi žáky a učiteli) - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejich formulaci se žáci sami podíleli

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k poznávání možností rozvoje i zneužití chemie - vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí - vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí - vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků - netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci - učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích - učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům - učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc - důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami, pravidla chování ve škole) a dodržování stanovených pracovních postupů - neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci - učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat - v rámci možnosti a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku - podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka - seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti ochrany a zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování - různými formami (exkurze, film apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti chemické výroby
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s

	<p>účelným využitím digitálních technologií</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování chemických jevů, při měření a zpracování naměřených dat - vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení chemických jevů - klademe důraz na to, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály, výstupy z měření, zpracovaná data a záznamy o použitých zdrojích ukládali žáci vhodným způsobem umožňujícím další využití při vzdělávání
--	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Chemie**1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce**

Žák

- 1.1. určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- 1.2. pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

2. Směsi

Žák

- 2.1 rozlišuje směsi a chemické látky
- 2.2 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- 2.3 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- 2.4 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

3. Částicové složení látek a chemické prvky

Žák

- 3.1 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- 3.2 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

1. Chemické reakce

Žák

- 4.1 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- 4.2 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

2. Anorganické sloučeniny

Žák

- 5.1 porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- 5.2 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

6. Organické sloučeniny

Žák

- 6.1 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- 6.2 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- 6.3 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- 6.4 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

7. Chemie a společnost

Žák

- 7.1 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- 7.2 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- 7.3 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie**Chemie – 8. ročník**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede, čím se zabývá chemie, u běžně známých dějů určí, zda se jedná o chem. děj - uvede příklady chem. výroby ve svém okolí - zhodnotí význam i případná rizika pro obyvatele okolí <ul style="list-style-type: none"> - uvede fyzikální a chem. vlastnosti látek - rozliší známé látky dle jejich vlastností - vyhledá v tabulkách dané hodnoty u vybraných látek - rozpozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) - rozliší fyzikální a chemický děj <ul style="list-style-type: none"> - používá zásady bezpečné práce - dovede poskytnout 1. pomoc - používá tel. číslo záchranné služby, přivolá pomoc 	<p>Úvod do chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezení chemie, látky a tělesa, chemické děje, chemická výroba <p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje <p>Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech</p> <ul style="list-style-type: none"> - první pomoc při úrazu - poleptání, popálení, pořezání 	<p>OSV Osobnostní rozvoj, schopnost poznávání, řešení problémů, rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO Rozvoj disciplinovanosti, samostatnosti, vlastního názoru</p> <p>VMEGS Důsledky globálních vlivů na životní prostředí</p> <p>EV Pochopení základních přírodních zákonitostí, postavení a vliv člověka na přírodu, zdroje energie a surovin, ochrana životního prostředí</p> <p>MeV Odborné texty, televizní a rozhlasové pořady</p>	<p>OVO:7.3</p> <p>F Látky a tělesa</p> <p>OVO:1.1,1.2</p> <p>F Látky a tělesa</p> <p>OVO:1.1,1.2</p> <p>Př Ochrana zdraví</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a pojmenuje druhy směsí - vysvětlí pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok - aplikuje poznatky na příkladech z praxe z praxe - vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a %koncentrací - objasní princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace - provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách - rozpozná vhodný postup k oddělování složek směsí - vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění - určí hygienické požadavky na pitnou vodu - vysvětlí hlavní znečišťovatele pitné vody - stanoví procentový obsah hlavních složek vzduchu - vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny - najde hlavní znečišťovatele vzduchu 	<p>Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - směsi různorodé a stejnorodé složky směsí - roztoky, složení roztoků - hmotnostní zlomek Oddělování složek směsí -usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace Voda - destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody Vzduch - složení, vlastnosti - čistota ovzduší, ozonová vrstva 		<p>OVO:2.1,2.2,2.3,2.5 F Látky a tělesa</p> <p>M Výpočty složení roztoků</p> <p>OVO:2.3</p> <p>OVO:2.5 F Voda Př Ochrana přírody Z Vodstvo,oběh vody</p> <p>F Látky Př Ochrana životního prostředí Z Složení atmosféry</p>
--	--	--	--

<p>- zjistí vznik a význam inverze a smogu</p> <p>- používá pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo</p> <p>vysvětlí vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu</p> <p>- odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu</p> <p>- rozezná rozdíl mezi atomem a molekulou</p> <p>- používá české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Mg, Ca, Cr, Mn, Fe, Os, Cu, Ag, Au, Zn, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, P, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar,</p> <p>- s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak</p> <p>- vysvětlí princip uspořádání prvků v PSP</p> <p>- zařadí prvek do skupiny a periody PSP</p> <p>- vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP</p> <p>- zdůvodní periodický zákon</p> <p>- rozliší kovy a nekovy, uvede</p>	<p>Částicové složení látek</p> <p>- atom, molekula, ionty</p> <p>- atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony</p> <p>Chemické prvky</p> <p>- názvy, značky</p> <p>- protonové číslo</p> <p>Periodická soustava prvků (PSP)</p> <p>Kovy (Al, Zn, Cu, Ag, Au)</p>		<p>OVO:3.1</p> <p>F Stavba atomu, složení látek</p> <p>Př Ochrana přírody</p> <p>Z Nerostné suroviny</p> <p>OVO:3.2</p>
---	--	--	---

<p>příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů a slitin</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země - vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - objasní význam symbolů v chemické rovnici - zapíše slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí - vysvětlí jednoduché rovnice (hoření C, S apod.) - používá zákon zachování hmotnosti - dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici - dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici <p>- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří vzorec z názvu a naopak - popíše význam a použití vybraných oxidů, posoudí vliv těchto látek na životní prostředí <p>- určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech</p> <ul style="list-style-type: none"> -zapíše z vzorce název a naopak 	<p>- slitiny: mosaz, bronz, dural</p> <p>Nekovy (O, N, C, S, Cl)</p> <p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchozí látky a produkty, chemický děj - chemická vazba <p>Chemické rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - zákon zachování hmotnosti - látkové množství, molární hmotnost <p>Jednoduché anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidy oxid: siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý - halogenidy fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy názvosloví halogenidů ionty 		<p>OVO:3.2</p> <p>OVO:3.1,3.2</p> <p>OVO:4.1,7.3 F Látky a tělesa</p> <p>OVO:5.1 Př Nerosty a horniny, ochrana životního</p>
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného - orientuje se na stupnici pH - změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - vysvětlí podstatu vzniku kyselých dešťů a jejich vliv v přírodě - vede příklady opatření, jak kyselým dešťům předcházet - popíše vlastnosti vybraných kyselin, bezpečné ředění koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla - objasní pravidla názvosloví kyselin (bezokyslíkatých a kyslíkatých) - vytvoří vzorec z názvu a naopak - vysvětlí pojem hydroxid (zásada) - užívá pravidla názvosloví hydroxidů - vytvoří vzorec z názvu a naopak - určí vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, Ca(OH)₂, zná zásady bezpečné práce s hydroxidy - poskytne první pomoc při poleptání 	<p>kyselost a zásaditost roztoků, pH, indikátory, kyselá dešť</p> <p>- kyseliny: chlorovodíková, sírová, dusičná názvosloví kyselin</p> <p>- hydroxidy sodný, draselný, vápenatý názvosloví hydroxidů</p>		<p>prostředí Z Vztah příroda a společnost</p> <p>OVO.5.1 Př Nerosty a horniny</p> <p>OVO:5.1,5.2,1.2 Př Úrazy a prevence</p> <p>OVO:5.1,1.2</p> <p>Z Vztah příroda a společnost</p> <p>OVO:1.2,4.1,4.2,5.1,5.2</p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - určí reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů - aplikuje pravidla názvosloví solí - vytvoří vzorec z názvu, a naopak u vybraných solí - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy - najde příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - zdůvodní chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna - zjistí princip tvrdnutí malty - uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí	<p>- neutralizace vznik solí názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů</p> <p>- hospodářsky významné látky průmyslová hnojiva vápenná malta, sádra, beton, keramika</p>		<p>OVO:5.1,7.1,7.3 Př Nerosty a horniny, ochrana životního prostředí Z Vztah příroda a společnost</p>
--	--	--	---

Chemie – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy oxidace a redukce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí - předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy, uvede příklady jejich praktického použití <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<p>Opakování učiva 8. ročníku</p> <p>Redoxní reakce oxidace a redukce - galvanický článek - elektrolýza - koroze</p> <p>Energie a chemická reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva: uhlí, ropa, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj, schopnost poznávání, řešení problémů, rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO Rozvoj disciplinovanosti, samostatnosti, vlastního názoru</p> <p>VMEGS Důsledky globálních vlivů na životní prostředí</p> <p>EV Pochopení základních přírodních zákonitostí, postavení a vliv člověka na přírodu, zdroje energie a surovin, ochrana životního prostředí</p> <p>MeV Odborné texty, televizní a rozhlasové pořady</p>	<p>OVO:4.1,4.2 F Elektrický obvod</p> <p>OVO:4.1,6.2,7.1,7.2,7.3 F Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Př Ochrana přírody Z Vztah příroda a společnost</p>

<p>- používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti</p> <p>- rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami</p> <p>- uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení</p> <p>- rozliší anorganické a organické sloučeniny</p> <p>- rozliší nejjednodušší uhlovodíky,</p> <p>- uvede jejich vzorce, vlastnosti, použití</p> <p>- vyhledá a uvede příklady produktů zpracování ropy a zemního plynu</p> <p>- vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem</p> <p>- rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků</p> <p>- rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech známých</p>	<p>Uhlovodíky Alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) průmyslové zpracování ropy</p> <p>Deriváty uhlovodíků halogenové deriváty alkoholy a fenoly aldehydy, ketony karboxylové kyseliny estery, esterifikace</p>		<p>OVO:6.1,6.2,7.1,7.3 Př Ochrana přírody a životního prostředí Z Globální problémy, světové hospodářství, Česká republika</p> <p>OVO:1.2,6.3,7.3</p>
---	--	--	---

<p>vzorců derivátů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, formaldehydu, acetonu, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek - uvede výchozí látky, produkty a podmínky průběhu fotosyntézy - rozliší bílkoviny, tuky sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy - rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání - doloží na příkladech význam 	<p>Přírodní látky sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy fotosyntéza</p> <p>Plasty a syntetická vlákna polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna</p> <p>Chemie a společnost</p>		<p>OVO: 6.6 Př Fotosyntéza, nemoci, prevence životní styl</p> <p>OVO:7.3</p> <p>OVO:7.1,7.2,7.3</p>
---	---	--	---

<p>chemických výrob pro národní hospodářství a člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a hodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje - hodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vysvětlí pojem biotechnologie, uvede příklady - zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí, uvede, jak tomu předcházet - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků 	<p>chemické výroby</p> <p>otravné látky</p> <p>pesticidy</p> <p>biotechnologie, enzymy</p> <p>léčiva</p> <p>drogy</p> <p>detergenty</p> <p>chemie a životní prostředí</p>		<p>Př Životní styl, nemoci, úrazy, prevence, ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Z Vztah příroda a společnost, Česká republika</p>
--	---	--	---

6.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny. Vede k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích. Seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Přírodopis

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. V 6. ročníku a v 8. - 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 7. ročníku jednu hodinu. Předmět svým charakterem velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů / Fyzika, Chemie, Zeměpis, Výchova ke zdraví/.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna všechna průřezová témata.

Vzdělání v předmětu Přírodopis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- vede k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodopis

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky vyhledávat, zpracovávat, třídit a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - učíme žáky pozorovat a porovnávat získané informace - umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - učíme žáky správně používat odbornou terminologii - učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment - uplatňujeme individuální přístup k žákovi - při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učíme trpělivosti, povzbuzujeme
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů - učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů - učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života. - podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů - učíme, jak některým problémům předcházet
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - připravujeme práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi - vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě - umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku - podporujeme kritiku a sebekritiku - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme skupinového vyučování ke spolupráci žáků při řešení problémů - navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti - učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svoji práci - podporujeme vzájemnou pomoc žáků - netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu - učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí - vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání léků - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků - učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích. - učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům - učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc - důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel při manipulaci s přírodninami, pravidel chování ve škole, v učebně, na mimoškolních akcích a dodržování stanovených pracovních postupů
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami - zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci - vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků

	- různými formami / exkurze, film, beseda apod. /seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích
Kompetence digitální	- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií, motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací - vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování přírodních či biologických jevů, při měření a zpracování naměřených dat - vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení přírodních či biologických jevů - klademe důraz na to, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály, výstupy z měření, zpracovaná data a záznamy o použitých zdrojích ukládali žáci vhodným způsobem umožňujícím další využití při vzdělávání

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Přírodopis

2. stupeň

1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 1.1 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- 1.2 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- 1.3 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
- 1.4 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

2. BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 2.1 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

3. BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 3.1 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k jednotlivým orgánům
- 3.2 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- 3.3 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

4. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 4.1 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- 4.2 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- 4.3 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- 4.4 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

5. BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 5.1 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- 5.2 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- 5.3 objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří
- 5.4 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

6. NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 6.1 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- 6.2 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- 6.3 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

7. ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 7.1 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- 7.2 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- 7.3 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- 7.4 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

8. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy (OVO)

Žák

- 8.1 aplikuje praktické metody poznávání přírody

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS

Přírodopis 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam 	<p>Uspořádání živého světa</p> <p>Buňka</p>	<p>EV Rozmanitosti přírody, probudit citový vztah</p>	<p>OVO: 1,1</p> <p>OVO: 1.2,3.1,8.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže roztřídit organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků - vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce - umí vysvětlit rozdíl ve stavbě hub a rostlin 	<p>Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin</p> <p>Třídění organismů</p> <p>Viry a bakterie</p> <p>Jednobuněčné organismy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny - houby - živočichové 	<p>VMEGS Pandemie nemocí, očkování, problémy 3.světa</p> <p>EV Neléčit virová onemocnění antibiotiky</p> <p>EV Potravní řetězec, zachování rovnováhy</p> <p>EV Význam lesa, ubývání lesních porostů, emise, imise</p>	<p>OVO: 1.2</p> <p>OVO: 1.4</p> <p>OVO: 2.1,8.1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - pozná lišejník zeměpisný - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců 	<p>Mnohobuněčné organismy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nižší rostliny - houby - lišejníky - nižší živočichové (bezobratlí) <ul style="list-style-type: none"> žahavci ploštěnci hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci - pavoukovci 	<p>VMEGS Revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům</p> <p>.</p> <p>EV Symbioza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší</p> <p>OSV Základní hygienické návyky</p>	<p>OVO: 3.1,8.1</p> <p>OVO: 2.1,8.1</p> <p>OVO: 8.1</p> <p>OVO: 4.2,4.3,8.1</p> <p>OVO: 4.2,4.3,8.1</p>
---	--	---	---

<p>podle charakteristických znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede nejnámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejnámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> - korýši, - hmyz - ostnokožci 	<p>EV Narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky</p>	<p>OVO: 4.2,4.3,8.1</p> <p>OVO: 4.2,4.3,8.1</p> <p>OVO: 4.4</p>
---	---	--	---

Přírodopis 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním 	<ul style="list-style-type: none"> Třídění organismů Strunatci: podkmenní obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi 	<ul style="list-style-type: none"> VMEG Mezinárodní smlouvy o rybolovu EV Zamořené vodní plochy, ekologické havárie 	<p>OVO: 1.3, 4.2</p> <p>OVO: 1.1,4.1,4.2, 8.1</p> <p>OVO: 1.1, 4.2,4.4,8.1</p> <p>OVO: 1.1,4.2,4.4,8.1</p> <p>OVO: 1.1,4.2,4.4,8.1</p>

<p>řetězci</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví atd.) -přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků	<p>- ptáci</p>	<p>EV Ptačí krmítka, co je vhodné? EV Chov andulek, papoušků</p>	<p>OVO: 1.1,4.2,4.4,8.1</p>
--	----------------	--	-----------------------------

Přírodopis 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému <ul style="list-style-type: none"> - zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - popíše vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky - vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - objasní stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - vysvětlí význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly 	<p>Savci</p> <p>Vývoj člověka</p> <p>Buňky, tkáně, orgány</p> <p>Soustava opěrná a svalová</p>	<p>VMEGS Ohrožené druhy, nezákonný lov EV Chov domácích savců</p> <p>MuV Rasy, národnostní menšiny VDO Tolerance k odlišnostem</p>	<p>OVO: 1.1,4.2,4.4,8.1</p> <p>OVO: 4.2,4.3</p> <p>OVO: 8.1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny nemocí, jejich prevence - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - pojmenuje a popíše části tráv. soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí tráv. soustavy - pojmenuje a popíše části dých. soust. - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dých. s. - objasní složení krve a funkci jednotlivých částí krve - rozliší druhy cév - vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběh. s. a krve - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - vysvětlí příčiny onemocnění vyluč. s. - objasní význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní - popíše stavbu nervové soustavy - popíše činnost nervové soustavy - popíše části mozku a jejich význam - vysvětlí příčiny nemocí nerv. s. - popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí 	<p>Energie</p> <p>Trávicí soustava</p> <p>Dýchací soustava</p> <p>Tělní tekutiny</p> <p>Oběhová soustava</p> <p>Soustava vylučovací</p> <p>Soustava kožní</p> <p>Nervová soustava</p>	<p>VMEGS Hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě, epidemie</p> <p>EV Znečištěné ovzduší, exhalace MeV Využití médií, stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství</p> <p>EV Pitný režim, ochrana vodních zdrojů - udržitelný rozvoj</p>	<p>OVO: 5.1,5.4,5.3,8.1</p> <p>OVO:5.1,5.4,5.3,8.1 Ch Přírodní látky</p> <p>OVO: 5.1,5.4,5.3,8.1</p> <p>OVO: 5.1,5.4,8.1</p> <p>OVO: 5.1,5.4,8.1</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - objasní příčiny nemocí - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - zná návykové látky a jejich nebezpečí - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - zná pojem gen, křížení, genové inženýrství 	Smyslové orgány		OVO:5.1,5.4,8.1
	Žlázy s vnitřní sekrecí		OVO:5.1,5.4,8.1
	Rozmnožování Pohlavní soustava	VMEGS Pandemie AIDS	
	Vývoj jedince	EV Geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy geonomu	OVO: 5.1,5.4,8.1 F Optické vlastnosti oka
	Genetika, dědičnost		OVO: 5.1,5.4
			OVO: 1.2,5.2,5.4 OVO: 5.3
			OVO: 5.4,7.2
		OVO: 1.3,5.1	
		OVO: 1.1,1.2,1.3	

<p>řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy - uvede základní způsoby ochrany - hodnotí na modelových příkladech správné a nesprávné jednání účastníků - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry 	<p>Člověk a životní prostředí</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p>	<p>EV Principy udržitelného rozvoje</p> <p>VMEGS Spolupráce v otázkách životního prostředí a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO</p>	<p>OVO: 7.4,1.4,3.3,4.4,4.3</p> <p>Z Využití přírodních zdrojů energie, globalizace</p> <p>Z Využití zdrojů a energií</p>
--	---	---	---

6.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Umožňuje žákovi poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Zároveň se vyučovací předmět realizuje v úzké koordinaci s dalšími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Dějepis, Výchova k občanství a ke zdraví, Výtvarná výchova). Zeměpis učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na Prvouku a na Vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ, v 6. - 7. ročníku a v 9. ročníku s časovou dotací 2 hodin, v 8. ročníku s časovou dotací 1 hodina. Realizace výuky nabízí široké uplatnění tradičních i méně tradičních metod, forem, technik technologií a postupů. Kromě frontální výuky s využitím tradičních zeměpisných pomůcek (glóbus, buzola, nástěnné a turistické mapy, atlasy, modely, videonahrávky, počítačové programy aj.) lze podle možností třídy uplatnit i interaktivní tabuli a další kooperační formy výuky ve dvojicích, skupinách i různé individuální formy výuky. K dalším využívaným formám patří i poznávací vycházky, výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

V 8. a 9. ročníku je realizována část očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova k občanství – Člověk, stát a hospodářství, Mezinárodní vztahy, globální svět.

Výuka směřuje zejména k:

- vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti);
- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody;

- získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity;
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- myšlení v evropských a globálních souvislostech;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- pochopení významu mezinárodních společenství, důležitosti vzájemné spolupráce včetně zajišťování obrany státu
- získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením;
- utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace;
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací. Následně samostatné vyhodnocování a zpracování informací a dat z tisku, internetu, příruček, odborných publikací a encyklopedií ve formě referátů vede žáky k propojování získaných vědomostí, hledání možných řešení a vyjádření vlastního názoru.

Veškerý soubor didaktických technik ve vyučovacím předmětu Zeměpis usiluje motivovat žáky pro další učení a směřuje zejména ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací. Žáci jsou současně vedeni k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých postojů, názorů a vědomostí. Z praktického hlediska jsou vedeni k utváření pozitivního vztahu ke společenskému a pracovnímu prostředí, k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu. Do vyučovacích předmětů jsou začleněna veškerá průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů Zeměpis

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí, podporujeme osobní aktivní přístup (zájem o turistiku) - učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů - učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti - učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu - učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivit a
--------------------	--

	<p>využívat je k dalšímu učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky - umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry - uplatňujeme individuální přístup k žákovi - motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení - při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace - učíme trpělivosti, povzbuzujeme - získané poznatky propojujeme se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, aby žák získal ucelenější představu o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit, řešení problémů ukazujeme na modelových příkladech - učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů - učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života - učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů - podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů - podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporujeme v rámci možností školy využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů - učíme, jak některým problémům předcházet - průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají - pojmenováváme podstatné lokální, regionální a globální problémy, s žáky o nich diskutujeme a pomáháme žákům s jejich řešením
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace, k naslouchání a respektování názorů druhých

	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty - podporujeme kritiku a sebekritiku - učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky - vedeme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel chování na mimoškolních akcích
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů - učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce - rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - podporujeme vzájemnou pomoc žáků - netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí - vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti - vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím - vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí - netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích - důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s pomůckami, počítačem, pravidla chování ve škole, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, měření a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat - v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky i techniku - podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka - seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování - vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků - při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí - různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií, motivujeme žáky ke zkoumání přírody a geografických jevů s využitím online aplikací, digitálních map a navigací, digitalizovaných geografických reálií - vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy - vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení geografických jevů - klademe důraz na to, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály, výstupy z měření, zpracovaná data a záznamy o použitých zdrojích ukládali žáci vhodným způsobem umožňujícím další využití při vzdělávání

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Zeměpis

1. GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

1.1 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

1.2 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

2. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

2.1 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

2.2 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

2.3 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

3. REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

3.1 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

3.2 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a hranice jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a modelových států

3.3 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

4. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

4.1 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace

- 4.2 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- 4.3 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- 4.4 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- 4.5 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- 4.6 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 5.1 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- 5.2 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- 5.3 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

6. ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 6.1 vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- 6.2 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- 6.3 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- 6.4 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a jejich hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- 6.5 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

7. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 7.1 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- 7.2 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- 7.3 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

Zeměpis – 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy - uvede tělesa patřící do sluneční soustavy, vyjmenuje planety - vyhledá základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech - uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky - vyhledá jaké přirozené družice má naše Země, uvede základní údaje o Měsíci a jaké pohyby Měsíc vykonává - uvede hlavní mezníky v dobývání vesmíru, zhodnotí, jak ovlivňují dnešní život <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi 	<p>Vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - vesmír a hvězdy - Slunce a sluneční soustava - planety, planetky, komety - tvar a rozměry Země - pohyby Země - pohyb okolo osy, pohyb okolo Slunce - Měsíc - přirozená družice Země - vývoj o poznání vesmíru, počátky výzkumu vesmíru <p>Globus a mapa</p> <ul style="list-style-type: none"> - globus, mapa - mapy - měřítko, druhy map, obsah map - rovnoběžky, poledníky - určování zeměpisné polohy - čas na zeměkouli 	<p>EV Základní podmínky života</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Sociální rozvoj - Komunikace, kooperace</p> <p>MuV Kulturní diference; multikulturalita</p>	<p>OVO: 2.1</p> <p>M Geometrie v rovině a prostoru, úhlové jednotky</p> <p>F Látky a tělesa, pohyb těles, síly, vesmír</p> <p>F Vesmír, elektrické a světelné děje</p> <p>D Nejstarší civilizace, křesťanská a středověká Evropa, starověké a středověké představy o vesmíru a sluneční soustavě</p> <p>OVO: 1.1, 1.2</p> <p>M Závislosti, vztahy a práce s daty; číslo a proměnná: desetinná čísla, zlomky, procenta, měřítko map a</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede časová pásma a přechody datové meze na Zemi (ukáže na mapě, globu) - pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice; určí význam vybraných mapových značek - určí světové strany - zorientuje turistickou mapu - vyhledává informace z různých zdrojů dat - vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry - popíše vnitřní stavbu Země, vyjmenuje základní části oceánského dna - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, vyjmenuje podnebné pásy - vysvětlí pojmy: moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov; na mapě ukáže světové oceány, studené a teplé mořské proudy - vyjmenuje činitele, které se podílejí na vzniku půdy, uvede, jak půdy rozdělujeme - popíše vznik a složení půdy 	<ul style="list-style-type: none"> - výškopis, polohopis - světové strany - odhadne vzdálenost a výšku v terénu 1. Krajinná sféra - krajinná sféra - litosféra - stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, - atmosféra - počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře - hydrosféra - pohyby mořské vody, voda v oceánu, vodstvo na pevnině - řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce a podpovrchová voda - pedosféra - složení půdy, půdní typy, půdní druhy, význam půdy a nebezpečí, která půdu ohrožují 	<p>VMEGS Důsledky globálních vlivů na životní prostředí</p> <p>MeV Všechny tematické okruhy</p> <p>EV Změny v krajině (krajinu dříve a dnes)</p> <p>MeV sledování a vyhodnocování předpovědi počasí</p> <p>EV Základní podmínky života (voda), mořské ekosystémy</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá: hlavní světové námořní obchodní trasy</p> <p>EV Vodní ekosystémy, vztah člověka k prostředí hydrosféry</p>	<p>plánů; geometrie v prostoru ICT – vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací</p> <p>OVO: 7.1, 7.2, 7.3 2.3, 2.4</p> <p>Př Neživá příroda, vznik a stavba Země, nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, vývoj zemské kůry</p> <p>Z Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Ch Směsi: vzduch</p> <p>Ch Směsi: voda</p> <p>F Mechanické vlastnosti tekutin</p> <p>D Nejstarší civilizace, počátky nové doby: vývoj mořeplavby</p>
--	--	--	---

<p>- posoudí význam humusu v půdě - rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem</p> <p>- vyjmenuje vegetační pásy na Zemi – u každého posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů</p> <p>Žák: - vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry, rozliší jednotlivé části krajinné sféry -určí, které sféry jsou nejvíce ovlivněny činností člověka - uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sférám, (aplikuje tyto poznatky při hodnocení přírodních jevů a ukazatelů při terénních geografických cvičeních)</p> <p>Žák: - posoudí, jak přírodní podmínky ovlivňují rozmístění lidí na Zemi - rozlišuje obyvatelstvo podle věku, ras, náboženství a používaných jazyků</p>	<p>- biosféra - tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropická oblast, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry, život v mořích a oceánech, výškové stupně rostlinstva</p> <p>Společenské a hospodářské prostředí Obyvatelstvo - sídla - obyvatelstvo světa a jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva na Zemi</p>	<p>EV Základní podmínky života (půda)</p> <p>VDO Občan a občanská společnost a stát: odpovědnost k ochraně biosféry a životního prostředí</p> <p>VMEGS Analýza globálních vlivů na biosféru a na životní prostředí</p> <p>EV, VMEGS Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá: vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí</p> <p>MuV – Lidské vztahy</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: orientace na politické mapě světa</p>	<p>Př Neživá příroda: půdy</p> <p>Z Globalizace: významné globální a společenské problémy Př Snižování biodiverzity a krajinné diverzity</p> <p>D Průběžně napříč tématy: vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí v dějinách</p>
--	---	---	--

<p>- vysvětlí pojem hospodářství a zná jeho složky</p> <p>- vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou výrobou zemědělství</p> <p>- zhodnotí, jaké výrobky se vyrábí v jednotlivých průmyslových oborech, jaké nerostné suroviny se ve světě těží a v jakých elektrárnách se vyrábí elektrická energie</p> <p>- uvede příklady jednotlivých služeb</p> <p>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>- vysvětlí pojem globalizace (výhody i nevýhody)</p> <p>- vyjmenuje a vysvětlí hlavní globální problémy světa</p> <p>- navrhne řešení těchto problémů</p>	<p>- lidské rasy, národy, jazyky</p> <p>- náboženství ve světě</p> <p>Světové hospodářství</p> <p>- světové hospodářství</p> <p>- zemědělství (rostlinná a živočišná výroba)</p> <p>- průmysl (těžební, zpracovatelský, energetický)</p> <p>- služby</p> <p>Životní prostředí</p> <p>Vlivy člověka a lidské společnosti na krajinu</p> <p>- lidé a životní prostředí</p> <p>- globalizace</p> <p>- globální problémy světa</p> <p>- ochrana životního prostředí</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <p>EV Základní podmínky života; Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: evropské krajiny</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP: udržitelný rozvoj společnosti, Vztah člověka k prostředí, životní styl, prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví</p>	<p>Př Základy ekologie, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území, praktické poznávání přírody</p> <p>OVO Vo: 5.3, 5.4, 5.5</p>
---	--	--	---

	Terénní geografická výuka - téma: Pohyb a orientace v místní krajině	VMEGS Objevujeme Evropu a svět: globální problémy lidstva MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení v oblasti životního prostředí	
--	--	--	--

Zeměpis – 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>- vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů</p> <p>- seřadí světadílů podle rozlohy, popíše polohu světadílů, s jakými světadílů sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy</p> <p>- na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera</p> <p>- vyjmenuje podnebné pásy, do kterých zasahuje daný světadíl, na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami</p> <p>- vyjmenuje vegetační pásy, do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu</p> <p>- na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin</p> <p>- zjistí a uvede počet obyvatel a</p>	<p>Geografie světadílů a oceánů</p> <p>- Světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový</p> <p>- Zeměpis světadílů</p> <p>- Afrika, Austrálie - poloha, rozloha</p> <p>- povrch a vodstvo</p> <p>- podnebí</p> <p>- rostlinstvo, živočišstvo</p> <p>- nerostné suroviny</p> <p>- obyvatelstvo</p> <p>- oblasti – Afriky, Austrálie</p> <p>- Polární oblasti – Arktida, Antarktida</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <p>VMEGS Globální vlivy na oběh hydrosféry</p> <p>VMEGS Orientace na obecně zeměpisné mapě Afriky, Austrálie a Oceánie, polárních oblastí a politické mapě Afriky, Austrálie a Oceánie</p> <p>EV ochrana životního prostředí</p> <p>MuV Kulturní rozdíly: kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty; Etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>EV Přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>OVO: 2.2, 2.3</p> <p>D Historie objevování kontinentů</p> <p>OVO: 7.1, 7.2, 7.3</p> <p>Př Biologie rostlin; základy ekologie, porovnávání způsobu pěstování zemědělských plodin ve vyspělých a v málo rozvinutých zemích. Endemité. Problematika zavlečených rostlin a živočichů</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3</p>

<p>porovná rozmístění obyvatelstva - rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují - srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň - na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech</p> <p>Žák: - vyjmenuje státy Severní Ameriky, Střední Ameriky a Jižní Ameriky, vysvětlí, které oblasti Ameriky (a proč) říkáme Karibská oblast a Latinská Amerika - popíše polohu a povrch Ameriky, vyhledá na mapě nejdelší pohoří, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera, moře a oceány, které Ameriku obklopují - vyjmenuje podnebné a vegetační pásy Ameriky, uvede rostliny a živočichy typické pro jednotlivé pásy - vyhledá základní údaje o obyvatelstvu (původní obyvatelstvo, přistěhovalci, hustota obyvatelstva, významná sídla) - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin</p>	<p>Zeměpis světadílů – Amerika - členění amerického kontinentu - poloha, povrch, vodstvo - podnebí, vegetace - obyvatelstvo - nerostné suroviny - průmysl, zemědělství - USA, Kanada, Mexiko, Středoamerické země, Karibské státy, Andské státy, Brazílie, země Jižního rohu</p>	<p>VMEGS Regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje</p> <p>VMEGS Orientace na obecně zeměpisné a politické mapě a na tematických mapách v atlasu</p> <p>EV Přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví</p> <p>MuV Kulturní rozdíly: kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty; Etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>VDO Respektování kulturních,</p>	<p>D Počátky lidské společnosti, objevy a dobývání, počátky nové doby, kolonialismus a dekolonizace Afriky, Oceánie a polárních oblastí</p> <p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>Př Základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí; přeměna krajiny a využívání přírodních zdrojů v Americe</p> <p>D Nejstarší civilizace; objevy a dobývání, počátky nové doby: zámořské objevy ČJ Jazykové oblasti Aj English speaking countries (reálie v anglickém jazyce)</p> <p>D Modernizace společnosti, vznik USA, moderní doba: úloha amerických států ve světě</p>
--	---	---	---

<p>- vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny, uvede hlavní průmyslové oblasti a porovná hospodářskou vyspělost vybraných států</p> <p>- vyjmenuje a na mapě ukáže státy Severní a Latinské Ameriky, jejich hlavní města, využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států z hlediska přírodních i hospodářských podmínek</p> <p>Žák:</p> <p>- vyhledá rozlohu největšího světadílu, krajní body asijské pevniny</p> <p>- na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky (uvede, do kterých oceánů se vlévají)</p> <p>- vyjmenuje podnebné pásy, vysvětlí pojem: monzun; uvede které oblasti Asie monzun nejvíce ovlivňuje</p> <p>- vyjmenuje vegetační pásy, uvede typické rostliny a živočichy každého pásu</p> <p>- porovná počet obyvatel Číny s ostatními státy Asie, uvede nejrozšířenější náboženství</p>	<p>Zeměpis světadílů – Asie</p> <p>- Asie – největší světadíl</p> <p>- poloha, povrch, vodstvo</p> <p>- podnebí</p> <p>- vegetace</p> <p>- obyvatelstvo</p> <p>- nerostné suroviny</p> <p>- průmysl, zemědělství</p> <p>- regiony Asie</p>	<p>etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství, jazyky)</p> <p>VMEGS Orientace na obecně zeměpisné a politické mapě a na tematických mapách v atlasu</p> <p>EV Přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví</p> <p>MuV Kulturní rozdíly: kulturní tradice,</p>	<p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>Př Základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí: přeměna krajiny a využívání přírodních zdrojů</p>
--	---	--	---

<p>- na mapě ukáže významná naleziště nerostných surovin</p> <p>- uvede významné hospodářsky pěstované rostliny a hlavní průmyslové oblasti</p> <p>- vyjmenuje oblasti, na které lze Asii rozdělit, uvede, které státy do oblasti patří a co je pro danou oblast typické z hlediska přírodních i hospodářských podmínek</p>		<p>zvyky, náboženství, hodnoty; Etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p> <p>VDO Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství, jazyky)</p>	<p>D Počátky lidské společnosti; objevy a dobývání</p>
---	--	---	--

Zeměpis – 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na mapě ukáže hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy, odhadne rozlohu a členitost Evropy (porovná s ostatními světadíly) - na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, veletoky a další významné řeky, jezera, ledovce, průlivy a průplavy - vyjmenuje podnebné pásy do kterých Evropa zasahuje, porovná množství srážek a teploty v těchto pásech - vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše - na mapě vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované rostliny a vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy - vyhledá počet obyvatel, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny, vysvětlí pojmy: migrace, urbanizace, aglomerace - zjistí, uvede, kterými oblastmi 	<p>Zeměpis světadílů – Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha Evropy - pohoří, nížiny a vodstvo - podnebí Evropy - rostlinstvo a živočišstvo - nerostné suroviny, průmysl, zemědělství - obyvatelstvo a osídlení Evropy - doprava - cestovní ruch - ekonomické a vojenské organizace v Evropě - Střední Evropa - Severní Evropa - Západní Evropa - Jižní Evropa - Východní Evropa - JV Evropa (státy bývalé Jugoslávie) - evropské Rusko a státy bývalého Sovětského svazu 	<p>VMEGS Orientace na obecně zeměpisné a politické mapě a na tematických mapách v atlasu; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané: evropské jazykové a kulturní okruhy</p> <p>EV Přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví</p> <p>OSV Osobnostní rozvoj: rozvoj schopností poznávání, kreativita</p> <p>MuV Kulturní rozdíly: kulturní tradice, zvyky, náboženství, hodnoty; Etnický původ: různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa</p>	<p>OVO: 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>Př Základy ekologie: organismy a prostředí; ochrana přírody a životního prostředí: přeměna krajiny a využívání přírodních zdrojů</p> <p>D Počátky lidské společnosti; nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, Křesťanství a středověká Evropa; objevy a dobývání. Počátky nové doby; modernizace společnosti; moderní doba; rozdělený a integrující svět: evropský integrační proces, historické reminiscence, vývoj po druhé světové válce</p> <p>Vo Mezinárodní vztahy, globální svět: evropská integrace</p>

<p>Evropy se přepravuje nejvíce zboží (a jakými dopravními prostředky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - na mapě vyhledá hlavní turistická centra Evropy - uvede ekonomická a vojenská uskupení v Evropě - vyjmenuje (na mapě ukáže) všechny evropské státy, uvede jejich hlavní města a na základě získaných znalostí (vlastních zkušeností) charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských podmínek		<p>VDO Respektování kulturních, etnických a jiných odlišností (lidské rasy, náboženství, jazyky)</p> <p>VMEGS Evropské regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>VMEGS Orientace na obecně zeměpisné a politické mapě a na tematických mapách v atlasu</p>	
---	--	--	--

Zeměpis – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: poloha, tvar ČR - uvede typy reliéfu - vysvětlí jaký typ podnebí je v ČR a zhodnotí jeho využití v zemědělství - zná rozdíl mezi půdními typy a půdními druhy (porovná jejich využití a rozmístění) - vyjmenuje hlavní floristické oblasti a výškové stupně rostlinstva v ČR - vyhledá pomocí mapy chráněná území ČR - zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání - vysvětlí pojmy: porodnost, přírůstek obyvatelstva, stárnutí populace, urbanizace - rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity - zjistí, které národnosti a národnostní menšiny se vyskytují na území ČR - vyjmenuje kraje ČR, uvede významná sídla - uvede hlavní průmyslová odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny 	<p>ČR přírodní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, tvar - povrch a jeho členění - vznik a vývoj reliéfu, - podnebí - teploty a srážky, podnebné oblasti - vodstvo - půdy - rostlinstvo a živočišstvo - ochrana přírody ČR obyvatelstvo - základní údaje o obyvatelstvu - rozdělení obyvatelstva - sídla ČR hospodářství - výroba, obchod, služby - příjmy a výdaje státu 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě; Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa, evropské krajiny; Jsme Evropané: orientace na politické a obecné zeměpisné mapě Evropy a v atlasových tematických mapách České republiky.</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody; Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV Sociální rozvoj VMEGS Objevujeme Evropu a svět: naše vlast a Evropa: evropské a globální vlivy na rozvoj společenského prostředí v ČR MuV Etnický původ EV Vztah člověka k prostředí</p> <p>VMEGS Jsme Evropané: orientace v hospodářských tematických mapách ČR. EV Vztah člověka k prostředí</p>	<p>OVO: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p> <p>Vo Člověk ve společnosti: naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly; stát a právo: právní základy státu</p> <p>Př Neživá příroda: nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, půdy, geologický vývoj a stavba území ČR, podnebí a počasí ve vztahu k životu</p> <p>Př Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody ČR.</p>

<p>-rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu</p> <p>-uvede základní oblasti státních výdajů</p> <p>- porovná význam různých příkladů chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny</p> <p>- vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam, problémy</p> <p>- posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu</p> <p>- uvede příklady výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu</p> <p>Žák:</p> <p>- vyjmenuje kraje ČR</p> <p>- uvede polohu místního kraje v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy</p> <p>- uvede, se kterými regiony místní region sousedí</p> <p>- charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, vegetaci, podnebí) regionu a porovná je s přírodními podmínkami jiných krajů</p> <p>- rozlišuje základní správní kategorie</p>	<p>- průmysl - průmysl paliv a energetiky, hutnický p., strojírenský p., chemický p., p. stavebních hmot a spotřební p.</p> <p>- zemědělství - chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl</p> <p>- doprava - železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava</p> <p>- služby, rekreace a cestovní ruch</p> <p>- zahraniční obchod</p> <p>Kraje ČR</p> <p>- Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Liberecký kraj, Plzeňský kraj, Ústecký kraj, Karlovarský kraj, Králové-hradecký kraj, Pardubický kraj, Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj, Ostravsko-slezský kraj</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>VMEGS Jsme Evropané: význam dopravní polohy ČR v Evropě</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: postavení ČR ve světové síti cest. ruchu a služeb obyvatelstvu</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP: ochrana přírody a kulturních památek</p>	<p>OVO Vo: 3.7</p> <p>Př Základy ekologie: ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>OVO: 2.2, 2.3 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5</p> <p>OVO: 7.1, 7.2, 7.3</p> <p>OVO Vo: 4.2</p>
--	--	--	--

<p>v územním členění České republiky – instituce státní správy a územní samosprávy a uvádí příklady pravomocí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí sociálněekonomickou situaci v regionu (porovná s celkovou sociálněekonomickou situací v ČR) - zhodnotí na základě dostupných a osvojených znalostí postavení (význam) místního regionu v rámci státu a vzhledem k sousedním regionům <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa; - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států; - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Místní region</p> <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha - vztahy k okolním regionům - přírodní charakteristika - socioekonomická charakteristika <p>Politický zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, lidnatost - státní hranice - státní zřízení - správní členění - způsob vlády - stupeň rozvoje států světa - mezinárodní politické organizace a seskupení - obrana státu - ohniska neklidu v současném světě - zahraniční mise 	<p>VDO Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech v ČR</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: orientace na politické mapě světa</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a stát: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MeV Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>OVO: 4.1., 4.2., 4.3, 4.4., 4. 5, 4.6</p> <p>OVO Vo: 5.2</p>
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> -posoudí význam zahraničních misí pro řešení problémů v některých regionech světa - rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - rozdělí státy světa podle stupně hospodářského rozvoje - uvede mezinárodní politické organizace a seskupení, jejichž součástí je i ČR, zhodnotí jejich význam -popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu - uvede ohniska neklidu v současném světě, objasní hlavní příčiny konfliktů - porovná přírůstek obyvatelstva v různých oblastech světa -vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva, uvede pravděpodobný budoucí vývoj - porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi - vysvětlí pojmy: migrace, imigrace, emigrace - rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků - vyjmenuje nejvýznamnější náboženství ve světě - rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity 	<p>Obyvatelstvo - sídla</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světa a jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva na Zemi - územní pohyb obyvatelstva - lidské rasy, národy, jazyky - náboženství ve světě - struktura obyvatelstva - městská sídla - proces urbanizace - územní struktura měst 	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: klíčové mezníky světové historie jako východiska pro vyspělost jednotlivých oblastí světa</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: příčiny a důsledky politických, náboženských, hospodářských a kulturních rozporů</p> <p>MuV Lidské vztahy</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: orientace na politické mapě světa</p> <p>OSV Sociální rozvoj</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí: příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace jevů a procesů</p> <p>MuV Kulturní diference; Etnický</p>	<p>OVO: 4.1., 4.2</p> <p>D Křesťanství a středověká Evropa</p>
---	--	---	--

<p>- porovná venkovská a městská sídla, jejich význam v minulosti a dnes - vysvětlí pojmy: urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole, - uvede konkrétní příklady států, ve kterých s těmito městskými sídly setkáváme - vysvětlí pojem: územní struktura měst; objasní, jakou úlohu plní různé části města</p> <p>Žák:</p> <p>- rozliší a zhodnotí hlavní skupiny hospodářské činnosti - vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi, uvede příklady těchto oblastí</p> <p>- posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami státního hospodářství - vyjmenuje různé typy zemědělství - uvede, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme, vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin, uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat a zhodnotí</p>	<p>Světové hospodářství</p> <p>- světové hospodářství</p> <p>- jádrové a periferní oblasti</p> <p>- zemědělství - pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat - rybolov a lesní hospodářství - těžba nerostných surovin - energetika a těžký průmysl, spotřební průmysl - úloha dopravy v hospodářství - železniční, silniční, letecká, vodní a potrubní doprava a doprava informací - služby obyvatelstvu - cestovní ruch - hlavní oblasti</p>	<p>původ: územní aspekty</p> <p>MuV Kulturní diference; Etnický původ: územní aspekty, Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy ŽP; Vztah člověka k prostředí</p> <p>EV Ekosystémy: lidské sídlo – město – vesnice; umělý ekosystém; kulturní krajina VMEGS Objevujeme Evropu a svět: orientace v tematických mapách, grafech a ve statistických tabulkách světového hospodářství</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: porozumění historickým a politickým událostem, které ovlivňovaly vývoj světa VMEGS Objevujeme Evropu a svět: vývoj a mezníky světového zemědělství</p>	<p>D Počátky lidské společnosti, význam zemědělství pro rozvoj lidské společnosti OVO: 4.3, 4.4</p>
--	---	--	---

<p>jejich význam v různých částech světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá, uvede hlavní rybolovné oblasti - na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu - vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam (výhody, nevýhody), rozvoj dříve a dnes - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - na mapě ukáže hlavní oblasti cestovního ruchu - vysvětlí pojmy: import, export - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě - hodnotí postavení ČR v mezinárodním obchodu - srovnává rozdíly v hospodářském potenciálu největších hospodářských center (USA, EU, Japonsko, Čína) 	<p>cestovního ruchu, UNESCO</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní obchod - hl. hospodářské organizace ve světě 	<p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP: průmysl a ŽP, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti, hospodaření s odpady</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: globální ovlivnění společenského a hospodářského vývoje rozvojem dopravy</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: předpoklady a ukazatele globalizace mezinárodního obchodu</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí: udržitelný rozvoj společnosti</p>	<p>Př Základy ekologie: organismy a prostředí</p> <p>OVO: 5.1., 5.2., 5.3 2.3,2.4</p>
---	---	---	---

<p>- objasní pojem: krajina; uvede, čím je krajina tvořena</p> <p>- vysvětlí pojmy: přírodní a kulturní krajina; uvede vnitřní a vnější činitele, které krajinu utvářejí</p> <p>- uvede hlavní lidské činnosti, které se nejvýznamněji podílejí na přeměně krajiny</p> <p>Žák:</p> <p>- vyjmenuje složky životního prostředí, rozliší životní prostředí z hlediska kvality</p> <p>- uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do životního prostředí</p> <p>- rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby nerostných surovin, zdůvodní nutnost chránit zdroje pitné vody před znečištěním</p> <p>- objasní, které faktory se podílejí na ohrožení půdy v krajině a proč dochází k pustnutí krajiny</p> <p>- doloží, jak průmyslová výroba a doprava ovlivňují ovzduší, vysvětlí pojmy: imise, emise, kyselá dešť, skleníkový efekt</p> <p>-objasní faktory znečišťování a snižování zásob vody na Zemi</p>	<p>Krajina, příroda a životní prostředí</p> <p>- krajina součástí přírody</p> <p>- přírodní krajina</p> <p>- kulturní krajina</p> <p>- životní prostředí lidské společnosti</p> <p>Vlivy člověka a lidské společnosti na krajinu</p> <p>- lidé a životní prostředí</p> <p>- přírodní zdroje</p> <p>- půdy a životní prostředí</p> <p>- vzduch a životní prostředí</p> <p>-voda a životní prostředí</p>	<p>EV Základní podmínky života; Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: evropské krajiny</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP: udržitelný rozvoj společnosti, Vztah člověka k prostředí, životní styl, prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví</p> <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět: globální problémy lidstva</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení v oblasti životního prostředí</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení v oblasti životního prostředí</p>	<p>Př Základy ekologie, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území, praktické poznávání přírody</p> <p>OVO Vo: 5.3, 5.4, 5.5</p> <p>OVO: 7.1., 7.2., 7.3.</p> <p>Př Praktické poznávání přírody</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede, ukáže, kterými prvky je tvořena místní krajina - objasní, které faktory se podílejí na ohrožení místní krajiny - navrhne, jakým způsobem se lze bránit proti poškozování krajiny - na konkrétních příkladech doloží, jak narušené životní prostředí negativně působí na zdraví člověka - vyjmenuje příklady nejzávažnějších globálních problémů současnosti, vysloví na ně svůj názor, popíše jejich příčiny i důsledky pro život lidstva - porovná klady a zápory některých projevů globalizace - uvede příklad lokálního problému a navrhne způsob jeho řešení, uvede, jakými konkrétními způsoby se lidé, mezinárodní organizace, nevládní organizace a instituce podílejí na ochraně životního prostředí - uvede příklady chráněných území v ČR - vysvětlí pojem: živelní pohroma; uvede příklady živelních pohrom - uvede hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom - uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu - uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla 	<p>Terénní geografická výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - téma – Krajina a životní prostředí <p>Působení životního prostředí na člověka a lidskou společnost, ochrana životního prostředí</p> <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí a naše zdraví - světové ekologické problémy - ochrana životního prostředí - moderní ochrana přírody <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <ul style="list-style-type: none"> - živelní pohromy - opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	<p>OSV Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita, Sociální rozvoj, Komunikace, Kooperace</p> <p>VDO Občan, občanská společnost a stát: odpovědnost za rozvoj a ochranu životního prostředí</p> <p>EV Vztah člověka k prostředí</p>	<p>OVO: 7.3</p> <p>Vz Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>
---	---	--	--

6.7. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

6.7.1. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu. Důležité je motivační hodnocení žáků, které je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova je členěna do tří základních, na sebe navazujících etap, ty se meziročníkově prolínají. První etapa zahrnuje 1. – 3. ročník, druhá 4. - 5. ročník a třetí 6. – 9. ročník.

V každém ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení, lyžování, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v Tv, organizace při Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Podle zájmu žáků lze organizovat lyžařský výcvik napříč ročníky. Z organizačních důvodů může výuka probíhat koedukovaně s respektováním bezpečnosti při některých pohybových činnostech.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova prolínají vzdělávacím obsahem celého předmětu Tělesná výchova, proto nejsou v tabulce uvedeny.

Základy bruslení a lyžování jsou realizovány dle podmínek školy.

Výuka plavání je na základě rozhodnutí MŠMT od 1. 9. 2017 na ZŠ povinná, základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin, v našem ŠVP je výuka plavání zařazena do 2. a 3. ročníku po 20 hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Kompetence k učení	- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, změř
--------------------	---

	<p>základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích</p> <ul style="list-style-type: none"> - učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím - učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty - učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině - učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní - učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a

	bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žáky ke zlepšování své kondice pohybem, k získávání informací o svých pohybových aktivitách prostřednictvím digitálních technologií a digitálních přístrojů, učíme je tyto informace interpretovat a porovnávat s předchozími výsledky - klademe důraz, aby žáci znali kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Tělesná výchova**1. stupeň****1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ, ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ A ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ****Očekávané výstupy (OVO) – 1. období**

žák

- 1.1 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- 1.2 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné v e skupině; usiluje o jejich zlepšení
- 1.3 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- 1.4 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- 1.5 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy (OVO) – 2. období

žák

- 1.6 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
  - 1.7 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
  - 1.8 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
  - 1.9 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
  - 1.10 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
  - 1.11 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
  - 1.12 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
  - 1.13 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy
  - 1.14 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
  - 1.15 orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
  - 1.16 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
  - 1.17 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.
3. V části C, kapitola 5.8.2 Tělesná výchova se v Činnostech ovlivňujících úroveň

2. stupeň

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy (OVO)

- 2.1 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- 2.2 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- 2.3 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- 2.4 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- 2.5 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

3. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy (OVO)

- 3.1 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- 3.2 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky jejich možné příčiny

4. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy (OVO)

- 4.1 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- 4.2 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- 4.3 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- 4.4 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- 4.5 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- 4.6 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- 4.7 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova**1. etapa 1. – 3. ročník**

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy-komunikace v Tv</p>		<p>OVO: 1.1, 1.4</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.4.</p> <p>OVO: 1.5</p> <p>OVO: 1.1, 1.4, 1.5</p>

<p>- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti</p> <p>- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv</p> <p>jedná v duchu fair-play</p> <p>- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>umí přihrávky jednoruč a obouruč</p> <p>nacvičuje vybíjenou</p> <p>- zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti</p> <p>je schopen soutěžit v družstvu</p> <p>umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji</p> <p>- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo</p> <p>- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>- zná techniku hodů míčkem</p> <p>- zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami</p> <p>- nacvičí správnou techniku skoku z místa</p>	<p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při tělesné výchově, pravidla zjednodušených osvojujících pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p>		<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.5</p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - učí se šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce – kotouly, stoj na hlavě apod. - provádí přitahování do výše čela na hrazdě - naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s dětských aerobikem - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou - zvládne techniku jednoho plaveckého stylu - provádí skoky do vody 	<p>Základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání</p> <p>Základy bruslení a lyžování</p>		<p>OVO: 1.2, 1.4, 1.5</p> <p>OVO: 1.1, 1.4</p> <p>OVO: 1.16,1.17</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5</p>
--	--	--	--

2. etapa 4. – 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu <ul style="list-style-type: none"> - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny <ul style="list-style-type: none"> - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní -zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy-komunikace v Tv</p>		<p>OVO: 1.7, 1.12, 1.13</p> <p>OVO: 1.6, 1.8, 1.9</p> <p>OVO: 1.12</p>

<p>- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě</p> <p>- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti</p> <p>- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv</p> <p>jedná v duchu fair-play</p> <p>- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti, provádí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink</p> <p>- rozlišují míč na basketbal a volejbal</p> <p>- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem</p> <p>- nacvičuje střelbu na koš</p> <p>- nacvičuje přehazovanou</p> <p>- zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi</p>	<p>Bezpečnost při sportování</p> <p>základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových aktivit</p> <p>Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových aktivit</p>		<p>OVO: 1.6, 1.9, 1.11</p> <p>OVO: 1.6, 1.8, 1.10, 1.13</p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu uběhne 400 m a 800 m - zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - šplhá na tyči - zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě - provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk - zvládá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - provádí cvičení na švédské bedně 	<p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p>		<p>OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.11, 1.14, 1.15</p>
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky -provádí kondiční cvičení s plnými míči - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky 	<p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Základy bruslení a lyžování</p>	<p>EV Utváření zdravého životního stylu</p>	<p>OVO: 1.6, 1.7, 1.10, 1.14, 1.15</p>
---	--	---	--

3. etapa 6. – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny 	<p>Atletika</p> <p>Běh vytrvalostní, běh přes nízké překážky</p> <p>Skok daleký</p> <p>Skok vysoký - zlepšování</p> <p>Hod granátem</p> <p>Vrh</p>		<p>OVO: 2.3, 3.2, 4.2, 4.5, 4.1</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá cvičební prvky na hrazdě i kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky 	<p>Gymnastika – základy gymnastiky</p> <p>Hrazda – výmyk, toč jízdmo, toč vzad</p> <p>Kruhy - překot vzad</p> <p>Trampolína - skoky</p> <p>Švédská bedna naděl - kotoul, roznožka</p> <p>Šplh - bez přírazu, s obměnami</p> <p>Rytmická a kondiční gymnastika- polkový krok</p>		<p>OVO: 2.3, 3.2, 4.1, 4.2, 4.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků 	<p>Sportovní hry - míčové</p>		<p>OVO: 2.1, 2.3, 2.5, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) - uplatňuje v modelových situacích základní způsoby přežití v přírodě 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>Přežití v přírodě</p>		<p>OVO: 2.4, 2.5, 3.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7</p>
		EV Vnímavý a citlivý přístup k přírodě	OVO: 2.1, 2.3, 2.5, 3.1, 3.2, 4.2, 4.5

<p>- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti uplatní i při hře lední hokej</p> <p>- zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost, provede ošetření lyží, 1. pomoc při úrazu</p> <p>- ukáže jednoduché prvky při jízdě</p> <p>- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p>	<p>Bruslení – Lední hokej, hra Lyžování 1. pomoc, jednoduché prvky – pluh, základní oblouky</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>EV Ochrana přírody při masových sportovních akcích</p>	<p>OVO: 2.1, 2.5, 3.1, 4.1, 4.2, 4.5, 4.6, 4.7</p> <p>OVO: 2.1, 2.2, 2.4, 2.5</p>
---	--	---	---

6.7.2. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Obor vzdělávací oblasti Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví – přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Ve svém obsahu a kompetencích bezprostředně navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Především pak na poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, na dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení. Rozvíjí další potřebné kompetence s využitím nových poznatků o přírodě, člověku vztazích mezi lidmi atd. Učí ho proto dívat se na vlastní činnosti z hlediska potřeb dospívajícího jedince i z hlediska životních perspektiv a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví je povinným předmětem pro žáky 2. stupně základní školy. Je realizována s jednohodinovou dotací v 6. – 9. ročníku s tím, že v 8. a 9. ročníku je využita DČD v počtu 1 hodina. V předmětu Výchova ke zdraví se dají využít všechny metody a formy práce, např.: frontální, skupinová, samostatná práce, vytváření projektů, modelování situací, diskuse atp.

Výuka předmětu Výchova ke zdraví směřuje k:

- vnímání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými lidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna všechna průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - podněcuje žáky k zájmu o řešení a objevování nových věcí - vede žáky ke spolupráci při plnění úkolů, vybízí je k aktivitě a vhodně je motivuje - pomáhá žákům s výběrem vhodných pomůcek a publikací - má stále na zřeteli individuální vztah žáka k učení a využívá vhodných povzbuzujících hodnocení - zadává úkoly, které vyžadují samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů - zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují a vzájemně hledají cestu ke správnému řešení - umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce (např. nástěnky, prezentace,) - vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech - vhodně zvolenými otázkami nebo pracovními úkoly směřuje žáky k pochopení souvislostí - propojuje konkrétní situace z běžného života s poznatky z různých vzdělávacích oblastí - umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení - umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory - vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních - umožňuje žákům zhodnotit úspěšnost dosaženého cíle - sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok podle individuálních schopností - vede žáky k sebehodnocení
--------------------	---

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - společně s žáky formuluje cíl činnosti + vyhodnotí činnost. - klade otevřené otázky, - zadává problémové úlohy, - vybízí žáky, aby kladli otázky - zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů - pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - důsledně vyžaduje dodržování pravidel. - umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení. - sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok, vede žáka k sebehodnocení - vytváří vhodnou atmosféru k navození problému. - zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků - vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu - zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují - pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok - ve výuce reflektuje společenské i přírodní dění - zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami - důsledně vyžaduje dodržování pravidel
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - dává prostor pro logické vyústění písemného i mluveného projevu - volí správná slovní spojení - vybízí žáky, aby vhodně komunikovali - ve vybraných situacích žakovské odpovědi nekomentuje, posouzení nechá na žácích samotných - drží se tématu - nabádá k formulaci a zpřesňování myšlenek - používá spisovného jazyka

	<ul style="list-style-type: none"> - ve vhodných situacích navazuje neformální atmosféru - udržuje oční kontakt - nechá žáka domluvit - kladením vhodných dotazů pozitivním způsobem usměrňuje dialog - věnuje pozornost nonverbální komunikaci - respektuje individualitu žáků v komunikaci se spolužáky a schopnost veřejně vystupovat - vytváří modelové situace - zdůrazňuje důležitost osobního kontaktu - dbá na vhodnou volbu způsobu komunikace - ověřuje si, zda chápe názor, sdělení správně - upřesňuje svá tvrzení, když vidí, že nebyl pochopen - neodsuzuje druhé za jejich názor - upozorňuje žáky na chyby v komunikaci
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k samostatné práci ve skupině, vytváří podmínky pro nabývání pozitivních osobnostních rysů, efektivních sociálních dovedností a morálně hodnotných postojů - pochvalou podporuje žáka k vytváření kladného sebehodnocení a sebeúcty, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k respektování názoru druhých lidí - vybízí žáky k vytváření správného žebříčku hodnot - seznamuje žáky s pravidly chování ve společnosti, se školním řádem a důsledně dbá na jejich dodržování - odmítá projevy xenofobie, rasismu a nacionalismu - netoleruje agresivní, hrubé a vulgární projevy - využívá vzniklých situací k uplatnění výchovných opatření - kázeňské přestupky řeší individuálně - monitoruje chování žáků, jejich vztah k pořádku, majetku a včas přijímá účinná opatření - v hodnocení žáka uplatňuje především pozitivní motivaci - vede žáka ke správnému chápání principu zdravého životního stylu

	<ul style="list-style-type: none"> - vede žáky k přesnému respektování pokynů kompetentních osob - motivuje žáka k přijímání našeho kulturního (historického) dědictví - vede žáky k aktivní účasti na ochraně kulturního dědictví - vybízí k zapojení do sportovních a kulturních akcí
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - umožňuje žákům zhodnotit jejich schopnosti a výsledky vlastní práce i práce druhých - vede žáky k pečlivosti a důkladnosti při práci - sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok - vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech - důsledně vyžaduje dodržování pravidel - umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce - předkládá ve výuce v dostatečném počtu studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky)
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi - vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě - podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výchova ke zdraví

2. stupeň

1.1. respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)

vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

1.2. vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

1.3. usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

1.4. vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

- 1.5. dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- 1.6. uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- 1.7. projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- 1.8. samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- 1.9. optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- 1.10. v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování
- 1.11. dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- 1.12. vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- 1.13. projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit názory a pocity - umí zdůraznit zajímavosti a odlišnosti rodin jiných kultur - je tolerantní k druhému pohlaví - správně chápe role v rodině - je tolerantní k různým způsobům komunikace - zdokonaluje schopnost aktivně naslouchat - odmítá komunikaci ponižující jiného člověka <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si pozitiva i negativa životního stylu pro zachování zdraví - vyjadřuje své pocity v souvislosti s otázkami situace v rozvojových zemích - poznává sám sebe - odmítá negativní řešení konfliktů - vyjadřuje názory, pocity a postoje ke 	<p>RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>Rodina – postavení a role ženy a muže</p> <p>Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte</p> <p>Komunikace</p> <p>Komunikace v rodině</p> <p>Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých</p> <p>Modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností</p> <p>Kamarádství, přátelství, láska</p> <p>ROZVOJ OSOBNOSTI</p> <p>Duševní a tělesné zdraví</p> <p>Vyrovnávání se s problémem (únik) – úvod</p>	<p>OSV Poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>VDO Občanská společnost, občan, občanská společnost a stát</p> <p>Muv Lidské vztahy, multikulturalita</p> <p>OSV Psychohygienu, komunikace</p>	<p>OVO: 1.1,1.2,1.5,1.9</p> <p>OVO: 1.4,1.8,1.9</p>

<p>krizovým situacím - odmítá šikanu - překonává strach při řešení krizových situací - rozvíjí vlastní empatii</p> <p>- plánuje správný režim dne - chápe nezastupitelnost pohybových aktivit v péči o zdraví člověka</p>	<p>OSOBNÍ BEZPEČÍ</p> <p>Způsoby chování v krizových situacích – šikanování, deviantní osoby</p> <p>Způsoby chování při pobytu v různých prostředích</p> <p>Dětská krizová centra, linky důvěry</p> <p>Zdokonalování nácviku komunikace s linkou důvěry a jinými specializovanými službami</p> <p>Beseda s policistou</p> <p>PÉČE O ZDRAVÍ, OSOBNÍ HYGIENA, REŽIM DNE</p> <p>Osobní hygiena, intimní hygiena chlapců</p> <p>Odívání – různé příležitosti a činnosti</p> <p>Režim dne – vedení záznamu o čase stráveném u TV, videa a PC a jeho srovnání s časem věnovaným pohybu</p> <p>Volný čas – diskuse</p>	<p>Muv Etnický původ</p> <p>OSV Kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednost</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>	<p>OVO: 1.5,1.9,1.12,1.13</p> <p>OVO: 1.3,1.4,1.7,1.8</p>
---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - vnímá význam výživy v životě dítěte - uvědomuje si přednosti a slabiny svého stravování - sestavuje vhodný jídelníček 	<p>ZDRAVÁ VÝŽIVA</p> <p>Vliv výživy na zdravotní stav lidí</p> <p>Výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu</p> <p>Způsoby technologie zpracování jednotlivých druhů potravin ve vztahu ke zdravé výživě</p> <p>Sestavování jídelníčku</p> <p>Hodnocení jídelníčku v rodině a ve školní jídelně z hlediska zásad zdravé výživy</p> <p>Recept na přípravu jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Mev Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>OVO: 1.3,1.4,1.7,1.8</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity, chápe důvody změny nálad - umí jednat s vrstevníky opačného pohlaví, s rodiči a prarodiči - toleruje odlišné názory, dokáže se vžít do postojů rodičů - chápe důvody změn v hodnotové orientaci dospívajících - vnímá rozdíl mezi přátelstvím, láskou mateřskou a partnerskou - umí vyjádřit své názory, pocity, postoje k systému hodnot 	<p>SEXUÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Proměny člověka v období dospívání</p> <p>Vztahy mezi chlapci a děvčaty</p> <p>Sexuální zneužívání – pedofilie (viz. osobní bezpečí)</p>	<p>Muv Lidské vztahy, multikulturalita</p> <p>Mev Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV Sebepoznání a sebezpečí, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednost</p>	<p>OVO: 1.2,1.8,1.10?1.11</p>

<p>- zdůrazňuje negativa drogových závislostí</p> <p>- kriticky hodnotí reklamu, odsuzuje prodej tabákových a alkoholických výrobků nezletilým osobám</p> <p>- vnímá důsledky kouření, alkoholu a jiných drog – vznik nemocí člověka</p>	<p>PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK</p> <p>Pozitivní životní cíle a hodnoty</p> <p>Alkoholismus</p> <p>Kouření</p> <p>Propagace tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy</p> <p>Modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání</p> <p>Centra odborné pomoci</p>	<p>OSV Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Mev Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>OVO: 1.3,1.8,1.12, 1.13</p>
--	--	---	--------------------------------

Výchova ke zdraví – 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává sám sebe, hledá cestu k druhým lidem - vyjadřuje nesouhlas s nedodržováním pravidel v životních situacích - hledá kompromis ve vztazích a zaujímá stanovisko k nevhodným postojům lidí - vyjadřuje své pocity spojené s životem ve vlastní rodině <ul style="list-style-type: none"> - respektuje názory týkající se postižených lidí, zaujímá k nim stanovisko - chápe pocity a potřeby lidí - poznává sám sebe a hledá cestu k druhým lidem - rozvíjí etické vztahy k nemocným a zdravotně postiženým lidem - argumentuje, proč je každý za vlastní zdraví i zdraví ostatních odpovědný sám - vyjadřuje a vhodně formuluje své názory, hledá možná řešení a vede konstruktivní diskusi 	<p>RODINA</p> <p>rodina, práva a povinnosti, rodičovská zodpovědnost, domov, domácí pohoda, domácí násilí, rozvod, komunikace rodině, ekonomika, finance, rodinný rozpočet</p> <p>LIDSKÉ ZDRAVÍ</p> <p>zdraví, nemoc, dědičnost, způsob života, životní a sociální prostředí</p> <p>stres, hygiena, původci nemocí, význam očkování, prevence přenosu infekčních chorob</p> <p>život s handicapem</p> <p>hlavní zásady péče o zdraví</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát</p> <p>OSV Poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p>	<p>OVO: 1.1,1.2,1.3</p> <p>OVO: 1.7,1.8,1.9,1.12,1.13</p>

<ul style="list-style-type: none"> - toleruje odlišnosti stravování různých národů a kultur - hledá přednosti a nedostatky ve výživě - vyjadřuje své pocity spojené s por. výživou a nevhodnými strav. návyky - zaujímá stanovisko k různým názorům na výživové hodnoty potravy a zdravou výživu - vyhledává a třídí informace - odmítá propagaci návykových látek - chápe pocity a potřeby lidí se závislostí a umí jim nabídnout pomoc - vyjadřuje své pocity spojené se záludností drog a jejich vlivu na zdraví člověka - poznává sám sebe, hledá cestu k druhým lidem v otázkách prevence závislostí - hledá kompromis ve vztazích a zaujímá stanovisko k nevhodným postojům - vyjadřuje nesouhlas s nedodržováním pravidel v určitých situacích – doping, prodej a šíření drog (konflikt se zákonem) - hledá argumenty – vlastní odpovědnost za zdraví - odmítá fyzické i psychické násilí, vč. sexuálního zneužívání 	<p>ZDRAVÁ VÝŽIVA</p> <p>potrava, výživa</p> <p>energie, bílkoviny, cukry, tuky, vitamíny, minerály, denní příjem potravy</p> <p>pyramida výživy, obezita, mentální anorexie, bulimie, vegetariánství, veganství, makrobiotika</p> <p>hlavní zásady správné výživy</p> <p>PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK</p> <p>léčiva, přírodní a chemické látky, káva, alkohol, cigarety</p> <p>dělení drog</p> <p>škodlivost a vedlejší účinky dopingových látek na lidský organismus</p> <p>drogy a legislativa</p> <p>systém prevence drogové závislosti</p> <p>OSOBNÍ BEZPEČÍ</p>	<p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, poznávání lidí, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MuV Etnický původ</p>	<p>OVO: 1.3,1.8,1.12,1.13</p> <p>OVO: 1.3,1.8,1.12,1.13</p> <p>OVO: 1.1,1.2,1.3,1.5,1.9,1.13</p>
--	---	--	--

<p>- zdůvodňuje způsoby první pomoci v různých situacích</p> <p>- zaujímá stanovisko k názorům na nevhodné způsoby chování jedinců narušující osobní bezpečí a bezpečí druhých</p> <p>- vyhledává a třídí informace</p> <p>- rozumí vztahu mezi násilím, nebezpečím a ohrožením zdraví a života</p> <p>- analyzuje odlišnosti mezi bezpečnou a nebezpečnou situací</p> <p>- vyjadřuje své pocity spojené s dospíváním</p> <p>- poznává sám sebe a hledá cestu k druhým lidem</p> <p>- hledá kompromis ve vztazích s dospělými a vyjadřuje se ke vztahům mezi dospívajícími a dospělými</p> <p>- vhodně reaguje na názory dospívajících – tělesná krása, psychické změny</p> <p>- chová ostatní v úctě, respektuje jejich osobnosti</p> <p>chápe význam lidské reprodukce</p>	<p>agrese, adrenalinové sporty, nedodržování pravidel ve sportu, v silničním provozu</p> <p>šikana - rysy, varianty, typy, způsoby obrany, legislativa</p> <p>budování zdravého sebevědomí</p> <p>- dopravní předpisy a dopravní značení. sportovní ochranné pomůcky</p> <p>příčiny a formy sexuálního zneužití – prevence. důležitá telefonní čísla</p> <p>- vybavení domácí lékárničky</p> <p>- nácvik ošetření drobných poranění</p> <p>SEXUÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>savci, dospívání</p> <p>pohlavní orgány</p> <p>pohlavní buňky</p> <p>projevy tělesné zralosti, rozmnožování</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty a postoje, praktická etika</p>	<p>OVO: 1.3,1.10</p>
---	--	---	----------------------

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity spojené s odlišnostmi mezi lidmi nebo jinakostí lidí - poznává sám sebe a potřeby druhých lidí - hledá kompromis ve vztazích - řeší konflikty – v partnerství, manželství, rodičovství - vyjadřuje nesouhlas s nedodržováním pravidel vedoucí k nestabilitě rodinného soužití - přemýšlí nad ideálem partnera/ky, možným přechodem do manželství a rodičovství - zaujímá empatický postoj k dětem vyrůstajícím bez rodičů - využívá své možnosti v přispívání k dobrému soužití v rodině <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity spojené se změnou chování nemocného a zdravého člověka - poznává sám sebe a respektuje potřeby druhých - zaujímá pozitivní postoj k nemocnému člověku, nabízí mu pomoc a podporu - řeší situace vzniklé zátěží z péče o nemocné, chová se empaticky - zná své možnosti v přispívání 	<p>RODINA</p> <p>faktory ovlivňující stabilitu rodiny, předrodičovská etapa, rodičovská etapa, rodičovská etapa, sourozenecké konstelace, sňatek, konflikty v rodině</p> <p>LIDSKÉ ZDRAVÍ</p> <p>stádia chování nemocného člověka, léčebný režim, rekonvalescence, pacient, bolest, prevence nemocí, dieta, expirační doba léku, alternativní medicína,</p>	<p>VDO Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát</p> <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <p>OSV Poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	<p>OVO: 1.1,1.2,1.5,1.9</p> <p>OVO: 1.7,1.8,1.9,1.12,1.13</p>

<p>k udržení zdraví a prevence chorob</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity spojené s nezbytností zdravé výživy a zdravého způsobu stravování - respektuje potřeby druhých lidí při volbě určitého způsobu stravování, včetně způsobů alternativní výživy - odmítá nežádoucí způsob výživy - zaujímá tolerantní postoj k lidem s obezitou, podvýživou, chová se k nim empaticky - přispívá podle svých možností k udržení zdraví pomocí zdravé výživy a zdravého způsobu stravování <p>- vyjadřuje své pocity spojené s nebezpečím závislosti na drogách</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přesvědčivou argumentaci ústí k odmítnutí drogy - řeší situace vzniklé z důvodů vzniku závislosti, nabízí možné způsoby pomoci - přispívá podle svých možností k prevenci drogových závislostí - vyjadřuje své pocity při narušení osobního bezpečí jedince či skupiny <p>- dokáže řešit situace vzniklé z důvodu agresivity a násilí či mimořádné situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaujímá odmítavý postoj 	<p>fytoterapie, civilizační choroby</p> <p>ZDRAVÁ VÝŽIVA</p> <p>energetická hodnota stravy, standardizovaná denní spotřeba potravin, metabolismus, kalorie (kcal), jouly (J), kilojouly(kJ), podvýživa, hladomor, reklama, hygiena potravin</p> <p>PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK</p> <p>Geopolitické příčiny vzniku závislosti, návyk, toxikofilie, workoholismus, gamblerství, krize, pomoc v krizi, odmítnutí drogy, empatie, tolerance</p> <p>OSOBNÍ BEZPEČÍ</p> <p>agresivita, zločin, trestný čin,</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV Seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednost</p> <p>MuV Kulturní diference, etnický původ, multikulturalita</p>	<p>OVO: 1.3,1.4,1.7,1.8</p> <p>OVO: 1.3,1.8,1.12, 1.13</p> <p>OVO: 1.5,1.9,1.12,1.13</p>
---	---	--	--

<p>k domácímu násilí, šikaně a agresí - přispívá podle svých možností k prevenci násilí a poskytování první pomoci</p> <p>- vyjadřuje své pocity spojené s odlišnostmi v lásce a sexualitě - poznává sám sebe a potřeby druhých lidí - respektuje druhé lidi v oblasti lidské sexuality - hledá kompromis v postoji k jiné sexuální orientaci lidí - nesouhlasí ke konzumnímu vztahu k sexu a sexualitě, k sexuálním deviacím - zaujímá odpovědný postoj k plánovanému rodičovství, k nenarozenému a narozenému dítěti - poznává své možnosti v hledání lásky, toleranci a empatii v lidské sexualitě</p>	<p>trauma, formy agresivity, zlost, pocit uvolnění, delikt, delikvent, xenofobie, rasismus, domácí násilí, vandalismus, mimořádná událost, evakuace, evakuační zavazadlo, dominanta, dominantní, transport zraněného, letecká záchranná služba, horská služba</p> <p>LIDSKÁ SEXUALITA</p> <p>lidská sexualita, zamilovanost, pohlavní život, celibát, incest, homosexualita, lesbismus, transsexualismus, bisexualita, heterosexualita, identita, reprodukční zdraví, rizika předčasného těhotenství, rizika prostituce, deviace, úchylka, exhibicionismus, voyerismus, pedofie, fetišismus, sadismus, masochismus, onanie, plánované rodičovství, antikoncepce, pearl-index, kondom, prezervativ, pohlavní styk</p>	<p>MuV Kulturní diference</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>OSV Sebepoznání a sebezpečí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednost, hodnoty, postoje praktická etika</p>	<p>OVO: 1.1,1.3,1.10,1.11,1.13</p>
---	---	---	------------------------------------

6.8. UMĚNÍ A KULTURA

6.8.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Umožňuje žákům, aby aktivně projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a cítili rozdíl mezi uměleckou kvalitou a kýčem, ať už v oblasti umělecké či nonumělecké hudby. Snaží se je dovést k tomu, aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Hudební výchova

Hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v jednodinové týdenní dotaci. Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá v samostatné učebně určené pro její výuku. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně při mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.*

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu sémanticky a formálně analyzovat a vhodně a citlivě ji „interpretovat“.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou začleněna průřezová témata: Mediální a Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie - rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, poslechovými a hudebně pohybovými
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám - podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování - ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění - učíme se s nadhledem řešit různé problémové situace
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky porozumění hudbě - vedeme žáky k pochopení umění - učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů - vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi - prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury - učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních - respektujeme práci a roli ostatních

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech - vedeme žáky k chápání umělecké tvorby jako vyjadřování osobních prožitků i postojů v mnohotvárném světě - vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům - tvoříme uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem - při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí - učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby - různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti - pomáháme hudebně nadaným žákům
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - dáváme příležitost žákům při jejich reprodukčních, produkčních i vlastní tvorbě aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace a další dostupné programy - učíme žáky vyhledávat a sdílet zdroje hudebních děl i běžné produkce s důrazem na respekt k autorství a autorským právům - motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby či vlastních hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Hudební výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období (OVO)

žák

- 1.1 zpívá v jednohlase
- 1.2 rytmičuje a melodizuje jednoduché texty
- 1.3 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- 1.4 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- 1.5 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- 1.6 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

- 1.7 zpívá na základě v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- 1.8 orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- 1.9 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- 1.10 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- 1.11 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- 1.12 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- 1.13 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

2. stupeň

žák

- 2.1 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- 2.2 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- 2.3 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- 2.4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- 2.5 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- 2.6 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- 2.7 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

Hudební výchova - 1. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - vytleskává rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny <ul style="list-style-type: none"> - učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangl, hůlky, bubínek <ul style="list-style-type: none"> - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (ozvěna) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby 	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení souvislosti evropských kořenů - pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti <p>MuV Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách - učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy - rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti <p>MeV Vnímání autora mediálních sdělení</p>	<p>OVO: 1.1 , 1.2 , 1.3 , 1.4 , 1.5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku - seznámí se s varhanní hudbou - pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	<p>(pohybová improvizace)</p> <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		
---	--	--	--

Hudební výchova - 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - vytleskává rytmus podle říkadel a písní - zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - rozlišuje noty, pomlky, takty - doplní zpěv hrou na jednoduché hud. nástroje - zazpívá vybrané vánoční koledy <ul style="list-style-type: none"> - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola - užívá dětské hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> - pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje - pohybově vyjádří hudbu, zpěv s tancem 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) 	<p>MuV Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - tolerantní vztahy a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich kult., náboženskou příslušnost - tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého <p>MeV Vnímání autora mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření, hodnocení a kombinace slov, obrazů a zvuků 	<p>OVO: 1.1 , 1.2 , 1.3 , 1.4 , 1.5, 1.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		
---	--	--	--

Hudební výchova - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytleskává a taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - pojmenuje notovou osnovu, rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - naučí se zpívat vybrané písně a dbá na správné dýchání <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad - doprovází na rytmické nástroje <ul style="list-style-type: none"> - rozliší rytmus valčíku a polky, umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) - pohybově vyjádří hudbu 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby 	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost srovnávat evropské kultury - podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám - iniciuje zájem žáků o osobní vzory 	<p>OVO: 1.1 , 1.2 , 1.3 , 1.4 , 1.5, 1.6</p>

<p>- pozná B. Smetanu a A. Dvořáka - zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka - poslechem rozezná hudební nástroje - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní</p>	<p>(pohybová improvizace)</p> <p>Poslechové činnosti</p> <p>- kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</p>		
---	--	--	--

Hudební výchova - 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učí se další písně, dbá na správné dýchání, zná pojmy repetice, houslový klíč -napíše houslový klíč - rozlišuje délky not a zapíše je - pozná dynamická znaménka p, mf, f a použije je v písni - zná stupnici C dur (názvy not) <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovodí písně na rytmických nástrojích - rytmitizuje říkadla 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmitizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba 	<p>MuV Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímat sama sebe jako občana - utváření vztahu spol. k minoritním skupinám - pochopení jedinečnosti každého člověka a jeho individuální zvláštnosti <p>MuV Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská solidarita - vzájemné obohacování lidských kultur 	<p>OVO: 1.7 , 1.8 , 1.9 ,1.12 , 1.13 ,</p>

<p>- pohybově vyjádří hudbu, valčíkový krok</p> <p>- uvede nejdůležitější údaje o B. Smetanovi, názvy oper B. Smetany, zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast</p> <p>- seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka</p> <p>- poslouchá vybrané skladby</p> <p>- pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu</p> <p>- pozná opakující se téma v poslouchané skladbě</p>	<p>hudebního doprovodu, hudební hry)</p> <p>- grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <p>- taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)</p> <p>- pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace)</p> <p>- orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)</p> <p>Poslechové činnosti</p> <p>- kvality tónů</p> <p>- vztahy mezi tóny</p> <p>- hudební výrazové prostředky a hudební prvky</p> <p>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období)</p> <p>- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</p> <p>- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)</p> <p>- interpretace hudby (slovní vyjádření)</p>		
---	---	--	--

Hudební výchova - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení - pozná basový klíč - čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči - provede rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie - seznámí se s krajovými lidovými tanci - taktuje čtyřčtvrteční takt - vysvětlí původ státní hymny - pohybově vyjádří nálady - seznámí se s relaxací - umí jednoduché dvojhlasé písně - naučí se vybrané písně J. Uhlíře a k. Šípa 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, melodizace a stylizace, 	<p>MuV Etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnocennost všech etnických kultur -odlišnost, ale vzájemná rovnost <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> - citlivost vůči předsudkům - identifikování postojů a názorů autora-výrazové prostředky 	<p>OVO: 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné dýchání - doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje - poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - rozpozná varhanní hudbu, vánoční hudbu a vánoční koledy, trampské písně 	<p>hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)</p> <ul style="list-style-type: none"> - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření) 		
---	---	--	--

Hudební výchova – 6. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně nasadí tón, správně dýchá - odhadne správnou hlasitost zpěvu, - správně rozliší mluvený projev od pěveckého - předvede hru na jednoduché Orffovy nástroje při produkci jednoduchých rytmických motivů - rozezná jednoduché taneční kroky rozezná dvoudobý a $\frac{3}{4}$ takt - rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu rozliší jednotlivé formy zapiše noty do notové osnovy 	<p>Vokální činnost</p> <p>pěvecký projev hlasová hygiena zpěv lidových a umělých písní rytmická cvičení zpěv s notovým záznamem</p> <p>Instrumentální činnost</p> <p>Hudebně pohybová činnost</p> <p>výrazové prostředky hudby hudba vyjádřená pohybem taktování</p> <p>Poslechová činnost</p> <p>symfonický a komorní orchestr balet, muzikál, opereta, opera; čeští a světoví skladatelé oper Národní divadlo základní výrazové prostředky hudby: pohyb melodie, dynamika, zvukomalba; píseň, melodram</p>	<p>OSV Cvičení pozornosti při soustředěném poslechu Kreativita při recepci (aktivním poslechu) a interpretaci hudby (jednoduchá improvizace) Kooperace při skupinové práci na hudebně pohybových aktivitách</p> <p>VMEGS Hudba sousedních států, dosavadní zkušenosti s národní hudbou jiných národů Charakteristické prvky v národní hudbě jiných zemí Kořeny evropské hudby, nástin vývoje</p> <p>MuV Individuální specifika hudebního projevu v interpretaci i tvorbě Etnická hudba Prolínání etnických stylů, world music</p> <p>MeV Redakce hudebního rádia, časopisu</p>	<p>OVO:</p>

Hudební výchova – 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede různé techniky vokálního projevu - prověří si použití většího hlasového rozsahu - rozezná rytmus při vokálním projevu <ul style="list-style-type: none"> -použije hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie <ul style="list-style-type: none"> - pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu aplikuje taktování <ul style="list-style-type: none"> - rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus, melodii vzestupnou a sestupnou porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život 	<p>Vokální činnost</p> <p>hlasová hygiena dospívání rytmická a intonační cvičení lidové písně našich i světových národů hudba národnostních menšin</p> <p>Instrumentální činnost</p> <p>Hudebně pohybová činnost</p> <p>tance v období baroka a klasicismu (menuet) lidové a společenské tance</p> <p>Poslechová činnost</p> <p>polyfonní hudba: kánon, fuga koncert - sonátová forma: sonáta, symfonie skladatelé baroka a klasicismu - poslech a rozbor skladeb vážné hudby</p>	<p>OSV Cvičení pozornosti při soustředěném poslechu Kreativita při recepci (aktivním poslechu) a interpretaci hudby (jednoduchá improvizace) Kooperace při skupinové práci na hudebně pohybových aktivitách</p> <p>VMEGS Hudba sousedních států, propojení kultur v hudbě Charakteristické prvky v národní hudbě jiných zemí Kořeny evropské a české hudby, vývoj v globálních souvislostech</p> <p>MuV Individuální specifika hudebního projevu v interpretaci i tvorbě Etnická hudba Prolínání etnických stylů, world music</p> <p>MeV Redakce hudebního rádia, časopisu</p>	<p>OVO:</p>

Hudební výchova – 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší hlasový rozsah - čte notový záznam - převede melodii z nezpěvné do zpěvné - předvede hru na hudební nástroj při produkci hudebních motivů - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů - vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla hudbu ztvární vlastní choreografií <p>- poslouchané kriticky zhodnotí slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč)</p>	<p>Vokální činnost: lidové a umělé písně akordické značky v doprovodu písní</p> <p>Instrumentální činnost</p> <p>Hudebně pohybová činnost základní tance různých stylů a slohových období blues, country, rock and roll, moderní tance</p> <p>Poslechová činnost poslech artificiální a nonartificiální hudby – nástin vývoje světové hudby od nejstarších dob do 20. století (období gotiky, renesance, baroka, klasicismu, romantismu) hudba od počátku vývoje jazzu do 50. let 20. století (spirituál, blues, ragtime, klasický jazz, swing, rock and roll)</p>	<p>OSV Cvičení pozornosti při soustředěném poslechu Kreativita při recepci (aktivním poslechu) a interpretaci hudby (jednoduchá improvizace)</p> <p>VMEGS Hudba sousedních států, propojení kultur v hudbě Charakteristické prvky v národní hudbě jiných zemí Kořeny evropské a české hudby, vývoj v globálních souvislostech MuV Individuální specifika hudebního projevu v interpretaci i tvorbě Etnická hudba Prolínání etnických stylů, world music</p>	<p>OVO:</p> <p>Čj, D RENESANCE, BAROKO</p> <p>Čj, D ROMANTISMUS</p>

Hudební výchova – 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví vlastní vokální projev hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách - rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům 	<p>Vokální činnost zpěv lidových a umělých (našich i jiných národů)</p> <p>Instrumentální činnost</p> <p>Hudebně pohybová činnost</p> <p>Poslechová činnost světová artificiální hudba 20. století světová nonartificiální hudba od 60. let 20. století do současnosti</p>	<p>OSV Cvičení pozornosti při soustředěném poslechu Kreativita při recepci (aktivním poslechu) a interpretaci hudby (jednoduchá improvizace)</p> <p>VMEGS Hudba sousedních států, propojení kultur v hudbě Charakteristické prvky v národní hudbě jiných zemí, specifika české hudby Kořeny evropské a české hudby, vývoj v globálních souvislostech</p> <p>MuV Individuální specifika hudebního projevu v interpretaci i tvorbě Etnická hudba Prolínání etnických stylů, world music</p>	<p>OVO:</p>

6.8.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznání světa. Při výuce je žák veden k odvaze vyjádřit osobně jedinečně své pocity a prožitky, zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Výuka je postavena na tvůrčích činnostech, tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní myšlení, vnímání, prožívání, cítění, představivost, fantazii a invenci. K jejich realizaci nabízí předmět Výtvarná výchova prostředky ověřené, ale i nově vznikající. Vzdělávání v této oblasti rozvíjí vnímavost jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i okolnímu světu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Výtvarná výchova

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět, 1. - 3. ročník – 1 hodina týdně, 4. – 6. ročník – 2 hodiny týdně, 7. – 9. ročník - 1 hodina týdně.

Ve výuce v 1. vzdělávacím období převládají různé hravé činnosti a experimentování, v 2. období přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. Ve 3. období se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci, vhodnou motivací a volbou náročnějších úkolů a technik.

Konkrétní činnosti volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků. Respektuje osobitý umělecký projev žáka.

V 9. ročníku je disponibilní hodina využita k posílení estetického vnímání světa, ke kultivaci osobnosti, k propojení výtvarné a hudební výchovy s literaturou. Hlavní oporou estetické výchovy jsou návštěvy galerií, muzeí, divadelních a filmových představení, besedy s umělci.

Očekávané výstupy žáka i obsah učiva pro předmět Výtvarná výchova na 2. stupni základní školy jsou závazné po celé čtyři roky. Vzhledem ke specifičnosti tohoto předmětu (předmět má zejména výchovný charakter s uměleckým zaměřením) doporučujeme, aby konkrétní učivo bylo do jednotlivých ročníků zařazováno vždy s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem, odpovídajícím dovednostem a individuálním schopnostem žáků.

Výuka probíhá v učebnách a v plenéru.

Vyučovací předmět je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu: 1. stupeň

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik

- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu: 2. stupeň

- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou na 1. stupni začleněna v jednotlivých ročních průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Na 2. stupni prolínají výukou uvedená průřezová témata: Výchova demokratického občana - principy demokracie, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané - Evropa a svět nás zajímá, Osobnostní a sociální výchova - kreativita, Environmentální výchova - vztah člověka k přírodě - lidské aktivity a problémy životního prostředí, Mediální výchova - práce v realizačním týmu - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - Během výuky klademe důraz na samostatnou práci s informacemi (knihy, encyklopedie, internet, články, obrazové materiály, audio materiály, videomateriály), na jejich analýzu a schopnost následné syntézy poznatků a jejich prezentaci před ostatními žáky, učiteli a rodiči. - Žáky během výuky vedeme k realistickému hodnocení odvedené práce a následnému sebehodnocení. - Žáci se účastní dle svých individuálních možností různých soutěží a olympiád, na kterých si mezi svými vrstevníky mohou ověřit své schopnosti. - U žáků uplatňujeme individuální přístup, jak v hodinách, tak například v zadávání domácích úkolů. Zohledňujeme osobnost, potřeby, temperament a tímto způsobem umožňujeme každému "být úspěšný".
--------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů, k tvořivému připomínkování již zadaných úkolů. - Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot. - Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti. Žáci se prostřednictvím vlastní tvorby opírají o subjektivní jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy. Učí se rozvíjet vlastní potenciál.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky během výuky k samostatnosti v řešení problémů několika různými možnostmi. Žáci uplatňují různé pohledy nad danou problematikou a jsou schopni nabídnout více konečných řešení. - Během výuky motivujeme žáky příklady a úlohami, s jejichž řešením se setkávají v praktickém životě. - Vedeme žáky k aktivní spolupráci jak v rámci jedné třídy, tak v rámci celé školy. Starší žáci pomáhají mladším v různých aktivitách. - Umožňujeme žákům aktivní spoluúčast na všech fázích školní činnosti – plánování, příprava, realizace, hodnocení. - K prezentaci různých projektů využíváme prostory celé školy. - Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru. - Podporujeme netradiční způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - Žáky vedeme k vhodné komunikaci jak s jejich vrstevníky, tak s pedagogickým sborem a ostatními dospělými ve škole i mimo ni. - Žáci jsou schopni nejen vyslovit vlastní názor, jsou také schopni formulovat vhodné argumenty a naslouchají také argumentům protistrany. - Vedeme žáky k pochopení umění a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace. - Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností. - Vedeme žáky k prezentaci naší školy pozitivním způsobem, využíváme

	možností výstav mimo naši školu a výtvarných soutěží.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - - Žáci jsou schopni pracovat ve skupinách, ve kterých si během práce vzájemně pomáhají a podporují se, tak aby získali základy kooperace a práce v týmu. - Snažíme se o to, aby žáci byli schopní a ochotní bez problémů střídat role ve skupině. - Žáky vedeme k respektování pravidel chování, jejichž vytváření se aktivně účastnili. Děti jsou schopny rozpoznat a odmítnout takové chování a podněty, které vztahy mezi nimi narušují. - Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou a i ostatních. Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - - Žáky vedeme k poznávání a respektování individuálních rozdílů mezi lidmi – národnostní, kulturní, náboženské. Tyto rozdíly respektují. - Žáci se formou projektů, diskusí, četbou seznamují s kulturou, zvyky a tradicemi jiných národů. - Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování prožitků a postojů k jevům a vztahům ve společnosti – individuálně i v rámci větších skupin, národů. - Vedeme žáky k vědomí vlastních práv, ale i povinností; žáci znají a respektují práva ostatních lidí. - Vedeme žáky k vědomí důležitosti jednotlivých historických epoch a událostí vzhledem k současnému dění ve světě.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - Žáky vedeme k reálnému a objektivnímu hodnocení vlastních schopností a možností vzhledem k budoucí profesní orientaci. - Žáky formou exkurzí vedeme k praktickému poznávání různých oborů a profesí. - Žáky vedeme k vědomému výběru volitelných předmětů i mimoškolní činnosti tak, aby poznatky a schopnosti, které získají, mohli a uměli využít při výběru budoucího povolání.

	<ul style="list-style-type: none"> - Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi. - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k používání při práci vhodných materiálů, nástrojů, technologií.
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žáky při vlastní tvorbě a při nalézání neobvyklých výtvarných postupů k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií - vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých výtvarných děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům - motivujeme žáky k zaznamenávání vlastních výtvarných projektů prostřednictvím digitálních technologií

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Výtvarná výchova

1. stupeň

1. období

- 1.1. Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.
- 1.2. V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.
- 1.3. Vnímání událostí různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.
- 1.4. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.
- 1.5. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

2. období

- 1.6. Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů.

- 1.7 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.
- 1.8 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.
- 1.9 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.
- 1.10 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.
- 1.11 Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

2. stupeň

3. období

- 2.1. Vybírá, vytváří a pojmenovává prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.
- 2.2. Zaznamenává vizuálních zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly a Zaznamenává podněty z představ a fantazie.
- 2.3. Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném a výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.
- 2.4. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.
- 2.5. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku.
- 2.6. Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.
- 2.7. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Výtvarná výchova 1. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osvojí si základní dovednosti pro další výtvarnou práci, zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami. - Umí míchat barvy, hra s barvou. - Uplatňuje osobitost při výtvarné práci. - Rozeznává vizuálně obrazné elementy. - Popíše své prožitky a představy. - Uplatňuje osobitost, snaží se vyjádřit své fantazijní představy, porovnává s ostatními. - Pracuje s různými nástroji (různé druhy štětců, dřívko, měkká tužka) a materiálem, rozšíří si škálu možností, jak výtvarně vyjádřit své prožitky. - Uvědomuje si reliéf. - Volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, učí se je kombinovat, rozlišovat pozadí a popředí. Vnímá vrstvení materiálu, kombinuje různé techniky koláže. - Objevuje a poznává různé způsoby 	<p>Péče o pomůcky a materiál. Dodržování čistoty. První zachycení děje.</p> <p>Vytvoření pracovního prostředí. Objevení barvy, Goethův kruh pokusy s mícháním barev, barvy teplé, studené.</p> <p>Objevení linie, pokusy s vytvářením linií.</p> <p>Kresba, malba, kombinovaná technika. První seznámení s kompozicí.</p> <p>První seznámení se strukturou, s povrchem a jeho vlastnostmi. Otisk, prostorový otisk, objevení reliéfu. Plocha, tvar, prolínání tvarů, překrývání, vrstvení, kombinování neobvyklých materiálů.</p> <p>Uvědomování si prostoru a hmoty, vrstvení jednotlivých částí.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznání Sebepoznání Sebepojetí Kreativita Komunikace</p> <p>EV Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí, výchova k ochraně životního prostředí</p>	<p>OVO:1.1 – 1.5</p> <p>Nabídka námětů:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zážitky z prázdnin. * Ilustrace k pohádce * Zelenina a ovoce. * Podzimní strom. * Frotáž. * Holý strom. * Mikuláš, čert, anděl. * Vánoční dárek. * Otisk listu. * Otisk ruky, prstu. * Bramborová razítka. * Život v moři. * Život pod listím. * Velikonoční kraslice. * Sluníčko- modelovací hmota

modelace, různé postupy při modelaci objemu. Modeluje z plastelíny, tvaruje papír.			
--	--	--	--

Výtvarná výchova 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomuje si sama sebe, uplatňuje osobitost ve výtvarném projevu. - Všíká si vztahů kolem sebe, následnosti dějů. - Dokáže výtvarně zpracovat, vyjádřit své představy, vymýšlet, dokončovat, měnit. - Dokáže vyjádřit své fantazijní představy, interpretovat je verbálně. - Vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou (zvířetem) a prostředím, ve kterém žije. Volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, pokouší se volit materiál a způsob vyjádření vlastních představ. - Vnímá souvislost mezi detailem a celkem, zjednodušuje, vybírá prvky, uplatňuje osobitost ve svém pojetí. 	<p>Pokus o zachycení děje, vyprávění příběhu.</p> <p>Neverbální napodobení, prostor, detail. Hra s barvou, míchání barev.</p> <p>Práce s linií, vytváření, dotváření linie.</p> <p>Kresba, malba, kombinovaná technika. Kombinování neobvyklých materiálů.</p> <p>Prostor, prostředí, účelnost, terén.</p> <p>Děj, čas, změna a proměna. Povrch, struktura, objem.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznání</p> <p>Sebepoznání</p> <p>Sebepojetí</p> <p>Kreativita</p> <p>Komunikace</p> <p>VDO Občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>VMEG Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur</p>	<p>OVO:1.1 – 1.5</p> <p>Nabídka námětů:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zážitky z prázdnin. * Ilustrace k pohádce. * Zelenina a ovoce. * Podzimní strom. * Otisk listu. * Mikuláš, čert, anděl. * Rodina u vánočního stromu. * Můj mazlíček. * Zvíře z džungle. * Můj den. * Kytice pro maminku. * Zátíší. (různé mater.)

Výtvarná výchova 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomuje si sama sebe, je vnímavý ke svému okolí. - Všímá si vztahů a dějů kolem sebe, dovede je výtvarně zpracovat. - Dokáže výtvarně zpracovat, vyjádřit své představy, vymýšlet, dokončovat, měnit. - Dokáže vyjádřit své fantazijní představy, interpretovat je verbálně, porovnává svůj způsob vyjádření s tvorbou ostatních. - Vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou (zvířetem) a prostředím, ve kterém žije, volně procuje s vizuálně obraznými elementy, volí materiál a způsob vyjádření vlastních představ. - Vnímá souvislost mezi detailem a celkem, zjednodušuje, vybírá prvky, uplatňuje osobitost. - Domýšlí příběhy a kontexty, samostatně volí vizuálně obrazné elementy k vyjádření napětí, kontrastu, děje. Verbálně hodnotí dílo své i tvorbu ostatních. Snaží se vstupovat do společného projektu. - Nemá zábrany volně rozvíjet své myšlenky, představy 	<p>Zachycení děje, prožitku, nových zkušeností. Ilustrace, vztah detail a celek.</p> <p>Neverbální napodobení, prostor, detail, pozadí, kompozice. Práce s barvou, míchání barev.</p> <p>Práce s linií, druhy linií (měkká, rovná, živá ...).</p> <p>Kresba, malba, kombinovaná technika. Kombinace neobvyklých materiálů a technik.</p> <p>Prostor, oblast, prostředí, vliv na prostředí, účelnost, terén.</p> <p>Reliéf, detail, celek a části, zjednodušení, stylizace, povrch, struktura, dekor.</p> <p>Prostředí, prostor, kouzlo, atmosféra, písmo, vzpomínka.</p> <p>Vzpomínka, vědomí, podvědomí.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznání</p> <p>Sebepoznání</p> <p>Sebepojetí</p> <p>Kreativita</p> <p>Komunikace</p> <p>EV Ekosystémy</p> <p>Vztah člověka a prostředí</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění a vedení k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění</p> <p>VDO Občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>VMEG Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur</p>	<p>OVO:1.1 – 1.5</p> <p>Nabídka námětů:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Zážitky z prázdnin. * Ilustrace k příběhu. * Zátíší se zeleninou (ovocem). * Podzimní příroda. * Holý strom. * Mikuláš, čert, anděl. * Tři králové. * Vánoční přání. * Zvíře z džungle. * Les je plný skřítků. * Exotická zahrada. * Paví král. * Příběh hrnečku. * Škola v noci ožívá. * Příběh staré půdy * Archeologický nález. * Na co myslím? * Tajné písmo * Černobílá fotografie. * Dopravní prostředek.

Výtvarná výchova 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracuje dobře ve skupině, aktivně zasahuje do projektů. Snaží se o interpretaci vlastního pojetí. - Vnímá haptické rozdíly různých povrchů. - Prohlubuje sebepoznání a smyslové cítění. - Hledá a všímá si plošných tvarů, vytváří různé kompozice, všímá si formátu, umí pracovat ve skupině. - Umí slovně reagovat na text, obraz, hudbu, tanec. Domýšlí, dotváří, rozvíjí myšlenky. - Učí se zjednodušovat, stylizovat. 	<p>Projekt, koncept, průzkum, plošné vyjádření, materiál, struktura (otisk, monotyp, frotáž).</p> <p>Struktura, stavba, pletivo, linie.</p> <p>Koláž, muchláž, reliéf, vrstva, struktura.</p> <p>Linie, obrys, silueta, klid x pohyb, animace, malba, světlo, stín.</p> <p>Oživení, personifikace, dotvoření, napodobení akce x reakce.</p> <p>Šablona, celek, detaily, stylizace, nadsázka, zjednodušení, povrch, reliéf.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznání</p> <p>Sebepoznání Sebepojetí Kreativita Komunikace</p> <p>EV Ekosystémy Vztah člověka a prostředí</p> <p>VDO Občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění a vedení k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění</p> <p>VMEG Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur</p>	<p>OVO:1.6 – 1.11</p> <p>Nabídka námětů:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Život v moři. * Podzimní strom. * Tajuplný ostrov. * Hnízda, mraveniště. * Zvíře z podz. plodů. * Pavoučí síť. * Pod mikroskopem. * Kůra stromu. * Cesta vody v potoce. * Prameny vlasů. * Stínohra. * Tanec. * Ilustrace k příběhu (bajce). * Let čmeláka (kresba) * Restaurátorství obrazu. * Člověk, příroda. * Pohádky. * Moje kolo.

Výtvarná výchova 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímá nepevné tvary kolem sebe (světlo, vzduch, vodu, šumění...), vnímá sebe jako součást svého okolí, rozlišuje pozadí a popředí. - Všimá si světelných proměn v čase, vnímá barvy jako vlastnosti světla. <p>Světlo, skvrna, plocha, barva.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímá proporce lidského těla, vztahy mezi jednotlivými částmi těla. <p>Vnímá proporce věcí.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hledá zajímavé tvary (i deformované), volně pracuje s tvarem, barvou, kompozicí. - Vnímá rytmy kolem sebe, uvědomuje si jejich význam pro člověka, život obecně. Uvědomuje si sebe jako živého, vnímajícího člověka. - Všimá si věcí v jejich prostředí a zamýšlí se nad vztahem mezi nimi a prostředím. Uvědomuje si sama sebe jako součást vymezeného prostoru. - Volně pracuje s vizuálně obraznými elementy. 	<p>Bod, linie, plocha, tvar, síť, negativ x pozitiv, tečkovací technika, prstomalba.</p> <p>Světlo, skvrna, plocha, barva, odstíny, pohyb vzduchu, vody.</p> <p>Figura, stavba těla, proporce, schéma, pozorování, porovnávání.</p> <p>Figurální kompozice, jednotící prvek, doplňkové barvy, kontrast.</p> <p>Rytmus v hudbě, v přírodě, v životě člověka, dekor, nefigurální umění.</p> <p>Prostor, věci v prostoru. Postava a prostor, vytyčení určitého prostoru, mapování, kinetické umění (mobil), instalace.</p> <p>Grafika- druhy, originál x kopie, pozitiv x negativ, doplňkové barvy, písmo.</p>	<p>OSV Rozvoj schopností poznání</p> <p>Sebepoznání</p> <p>Sebepojetí</p> <p>Kreativita</p> <p>Komunikace</p> <p>EV Ekosystémy</p> <p>Vztah člověka a prostředí</p> <p>VDO Občanská společnost a škola – výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup k výtvarnému umění a vedení k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění</p> <p>VMEG Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropských kultur</p>	<p>OVO:1.6 – 1.11</p> <p>Nabídka námětů:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Polární záře, hvězdy, souhvězdí. * Meluzína. * Pavučina a rosa. * Duha nad městem. * Vlnění moře (klid, bouře). * Když za oknem prší. * Můj spolužák. * Mé lepší i horší já. * Zátíší. * Já v zrcadle času. * I věci žijí a umírají. * Mládí x stáří. * Hry s geometr. tvary. * Šátek pro princeznu x babu jagu. * Dlažba kostela. * Kouzelný koberec. * Totemy. * Hry na návrháře, živé sochy. * V šuplíku. * Pohyblivý mobil. * Zátíší např. malíře, fotografa. <p>Návrh přebalu učebnice, CD</p> <ul style="list-style-type: none"> * Výlet na kole.

Výtvarná výchova – 6. - 9. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
- chápe, kdo je umělec, co vytváří, rozpozná a vyjmenuje příklady výtvarného umění, rozlišuje mezi uměním abstraktním a konkrétním, zná nejnámější galerie	UMĚNÍ A LIDÉ (co je umění, kdo je umělec, kde se s uměním setkáváme, jaký význam má pro člověka, umění konkrétní a abstraktní)		OVO: 2.1 – 2.7
-průběžně si osvojuje odborné pojmy, rozumí jejich významu a aktivně je používá	VÝTVARNÁ TERMINOLOGIE (nejznámější odborné pojmy a termíny ve výtvarném umění)		
- rozlišuje barvy základní a druhotné, studené, teplé, neutrální, chápe, co je barevný kontrast, příbuznost barev - umí barvy namíchat a používat při výtvarných činnostech. Uplatňuje a rozvíjí svou subjektivitu, cit pro barvy a fantazii	BARVY (barvy základní a druhotné, studené, teplé, neutrální, barevné valéry, míchání barev, hry s barvou)		
-specifikuje základní charakteristiky jednotlivých výtvarných odvětví, prostřednictvím praktických činností vytváří charakteristické ukázky jednotlivých oborů	OBORY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ (malířství, sochařství, grafika, užité umění, lidové umění, design, fotografie)		
- zdokonaluje si a rozvíjí svůj	KRESBA		

kresebný styl, rozvíjí cit pro jemnost a přítlak, rozumí rozdíl mezi kresbou volnou a studijní, kreslí podle zkušenosti i podle fantazie	(bod, linie, tvar, textura – kontrast, podobnost, rytmus, kresba volná, kresba studijní)		
<ul style="list-style-type: none"> - používá správné nástroje a pomůcky, rozvíjí svůj cit pro barvy, kreativitu a fantazii - zdokonaluje si svůj malířský styl, aktivně si vyzkouší některé žánry, používá kombinované techniky - inspiruje se při vlastní tvorbě svými zkušenostmi, fantazií a představivostí, přírodou a okolním světem. - seznamuje se s výtvarnými díly nejvýznamnějších českých i světových umělců 	MALBA (malířské techniky, malířské žánry - portrét, krajina, zátiší kombinované techniky - koláže, asambláže světlo a stín, objem, kontrast, podobnost)		
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s různými materiály a předměty, vytváří trojrozměrné objekty, kombinuje materiály, vybírá vhodné prostředky pro své osobité vyjádření 	SOCHAŘSTVÍ (materiály v sochařství, termíny – busta, plastika, skulptura trojrozměrnost – hračky, objekty, mobily, reliéf)	OSV Sebepoznání a sebepojetí. Kreativita	
<ul style="list-style-type: none"> - vyzkouší si některé grafické techniky, rozpozná rozdíl mezi kresbou, malbou a grafikou 	GRAFIKA (základy grafických technik – linoryt, monotyp, frotáž, otisky, návrhy známky, plakátu, obalu, bankovky, mince)	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - vyzkouší si různé druhy ilustrace 	ILUSTRACE		

<p>různými technikami, rozumí rozdíl mezi ilustrací volnou a vědeckou, rozvíjí svou představivost a fantazii prostřednictvím aktivních výtvarných činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevuje různé typy písma, kombinuje písmo ve výtvarných činnostech, dodržuje estetickou stránku písma - navrhuje si své písmo (význam, symbolika) 	<p>ilustrace volná – próza, poezie, časopis, komiks, - ilustrace vědecká</p> <p>PÍSMO (význam písma stručný vývoj písma typy písma)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje možnosti přírodních materiálů, experimentuje s nimi ve výtvarných činnostech, kombinuje je navzájem - manipuluje s přírodními objekty, přizpůsobuje prostředí svému výtvarnému záměru 	<p>PŘÍRODNÍ MATERIÁLY VE VÝTVARNÝCH ČINNOSTECH (rostliny a plody a možnosti jejich využití ve výtvarných technikách)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá vhodné náměty pro jednotlivé typy užitého umění, navrhuje, vytváří a prezentuje své práce 	<p>UŽITÉ UMĚNÍ (fotografie, šperky, keramika, reklama, plakát, komiks)</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <p>MuV Kulturní diference</p>	

6.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

6.9.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vydělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Pracovní činnosti

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo z vybraných tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Na 1. stupni jsou povinné tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Na 2. stupni jsme z tematických okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce vybrali dva tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Příprava pokrmů. Výběr okruhů závisí na materiálně technických podmínkách školy a na jejich pedagogických záměrech. Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky, je realizován v 8. ročníku a v 9. ročníku v rámci předmětu Výchova k občanství a ke zdraví.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeny k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti žáci získávají nejen důležité pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 8. ročníku 1 hodinu týdně. Jednohodinové týdenní dotace lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou začleněna všechna průřezová témata.

V 8. ročníku je realizována část očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova k občanství – Člověk, stát a hospodářství.

Do předmětu jsou začleněna i témata finanční gramotnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení. - Podporujeme samostatnost a tvořivost. - Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost. - Učíme poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost.
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> - Učíme žáky nebát se problémů - Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, využívání moderní techniky při řešení - Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. - Seznamujeme žáky s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace - Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, řádech odborných učeben, při akcích mimo školu.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> - Podporujeme skupinovou výuku. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je plnit různé role v pracovní skupině. - Vedeme žáky k uvědomění si potřeby ohleduplnosti.
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> - Netolerujeme sociálně patologické projevy chování. - Netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. - Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. - V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami - Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia - Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného studia (budoucího povolání) - Vedeme ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě - Vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky, aby vyhledávali při vlastní tvorbě pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v dostupných a ověřených online zdrojích - klademe důraz, aby žáci uměli efektivně využít digitální technologie v souvislosti se světem práce, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Člověk a svět práce

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

1.1 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

1.2 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

1.3 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

1.4 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

1.5 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

1.6 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy -1. období (OVO)

žák

2.1 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

2.2 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

2.3 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

2.4 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 1. období (OVO)

žák

3.1 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

3.2 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období (OVO)

žák

3.3 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

3:4 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

3.5 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

3.6 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

4. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy -1. období (OVO)

žák

4.1 připraví tabuli pro jednoduché stolování

4.2 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy - 2. období (OVO)

žák

4.3 orientuje se v základním vybavení kuchyně

4.4 připraví samostatně jednoduchý pokrm

4.5 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

4.6 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni

2. stupeň

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

žák

5.1 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

5.2 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

5.3 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

5.4 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

5.5 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu

2. PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

- 6.1 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- 6.2 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- 6.3 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- 6.4 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

3. SVĚT PRÁCE

Žák

- 7.1 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- 7.2 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- 7.3 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- 7.4 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Pracovní činnosti - 1. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - stříhá a nalepí textilii - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání - připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování 	<p>Práce s drobným materiálem - papír</p> <p>Práce s drobným materiálem - přírodniny</p> <p>Práce s drobným materiálem - textil</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>Pěstitelské činnosti</p> <p>Příprava pokrmů</p>		<p>OVO: 1.1,1.2 , 2.1 , 3.1 ,3.2 , 4.1, 4.2</p>

Pracovní činnosti - 2. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - Žák: mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - naučí se zadní steh - přišíje knoflíky - slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, - zaseje semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - chová se vhodně při stolování, 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s drobným materiálem - papír, karton Práce s drobným materiálem - přírodniny Práce s drobným materiálem - textil Konstrukční činnosti Pěstitelské práce 	<ul style="list-style-type: none"> VDO Občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole - aktivní zapojení žáků do žákovské samosprávy EV Základní podmínky života - přírodní zdroje, jejich vyčerpatelnost 	<ul style="list-style-type: none"> OVO: 1.1 , 1.2 , 2.1 , 3.1 , 3.2 , 4.1, 4.2

připraví tabuli pro jednoduché stolování, připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Příprava pokrmů		
---	-----------------	--	--

Pracovní činnosti - 3. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodních materiálů - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - naučí se zadní steh - přišíje knoflíky - slepí textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - sestaví stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, - zaseje semena - provádí pozorování a zhodnotí 	<p>Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků.</p> <p>Papír a karton Přírodniny</p> <p>Textil</p> <p>Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi.</p> <p>Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>-změny v krajině, vliv lidských aktivit</p> <p>-akce – Den Země</p>	<p>OVO. 1.1, 1.2 , 2.1 , 3.1 , 3.2 , 4.1 , 4.2</p>

<p>výsledky pozorování</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	<p>Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.</p>		
--	--	--	--

Pracovní činnosti 4. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - montuje a demontuje stavebnici - sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - pečuje o pokojové květiny 	<p>Práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <p>Papír a karton</p> <p>Přírodniny</p> <p>Textil</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>- práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými</p> <p>- práce s návodem</p> <p>Pěstitelské činnosti-základní</p>	<p>MuV Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy <p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše obec – zajišťování ochrany živ. prostředí - náš životní styl 	<p>OVO: 1.3 , 1.4 , 1.5 , 1.6 , 2.2 , 2.3 , 2.4 , 3.3 , 3.4 , 3.5, 3.6 , 4.3 , 4.4 , 4.5 , 4.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi setím a sázením - množí rostliny odnožemi a řízkováním - zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - uplatňuje pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<p>podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti</p> <p>Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>		
--	--	--	--

Pracovní činnosti - 5. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování a využití suchých květin - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - seznámí se s látáním a tkaním - háčkuje - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - montuje a demontuje stavebnici - sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu 	<p>Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <p>Práce s papírem a kartonem</p> <p>Práce s přírodninami</p> <p>Práce s textilem</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) - práce s návodem - práce s předlohou a 	<p>Muv Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatnění principu slušného chování - vzájemné obohacování různých kultur <p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekologický problém - spotřeba věcí, energie, odpady - způsoby ochrany zdraví 	<p>OVO: 1.3, 1.4 , 1.5 , 1.6 , 2.2 , 2.3 , 2.4 , 3.3 , 3.4 , 3.5, 3.6 , 4.3 , 4.4 , 4.5 , 4.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - pečuje systematicky o pokojové květiny - seje a sází - množí rostliny odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogami, s alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně - uplatňuje zásady správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<p>s jednoduchým náčrtem</p> <p>Pěstitelské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 		
--	--	--	--

Pracovní činnosti - 6. ročník

Ve spolupráci se Střední školou uměleckou a řemeslnou Nový Zlíchov je realizován tematický okruh Práce s technickými materiály.

Žáci absolvují 1x za dva týdny dvouhodinový blok výuky v uvedené střední škole.

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti technického materiálu (dřevo), které je důležité pro jeho práci - vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu - uplatňuje získané návyky pro práci s technickým materiálem (dřevo) - provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci - popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickým materiálem - reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí - uklidí pracovní prostor na konci práce - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně - dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickým materiálem - poskytne první pomoc - dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné 	<p>Práce s technickými materiály</p> <p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo)</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní postupy</p> <p>Organizace práce</p> <p>Technické výkresy</p> <p>Technika v životě člověka</p>	<p>OSV Rozvoj pozornosti a soustředění</p> <p>VDO Pravidla bezpečné práce, vlastní odpovědnost</p> <p>MeV Odborné časopisy</p>	<p>OVO: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5</p>

Pracovní činnosti - 7. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje základní dovednosti a návyky - používá vhodné pomůcky a náčiní - dodržuje pořádek a čistotu při práci - ovládá základní principy při stolování - dbá na bezpečnost - chová se společensky při stolování - předvede obsluhu při stolování - dbá na ekonomické a ekologické chování při přípravě pokrmů - připraví jednoduchý studený i teplý pokrm - seznamuje se se zásadami zdravé výživy, uplatňuje její principy - získává poznatky o úpravě pokrmů 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - Potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - Úprava stolu a stolování- jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole - První pomoc při úrazu - Ekonomika provozu kuchyně a její dopad na provoz domácnosti - Ekologické chování v kuchyni, odpady 	<p>OSV Osobní rozvoj, sebepoznání, kultura stolování</p> <p>VDO Osobní odpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem</p> <p>MeV Recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady</p> <p>VMEGS a MuV Stravovací návyky a zvyklosti jiných národů</p> <p>EV Odpady, zdroje energie, problémy životního prostředí</p>	<p>OVO:6.1,6.2,6.3,6.4</p> <p>Ch Přírodní látky, ochrana životního prostředí</p> <p>F Energie, elektrický proud</p> <p>Př Význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>Vo Společenské chování</p> <p>Z Globální problémy lidstva</p>

Pracovní činnosti - 8. ročník

Konkretizovaný výstup	Konkretizované učivo	Průřezová témata	Vazby, přesahy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - pochopí důležitost plánování rodinného rozpočtu a sestaví vlastní rodinný rozpočet - na aktuálních příkladech popíše chování prodávajících a kupujících a vysvětlí, jak funguje trh - realisticky hodnotí své silné a slabé stránky, přednosti a osobní předpoklady - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - vyhledává v různých zdrojích informace potřebné pro volbu povolání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	<p>Svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lidská práce, pracovní činnosti, pracoviště a pracovní prostředí - Hospodaření domácnosti - Podnikání, struktura a druhy organizací, nejčastější druhy podnikání, drobné a soukromé podnikání - Principy tržního hospodářství (fiktivní firma) - Trh práce, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - Volba profesní orientace, základní principy, osobní zájmy a cíle, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb - Možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby - Zaměstnání a způsoby hledání práce, informační základna pro volbu povolání, životopis, pohovor u zaměstnavatele, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, Zákoník práce - Problémy nezaměstnanosti, úřady práce 	<p>OSV Osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení</p> <p>VDO Osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů</p> <p>VMEGS Pracovní síla v Evropě</p>	<p>OVO: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4</p> <p>Vo: 3.2, 3.6</p>

7. Povinně volitelné předměty

Povinně volitelné předměty nejsou realizovány.

8. Průřezová témata**Osobnostní a sociální výchova**

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova prolínají na 1. stupni vzdělávacími obsahy všech předmětů, proto nejsou v tabulce uvedeny.

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3	4	5.	6.	7.	8.	9
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání						D, PŘ,PČ,M,F,Hv, Z, Aj	D, M,F,Hv,Aj, PČ, Z	D, PČ,Ch,M,F,Hv,Aj,	D, PČ,Ch,M,F,Hv,
Sebepoznání a sebepojetí						Čj, Vz,PŘ,PČ,Aj,Tv,	Vz, PČ	Čj, Vz,PČ	Čj, PČ,Vv,Aj,Tv,Vz
Seberegulace a sebeorganizace						Př, Vz	Vz, Př, Čj	Vz, Aj,	Aj, Vz
Psychohygiena						Vz, Př,	Vz, Vv,	Vz, Př,Vv, Čj	Tv, Čj,Vz
Kreativita						D, Inf,Př,Vv,M,F,Hv,Aj,Tv, Z	D, Z,Vz,PČ,Vv,M,F,Hv,Aj,Tv,	D, Z,Vv,M,F,Aj,Tv,	D, Z,PČ,Vv,M,F,Hv,Aj,Tv, Čj
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí						D, Z,Vo,Vz,Př,Aj,Tv,	D, Z,Vo,Vz,Aj,Tv,Nj	D, Z,Vo,Vz,Aj,Tv,	D, Z,Aj,Tv, Čj,Vo, Vz,

									Nj
Mezilidské vztahy						D, Z,Vo, Vz,Př,Pč,Tv	D, Z,Vo, Vz,Př,Tv	D, Z,Vo, Vz,Př,Ch,Tv,Aj,Čj	D, Z,Př,Ch,Tv,Aj,Čj,Vo, Vz
Komunikace						D, Z,Čj,Vo,Vz,Př,Pč,Aj	D, Z,Čj,Vo,Vz,Př,Pč,Aj	D, Z,Čj,Vo, Vz,Př,Ch,Aj	Ch, Pč,D,Z,Př,Aj,Vo, Vz, Fg
Kooperace, kompetice						D, Z, Vo,Vz,Př,M,F,Hv,Tv,	D, Z,Př,M,F,Hv,Tv	D, Z,Př,Ch,M,F,Tv	D, Z,Př,Ch,Vv,M,F,Tv,Aj
Morální rozvoj								Ch,	Ch,
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						D, Z,Vo,Vz,Př,Pč,M,F,	D, Z,Vo,Vz,Pč,M,F,	D, Z,Vo,Vz,Ch,M,F,	Aj, Tv,D,Z,Ch,M,F,Vo,Vz
Hodnoty, postoje, praktická etika						D, Z,Vo,Vz,	D, Z,Vo, Vz,Př,Pč, Čj	D, Z,Čj,Vo,Vz,Pč,Ch,	Aj, Tv,D,Z,Čj,Pč,Ch,Vo,Vz

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3	4	5.	6.	7.	8.	9
Občanská společnost a škola	Prv, M, Čj, Vv	Čj, PČ, Vv	Prv, Vv	VI, Vv	Aj	Vo, PČ	Vo	Aj, Z, Vo	Nj
Občan, občanská společnost a stát		Prv			Př	Vo, D	Z, PČ, D, Vo	Z, Vo, PČ, D, Čj	Aj, Z, PČ, D, Čj, Vo Fg
Formy participace občanů v politickém životě					Inf	D	Z, D, Vo	Z, D	Aj, Z, D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						Z, D, Vv	Z, D, Vv	Z, Př, Ch, D, Čj, Vv	Aj, Z, Ch, D, Vv

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3	4	5.	6.	7.	8.	9
Evropa a svět nás zajímá	Prv, Hv, Čj	Vv	Hv, Čj, Vv	M, Vv	Inf, Aj, Vv	Hv, M, D, Čj, Vo, PŘ, Vv	Hv, Aj, M, D, PČ, Vo, Př, Čj, vv	Hv, Aj, M, D, Čj PČ, Ch, Voz, Př, VV	Hv, Aj, M, D, PČ, Ch, Vo, Nj, Vv
Objevujeme Evropu a svět			M, Aj	VI, Aj	Inf, Vv, M	Hv, M, D, Vo	Hv, Aj, M, D, Čj, Vo, Nj	Hv, Aj, M, D, Nj	Hv, Aj, M, D
Jsme Evropané					VI, Aj	Hv, M, D, Čj, Vv	Hv, M, D, PŘ, Čj, Vv	Hv, M, D, PČ, Ch, Vv	Hv, Aj, M, D, PČ, Ch, Čj, Vv

Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3	4	5.	6.	7.	8.	9
Kulturní diference	Hv	Prv	Čj	Hv, Čj	Aj, Čj	D, Vv Hv, Čj, Z	D, Čj Hv Pč Z, Nj	D, Z Hv, Vz Aj	D, Z Hv Pč Aj Vo
Lidské vztahy		Hv Prv	Čj	Aj Hv, Pč Čj	Aj Hv, Pč	D, Aj Z, Vo,Vz	D, Z, Aj, Čj, Vz	D, Z Aj, Vz	D, Z Aj, Vz
Etnický původ				Čj, VI	Aj Hv	D, Hv Vo, Aj	D, Hv Z, Vo Aj	D, Hv Z, Vo Př, Čj	D, Hv Čj, Z, Vo
Multikulturalita					Aj	D, Hv Z, Vo	D, Hv Z, Př	D, Hv Z, Vo	D, Hv Z, Nj Aj, Vo
Princip sociálního smíru a solidarity			Prv	VI	Aj, Př	D, Z	D, Z	D, Z	D, Z Aj

Environmentální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3	4	5.	6.	7.	8.	9
Ekosystémy	Vv,	Vv,	Vv,	Vv	Vv, Př	Z, Pč, Př,	Př, Z,	Z,	Př,
Základní podmínky života		Prv, Pv,		Př		Z, Př,	Př,	Ch, Př, Čj	Ch, Př, Čj
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj, Prv,		Prv, Pč,	M, Vv, M,Př,Tv	M, Vl, Tv	Vv, Vo, Vz, Př, Pč, Z, F, Tv Čj	M, Vo, Vz, Př, Pč, Z, F, Tv, Vv	Čj, M, Vo, Vz,Ch, Z, F, Tv , Nj, Vv	Aj, Vv, M, Ch, Pč, Z, M,F, Tv, Čj,Vo, Vz,
Vztah člověka k prostředí	Vv,	Prv, Vv,	Vv,	Pč, M, Vv,	Aj, Pč, Př, M, Vv,	Z, Pč, Vo, Vz, Př,Tv, Vv, Čj	Z, Pč, Vo, Vz, Př,Tv,Čj, Vv	Z, Ch, Vo, Vz, Př, Tv, Vv	Z, Ch, Pč, Př, Tv, Aj, Čj, Vo, Vz, Vv

Mediální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3	4	5.	6.	7.	8.	9
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj, Vv	Čj, Vv	Hv, Inf, Vv	Pč, Z, Čj, Voz, Př	Pč, Z, Vo, Vz, Př	Z, Voz, Př,	Aj, Pč, Z, Vo, Vz, Př, D
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj					Z, Př,	Z, Př,	Ch, Z, Čj, Př, D,	Ch, Z, Př, D, Vo, Vz
Stavba mediálních sdělení						Z, Inf,	Z,	Z,	Aj, Z, Čj, D,
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv,	Hv,							D, Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj	Pč, Inf, Př, Vv	Čj, Vo, Vz, Vv	Ch, Nj, Vv	Ch, Čj, Vv, D,
Tvorba mediálního sdělení					Čj	Inf, Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Vo, Vv	Čj, Aj, D, Vo, Vz, Vv
Práce v realizačním týmu						Aj, Inf, Hv, Vv	Aj, Hv, Vv	Aj, Vv	Aj, Vv, D,

9. Školní družina

Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání a je součástí základní školy. Kapacita školní družiny je 150 žáků. Družina je určena pro žáky přihlášené k pravidelné denní docházce dle daných kritérií. Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování, o školních prázdninách je činnost družiny po dohodě se zřizovatelem přerušena. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Žáky všestranně rozvíjí, posiluje tvořivé a aktivní prvky, podporuje komunikaci a vzájemnou spolupráci.

Podmínky přijímání žáků

Žáci jsou přijímáni na základě řádně vyplněného zápisového lístku zákonným zástupcem žáka, zpravidla na začátku školního roku. S koncem školního roku je docházka žáka automaticky ukončena. Přijímání jsou žáci prvního až třetího ročníku do maximální kapacity 28 žáků v jednom oddělení. Výjimečně jsou přijímáni i dojíždějící žáci čtvrtého ročníku. O zařazení dítěte do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Zájmové vzdělávání může být ukončeno také na základě písemné žádosti zákonných zástupců. Odhlášení žáka ze školní družiny se provádí písemnou formou. Žák může být vyloučen ze školní družiny za soustavné porušování řádu školní družiny.

Ekonomické podmínky

Pobyt žáků ve školní družině je za úplatu, kterou stanovuje ředitelka školy, její výše a způsob vybírání je zakotven v Řádu školní družiny.

Materiální podmínky

Pro svou činnost využívá jednu hernu a podle potřeby kmenové třídy nebo specializované učebny. Družinové děti mohou využít k pohybovým aktivitám dětské hřiště u družiny, tělocvičnu ve škole, školní hřiště a dětské hřiště u mateřské školy. Stravování dětí probíhá ve školní jídelně. Pitný režim zajišťují rodiče a žáci mohou využít automat s nápoji umístěný v hlavní budově školy. Materiální podmínky jsou dobré. V každém oddělení jsou koberce, které slouží dětem ke hře se stavebnicemi, pro hovor v komunikačním kruhu, odpočinkovému čtení, hudební chvilky a pohybovou výchovu. Pro poslechovou a pohybovou činnost využíváme interaktivní tabule a CD přehrávače. Průběžně jsou do školní družiny dokupovány nové hračky. Děti také mohou využívat učebnu výpočetní techniky a cvičnou kuchyňku. Pro rozvoj čtenářských dovedností je k dispozici školní knihovna s dětskými knihami. Dle daného rozpisu každé oddělení využívá hernu. Pro pohybové aktivity a ekologickou výchovu slouží školní zahrada a herní prvek na pozemku školy. Využíváme i dostupné hřiště u školky a přilehlé oplocené hřiště vedle školy. K vycházkám lze využít Chuchelský háj.

Personální podmínky

Zájmově vzdělávací program ve školní družině je řízen kvalifikovanými vychovatelkami. Všechny vychovatelky mají pedagogické vzdělání s mnohaletou praxí. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích.

Zásady práce ve školní družině

- Naslouchat dětem, nechat jim dostatek prostoru a času pro jejich seberealizaci.
- Často děti chválit a reagovat na jejich úspěchy.
- Respektovat potřeby dětí, jednat nenásilně, přirozeně, citlivě, navozovat pohodu a klid.
- Chovat se k dětem důvěryhodně a spolehlivě, jsme pro ně jistotou a bezpečím.
- Nepodporovat stálé organizování a nezdravou soutěživost.
- Rozvíjet u dětí zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být samo sebou.
- Vést děti k jednání v duchu základních lidských a etických hodnot.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče mají možnost volného přístupu do školy a domluvy konzultací s vychovatelkami. Pravidelně se podílí na tradičních akcích organizovaných školou. Spolek rodičů pomáhá s materiálním vybavením. Vychovatelky spolupracují s třídními učitelkami a výchovnou poradkyní, s Mateřskou školou ve Velké Chuchli, s místní knihovnou apod.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáky nadané a žáky s OMJ

Vychovatelky úzce spolupracují a konzultují s třídními učitelkami, potažmo s výchovnou poradkyní a speciální pedagožkou, vhodný přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a poznatky z konzultací společně se zásadami vzdělávání obsaženými v ŠVP Podkovička aplikují při výchovné činnosti.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví žáků

Při pobytu ve školní družině dodržuje žák Řád školní družiny a řídí se pokyny vychovatelek, bez vědomí vychovatelky nesmí žák opustit školní družinu. Žáci jsou poučeni o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví při pobytu ve školní družině, záznam o tomto poučení je v přehledu výchovně vzdělávací práce v jednotlivých odděleních. Následná poučení se provádějí v průběhu roku pro konkrétní činnosti.

Každodenní harmonogram činnosti školní družiny

7:00 - 7:45	ranní družina
11:45 – 12:30 (13:30)	oběd dle oddělení
12:30 (13:10) – 13:30	odpočinkové činnosti – odstraňuje únavu, klid může být na koberci Tuto funkci mohou plnit stolní a společenské hry, předčítání, poslech
13:30 – 15:00	rekreační činnosti, zájmové činnosti RČ – převažuje aktivní odpočinek s pohybovými, sportovními, manuálními prvky ZČ – dominuje vlastní aktivita dětí, může být skupinová nebo individuální
15:00 – 17:00	individuální hry dětí příprava na vyučování – zábavné procvičování učiva formou didaktických her

Cíle vzdělávání

- Rozvoj osobnosti člověka.
- Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně).
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie – ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE (každý má svá práva, ale i povinnosti).
- Vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a pomoci.
- Společně stanovit pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování.
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.
- V návaznosti na celoškolský program proti šikanování seznamovat žáky s problematikou šikany.
- Předcházet negativnímu jednání dětí.
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně.

- vést ke spolupráci a toleranci k druhým.
- rozvíjet schopnost všestranné komunikace.
- pochopit a uplatňovat princip rovnosti mužů a žen.
- dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví.
- podporovat osobní spokojenost a pohodu dítěte.

Formy a obsah vzdělávání

Náplní práce školní družiny je organizování pravidelných činností, příležitostných akcí a nabídka spontánních aktivit. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost je stanovena týdenní skladbou zaměstnání. Zahrnuje vlastní odpočinkové činnosti, organizované aktivity dle vlastního výběru (školní družina umožňuje dětem návštěvu počítačové učebny), činnost zájmových kroužků.

Příležitostné akce nejsou běžnou součástí týdenní nabídky, jsou sem zahrnuty např. návštěvy výstav, besídky, kulturní aktivity. Většina z těchto aktivit má své pevné místo v ročním plánu školy.

Spontánní aktivity zahrnují individuální a kolektivní hry mimo organizované činnosti, a to jak v učebnách, tak na hřišti. Vychovatelky zajišťují nabídku těchto aktivit a bezpečné prostředí. Prostor a vybavení družiny motivuje ke spontánním aktivitám. Aktivní nabídkou proti dětské nudě.

Odpočinkové činnosti jsou jednak klidové, jednak aktivní pohybové dle zaměření dětí. Kompenzují jednostrannou zátěž školní výuky. Právě zde se nejvíce řídíme heslem „Kdo si hraje, nezlobí“.

Příprava na vyučování je chápána jako nabídka činností, které rozšiřují rozsah školních vědomostí. Dále sem zahrnujeme individuální zájmové vzdělávací aktivity žáků – četba, encyklopedie.

Další formy práce s dětmi:

- pohybové, sportovní činnosti, soutěživé hry
- besedy, komunikativní kruhy
- výtvarné činnosti, zájmové pracovní činnosti
- četba, křížovky, doplňovačky
- taneční a hudební činnosti, hra na nástroje

- přírodovědné činnosti, besedy
- vycházky, výlety, hry na přírodní zahradě, sáňkování
- diskotéky, práce na PC
- výchova ke zdraví – zdravé vaření
- kulturní vystoupení, udržování lidových tradic

Rámcový přehled činností školní družiny

I. Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, požární zbrojnice, orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase, kopec, serpentina, vrchol, úpatí), beseda o našem městě-historie. Bezpečnost na cestě do školy, při vycházkách, dopravní výchova (kompetence občanské).

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti zhlédly, slyšely, práce s počítačem), (kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální).

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit), (kompetence pracovní).

4. Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, dodržování pitného režimu, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na tato témata. Nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, základy zdravotní TV, relaxační cvičení-JÓGA (kompetence komunikativní, sociální a personální, občanská).

II. Informační a komunikační technologie

Základy práce s počítačem (využití základních funkcí, dodržení základních pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou).

III. Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do školní družiny kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky-krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – dramatická výchova, obohacení emocionálního života (kompetence komunikativní).

Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací.

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problému: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. Sociální a personální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých.

6. Kompetence pracovní: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

7. Kompetence digitální: zvládne jednoduchou práci s digitálními technologiemi, umí si vyhledat potřebné informace a návody na internetu, dbá na bezpečnost v digitálním prostředí, v digitálním prostředí jedná eticky a s ohledem na druhé a dokáže vyhodnotit negativní vliv nadměrného používání digitálních pomůcek na tělesné a duševní zdraví

Plán vlastního hodnocení

Vlastní hodnocení uskutečňujeme pozorováním, rozhovory, rozbořením dokumentace i testováním.

Individuální – každá vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu, která jí umožní i jeho případnou úpravu. Hledá nové metody, které by postupně vedly ke kvalitnějším výsledkům

Týmové – evaluaci provádí kolektiv vychovatelek, které hodnotí svou vlastní činnost na základě sebereflexe, stanovují společně postup pro další období nebo provádějí úpravy ŠVP.

Četnost vlastního hodnocení

Individuální evaluační proces a jeho vyhodnocování probíhá průběžně, často neformálně při hodnocení vlastní práce sebehodnocením.

Týmový evaluační proces probíhá jedenkrát za měsíc, podle potřeby i častěji. Kolektiv vychovatelek vyhodnotí svoji vlastní činnost, stanoví další postup pro další období, navrhnou možné úpravy ŠVP.

Hodnotící kritéria:

podmínky činnosti – vybavenost prostředí pro zvolenou činnost, vhodnost uspořádání

organizace činnosti – zohledňování specifík jednotlivých žáků, motivace, využití času vyhrazeného pro činnost, zajištění bezpečnosti, funkčnost závěrečného hodnocení činnosti, respektování specifík práce školní družiny

činnost vychovatelky – navozování tvůrčí atmosféry, pestrost volených aktivit, způsob komunikace, jednání se žáky, vytváření kamarádského prostředí naplněného spokojeností a pohodou, zvládnání tzv. režimových momentů (přechody, převlékání, sebeobslužná činnost, hygienické návyky žáků apod.)

úroveň dalšího vzdělávání vychovatelek

stav materiálních podmínek – vybavení nábytkem, pomůckami, kvalita prostor

zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Dokumentace

V družině se vede tato dokumentace:

- zápisové lístky pro přihlášené žáky k pravidelné docházce
- přehled výchovně vzdělávací práce
- celoroční plán činnosti rozpracovaný do měsíčních plánů
- roční hodnocení práce ŠD jako podklad pro výroční zprávu školy
- Řád školní družiny

10. Hodnocení žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a plní vyživovací povinnost, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí vydá škola žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Hodnotí-li škola slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
7. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.
8. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
12. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka. V případě zjištění porušení pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní. Nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
13. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
14. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
15. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření, která může udělit ředitel školy nebo třídní učitel.
16. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
17. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
18. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele,
  - b) důtku třídního učitele,

c) důtku ředitele školy.

19. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
20. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Napomenutí třídního učitele a důtka třídního učitele jsou oznámeny zákonným zástupcům prostřednictvím žákovské knížky. Důtka ředitele školy je oznámena zákonným zástupcům doporučeným dopisem.
21. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno. Na vysvědčení uděluje pochvalu ředitel školy.

Klasifikační stupně prospěchu a chování, jejich kritéria

1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.
2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se na vysvědčení hodnotí klasifikačními stupni prospěchu:
  - a) 1 - výborný,
  - b) 2 - chvalitebný,
  - c) 3 - dobrý,
  - d) 4 - dostatečný,
  - e) 5 - nedostatečný.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při klasifikaci vychází škola z níže uvedených kritérií:

- a) míra a kvalita osvojených poznatků, dovedností a zručností
  - b) práce s informacemi a jejich využití v procesu učení
  - c) dovednost samostatné práce
  - d) postoj k učení a schopnost sebehodnocení
  - e) schopnost řešení problémových situací a míra zodpovědnosti za svá rozhodnutí
  - f) úroveň vyjadřování v písemném a ústním projevu, komunikativní dovednosti
  - g) schopnost týmové práce
  - h) mravní a občanské postoje
  - i) osobní vlastnosti (snaživost, odpovědnost při plnění svých povinností, vztah ke spolužákům, základní pravidla kulturního chování a lidského soužití)
3. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků, k individuálním potřebám žáků méně nadaných či mimořádně nadaných, ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků a k mimořádným okolnostem, které mohou ovlivnit výkon žáka.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a),

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků stanovených tímto školním řádem.
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

4. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se na vysvědčení hodnotí klasifikačními stupni:

- a) 1 – velmi dobré
- b) 2 – uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **Stupeň 1 – velmi dobré:** Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- b) **Stupeň 2 – uspokojivé:** Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- c) **Stupeň 3 – neuspokojivé:** Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.
5. Při hodnocení žáků podle odstavců 1 a 8 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 8.
6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.
7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
8. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření,
- b) předměty s převahou praktických činností,
- c) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření,

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

a) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V

uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasou pomoc učitele. Výsledky práce

mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

c) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova, výchova k občanství a výchova ke zdraví.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,

- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

A) Zásady pro používání slovního hodnocení

1. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
2. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

PROSPĚCH	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami

5 – nedostatečný	Neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou

2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesehná je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

CHOVÁNÍ	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele

	školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
4. Slovní hodnocení vychází ze sledování studijních výsledků žáka, jeho chování při výuce, připravenosti a postoje k učení. Posuzuje sociální chování žáka a respektuje jeho individuální zvláštnosti. Naznačuje další rozvoj žáka, obsahuje zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka.
5. Pro účely stanovení celkového prospěchu při slovním hodnocení nebo v případě použití kombinace slovního hodnocení a klasifikace se slovní hodnocení převede v katalogovém listu na klasifikační stupeň. Přihlédne se ke speciálním vzdělávacím potřebám žáka. Poté se stanoví celkový prospěch podle výše uvedených kritérií.
6. Vyučující daného předmětu volí pro slovní hodnocení formu osobního dopisu dítěti, používá věcné a dobře podložené formulace a celkové hodnocení by mělo vynít převážně kladně.

B) Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími, podle potřeby i s psychologickými, zdravotnickými pracovníky a rodiči.
2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň tři známky za každé čtvrtletí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen u žáků zdravotně postižených.

3. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
4. Učitel
  - Oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi v nejkratším možném termínu.
  - Znamky zapisuje do žákovské knížky.
  - Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok.
  - O termínu písemné zkoušky, která má trvat celou vyučovací hodinu, informuje vyučující žáky nejméně týden předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
  - Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...).
  - V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
  - Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
5. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu. Rodiče jsou se zhoršením prospěchu a chování bezprostředně písemně informováni prostřednictvím žákovské knížky.
6. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
7. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselné výsledky celkové klasifikace do katalogových listů a do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Do katalogových listů jsou průběžně zapisována udělená výchovná opatření.
8. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí na třídních schůzkách, při konzultačních hodinách a kdykoli během školního roku, pokud o to zákonní zástupci žáka požádají. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
9. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
10. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, neklasifikují žáky 3 dny po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden z důvodu nemoci. Po dohodě s vyučujícím si žáci zameškané učivo doplní. Pokud je žák uvolněn na dobu jednoho týdne z důvodu rodinné rekreace, je povinen

doplnit si zameškané učivo nejpozději do dvou dnů po nástupu do školy. Učitel klasifikuje jen probrané učivo. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení a procvičení učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

11. Třídní učitelé (výchovní poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
12. Podkladem pro hodnocení chování je dodržování školního řádu. Výchovná opatření navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními vyučujícími.

C) Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Dítětem, žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
2. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, ve znění pozdějších úprav.
3. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytváří škola nezbytné podmínky.
  - Vyučující respektují doporučení pedagogicko-psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáků.
  - Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
  - Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.
  - Klasifikace je provázena hodnocením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu a návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Při hodnocení respektuje vyučující osobní tempo dítěte a oceňuje jeho snahu.
  - Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

D) Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Škola pomáhá dětem hodnotit průběh a výsledky učení, podporuje jejich sebedůvěru a pocit úspěšnosti v učení. Snaží se v dětech vypěstovat sebeúctu – prožitek vlastní hodnoty, orientovat je na zvládání požadavků a vytvářet postoj k učení: „Dobře zvládám úkoly a vím, jak na ně.“
2. Zásady, jak naučit děti učit se a rozvíjet jejich sebevědomí:

- a) Ukazovat dětem souvislost učení s osobními zájmy.
  - b) Vést děti k pochopení důležitosti tématu, kterému se učí, pro jejich život.
  - c) Přizpůsobovat podle možností výuku zájmům a potřebám žáků.
  - d) Pomáhat dětem v poznání, v čem a jak se mohou zlepšit.
3. Metody a formy sebehodnocení žáků:
- a) Kladení osobně zacílených otázek „typu TY“, které mají žákovi pomoci, aby se s učební látkou ztotožnil /např. Co o tom víš? Co se chceš dozvědět? Už jsi někdy slyšel o ...? Co si myslíš, jaké to asi je, když ...?
  - b) Osobní pohovor učitele se žákem o jeho pokrocích a úspěších.
  - c) Variabilní typy dotazníků, které od dítěte vyžadují vyjádření k různým aspektům učiva a k plnění klíčových kompetencí.
4. Vhodné formy sebehodnocení volí vyučující podle vlastního uvážení s přihlédnutím k věku žáků.
5. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

E) Plnění povinné školní docházky v zahraničí, v zahraniční škole na území České republiky nebo v evropské škole

G.1

1. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola").
2. Zkouška se koná:
  - a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
4. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech

stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

5. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
6. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka".

G.2

1. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
2. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
3. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
4. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

G.3

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle bodu G.4, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle bodu G.1 odst. 1.
2. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.
3. Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

G.4

1. Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže:
  - a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle bodu G. 1 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo
  - b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle bodu G. 1 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.
2. Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle bodu G. 1 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
3. Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle bodu G. 1 odst. 1 se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle bodu odst. 1.
4. Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

G. 5

1. Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
2. Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle bodu G 1– G 3 z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

F) Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

G) Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

11. Vlastní hodnocení školy

Oblasti vlastního hodnocení

1. Program školy
  - soulad školního programu s RVP
  - programová nabídka
2. Podmínky vzdělávání
  - personální, materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělávání
3. Průběh vzdělávání
  - používání rozmanitých metod práce
  - užívání motivačních nástrojů
  - míra náročnosti výuky
  - propojení výuky s počátečními znalostmi žáků a jejich zkušenostmi z reálného života
  - vytvoření prostoru k tvůrčí činnosti a vyjadřování vlastních názorů
  - míra rozvíjení dovedností a klíčových kompetencí stanovených ve školním vzdělávacím programu
  - míra zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků
  - dodržování individuálních vzdělávacích plánů učiteli, rodiči a žáky
  - uplatňování sebehodnocení žáků
4. Výsledky vzdělávání
  - vědomosti, dovednosti a postoje v jednotlivých vzdělávacích oblastech
  - užívání různých nástrojů hodnocení
  - stanovení jasných a srozumitelných kritérií žakovských výkonů
  - vyhledávání možností, jak zlepšit žakovu práci
5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
  - školní klima, vzájemné vztahy, otázka bezpečnosti prostředí, řešení projevů rizikového chování
  - míra komunikace s rodiči všech žáků
  - zapojení školy do života v obci
  - prezentace školy

6. Řízení školy, kvalita personální práce

- vytváření zázemí pro kvalitní práci učitelů
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle vlastního hodnocení

Cílem vlastního hodnocení školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Škola každoročně sleduje vybrané oblasti vlastního hodnocení a výsledky se stávají východiskem pro zpracování výroční zprávy.

Nástroje vlastního hodnocení

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči a žáky
- dotazníky pro učitele, rodiče a žáky
- srovnávací testy
- hospitace
- žákovské práce

12. Přílohy

VIZ SAMOSTATNÝ DOKUMENT

Ing. Dominika Ondrášková, ředitelka školy